

SLOVENSKI NAROD.

„Slovenski Narod“ velja:

za Ljubljano na doma dostavljen:	za preostala mesta v Sloveniji:
celo leto K 24—	celo leto K 22—
pol leta 12—	pol leta 11—
četrt leta 6—	četrt leta 5-50
na mesec 2—	na mesec 1-90

Dopolni naj se izplačuje. Rokopisi se ne vračajo.

Glasništvo: Knaflcova ulica št. 5, (1 nadstropje levo), telefon št. 84.

Izhaja vsak dan svoje izvenredne sodele in praznike.

Insarati valjajo: polstotna pošta po 14 vin, za dvakrat po 12 vin, za trikrat ali večkrat po 10 vin. Pri večjih insaracijah po dogovoru. Upravništvo naj se poslužuje naročnega, reklamacijske, insarati itd. te je administrativne stvari.

Posamezna številka velja 10 vinarjev.

Na plačnem naročilu brez izredne vstopne naročnine se ne oziira.

„Narodna tiskarna“ telefon št. 85.

„Slovenski Narod“ velja po pošti:

na Avstro-Ogrsko:	za Nemčijo:
celo leto K 25—	celo leto K 28—
pol leta 13—	pol leta 13—
četrt leta 6-50	četrt leta 6-50
na mesec 2-80	na mesec 2-80

Vprašanjem glede insarator naj se priloži za odgovor dopisnica ali znak.

Upravništvo: Knaflcova ulica 5 (spodaj, dvorišče levo), telefon št. 85.

Zveza slovenskih zadrug v Ljubljani.

Slovenci smo narod malih gospodarskih eksistenc, zato je pri nas zadruga ideja mogla naglo prodirati.

Nasle gospodarske razmere so naš narod silile k samopomoči in oblike tej samopomoči je dalo združništvo.

Združni duh, altruizem ploveča nad slovenskim ozemljem; združništvo je bilo moč starih Jugoslovancev in združništvo je tudi naša moč.

V našem združništvu se vrši velevažna evolucija po starem neizprosnem načelu, da se mora dobro umakniti boljšemu.

V slovenskem združništvu je postala potrebna zveza, katera v vsakem oziru bolj odgovarja njega potrebam, kakor že prej obstoječe in ta potreba je rodila »Zvezo slovenskih zadrug v Ljubljani«.

Zveza slovenskih zadrug v Ljubljani je imela 30. junija 1909 svoj občni zbor, kateri se je vršil v veliki dvorani »Mestnega doma«.

Občnemu zboru je predsedoval zvezni predsednik g. Josip Lenarčič, ki je pozdravil v obitem številu dole zastopnike zveznih zadrug, saj je bilo že ob otvoritvi občnega zbora zastopanih 91 zadrug, a se je to število med občnim zborom še dodatno povečalo.

Predsednik določi zapisnikarjem g. Ivana Rožmana in spregovori v otvoritveni približno sledeče:

Zveza slovenskih zadrug je celo sedaj svojo nalogo, pomagati svojim zadrugam do najboljših uspehov, vršila jako dobro, zlasti lepo je izvršila kljub krizi na svetovnem denarnem trgu, denarno izravnava, kar kaže promet prvega poslovnega leta.

Zvezo so nasprotniki — zasmehovali, da je zveza brez zadrug, — a danes ima ta zveza nad 150 članov; že to število članov je dokaz, kako potrebna je bila ustanovitev zveze.

Da je bila zveza kos svoji nalogi, kaže tudi čisti dobiček, katerega izkazuje za svoje prvo poslovno leto.

Ako pogledamo druge zveze, najdemo, da je bilo treba velike državne podpore, da so se mogle vzdržati; naša zveza pa ne.

zati; naša zveza je morala z lastnimi pripomočki naprej, ker se do danes ni dobila nikake državne podpore.

V nasprotnem taboru so napeli vse sile, da bi nam škodovali; črnili so nas pri vladi in drugod; nas to ne sme strašiti, mi delujemo mirno naprej v korist slovenskega naroda.

Nasla zveza je prišla v položaj, da je morala nekatere zadrug, ki so bile včlanjene pri »Združni zvezi« v Ljubljani in katere je ta v času, ko so prišle v konkurz ali bile že blizu njega, zapustila in je izročila nemili usodi, — sprejeti in jih je rešila gotovega poloma; zdaj so te zadrug, ki so imele v sebi življenjsko moč, že sanirane in delujejo jako dobro.

Zveza mora gojiti tudi blagovni promet, posebno se radi tega, ker dobiva iz njenega največ svojih sredstev; blagovni promet se lepo razvija, torej smemo upati, da vse svoje stroške pokrijemo in še damo nekaj v naše rezervne zaklade, ne da bi morali članicam nalagati prispevke.

Podrobnejše podatke podaja sledeča poročila. (Odobravanje!)

Poročilo načelstva.

Poročal g. dr. Gregor Zrjav.

Letos moremo potrditi, kar smo lani na tem mestu izjavili, da je namreč o b s t a n e k »Zveze slovenskih zadrug« zagotovljen. A ne le obstanek, tudi napredek, saj smo narasli na poldrugo članice in imamo v letošnjem prvem polletju že 18 milijonov kron prometa t. j. ravno toliko kakor glasom danes predložena zaključka vse lanske oziroma predlanske leto. Delokroga zveze glede okolišča nismo razširili tudi v preteklem letu na Stajersko, ker respektiramo tamosnje drobno delo »Združne zveze« v Celju. Sprejeli smo le eno članico na Stajerskem »Posojilnico v Pišcih«, a iz rok ljubljanske »Združne zveze«. Mi si želimo skupnega dela in sesterskih razmer s celjsko »Zvezo«. Da se je od neke tamosnje vplivne osebe proti nam delovalo na mestu, kjer bi narodna dolžnost velevala, da se nas podpira, nas pri tem ne moti.

Denarna izravnava zveze se je dobro obnesla. Lani smo odklonili predlog, da se decentralizuje denarno poslovanje s tem, da se novo središče ustanovi v Trstu. Kolikor krajevne potrebe zahtevajo se je letos izvršilo s tem, da morejo naše članice

ce v Trstu in blizu Trsta nalagati za naš račun v Trstu in tam dvigati na račun kredita. S tem se centrala ni oslabil. Razmere na svetovnem denarnem trgu so se izboljšale, a imeli smo vsled vojne nevarnosti hudo krizo, ki bi lahko postala sitna za marsikak zavod, če bi ne preskočila naša denarna centrala. Ogromna moč našega denarnega središča »Kmečke posojilnice ljubljanske okolice« se je ob tej priliki pokazala. Temu zavodu se ima naše združništvo zahvaliti, da je krizo preneslo brez najmanjših izgub. Obrestno mero za kredite smo od lani znižali za 1/2%, potem smo morali iti zopet nekoliko navzgor, da ugodimo marljivim našim članicam, ki pri nas nalagajo svoje denarne preostanke. Te čebelice smo na vso moč podpirali, da potem tem ložje vršimo tisto lahko rečem zgodovinsko nalogo severnejših slovenskih okrajev, da ubožeje slovensko Primorje, ki se še bori v primitivnejših gospodarskih razmerah, osvobodimo tujega upništva in tamošnjemu narodu poskrbimo sredstev za izboljšanje gospodarstva. Polodstotna napetost med obrestno mero aktivnih in pasivnih tekočih računov se v tem letu še ne more znižati, kajti ta napetost ne pokriva upravnih stroškov, ki nastanejo radi denarne izravnave. Disciplinarna zadruga je v preteklem letu dobro napredovala. Na mesto nekdanje desorganizacije je stopa krepka disciplina.

Zvezeja je v preteklem letu nadaljevala delo organizacije: Ustanavljali pa smo le na poziv lokalnih čimteljev, kjer je bila dana gospodarska potreba. Z mladimi zavodi je bilo silno poučevalnega, delo. Organizirati bo treba še dalje, kajti vključ mnogim posojilnicam so še kraji, kjer je dovolj oduševstva. V zvezi se je dobro razvijalo obrtno združništvo, osebno mizarsko. Ljubljanska čevlarska surovinska zadruga pod novo firmo »Združeni čevljarji« prodaja izdelke svojih članov, poleg tega pa tudi nekaj tovarniškega blaga, da odvrta občinstvo od drugih konfekcij. V uspehu, da občinstvo zahteva večidel le domače blago, je videti jamstvo, da se bodo »Združeni čevljarji« z uspehom borili proti tovarništvu.

Cela vrsta podjetij je iskala stikov z nami, a načelstvo je bilo z ozirom na mladost našega zavoda prisiljeno biti zelo rezervirano. Započeto perotninarstvo podjetje v Šiški smo oddali v privatne roke, ker je to delo za zadrugni aparat brez razvitega perotninarstva zadrugništva po delu zelo težavno.

Revizijam smo posvetili vso pozornost. Osebno je bilo pregledati take zadrug, ki smo jih prevzeli od drugod v svrhu sanacije. Neka zveza je par zadrugam čez noč odpovedala kredit, ki ga jim je prej skozi leta dovoljevala. Če bi se dopustilo take stare zavode zadaviti, bi trpelo vse združništvo. Vsi ti zavodi se zdaj zelo povoljno razvijajo.

Poročajo o blagovnem prometu omenja govornik, da se je ustanovil »Agromerur« radi načela deljenja dela, sicer pa bo delal z »Zvezo« roko v roki.

Meseca julija je vlada poverila »Zvezi slov. zadrug« in »Gospodarski zvezi« dobavo sena po znižani ceni. Klerikalna stranka je pri poprejšnjih sejah sodelovala in ni nasprotovala. Kar naenkrat se ji je zazdelo, da bi bilo nevarno, če bi v kako vas prišel kak vagon sena od »Zveze slov. zadrug«. Vlada je snedla dano izjavo in ugodila klerikalni želji. Če pa so se nam take politične kupčije že zdele umljive, nas pa je presenetilo, da je bil predsednik »Kmetijske družbe« tisti, ki je bil naučen, da stavi ta predlog. Mi »Kmetijski družbi« za to sovražnost nismo dali povoda. — Za vinsko kupčijo je osnovala zveza v Ljubljani klet, za večjo akcijo pa se pripravlja.

Prvi nasprotnik zveze je bila e. kr. vlada, ki z nami in našimi članicami postopa pristransko. Predsednik »Združne zveze« je izjavil, da smatra za svojo nalogo, da nas muči in nam je napovedal boj na nož (smeh). Ni se pač naučil iz prakse, da se gospodarskih zavodov ne da kar čez noč z jezikom uničiti. Ako pa smatra slovenski poslanec za glavno nalogo odjesti slovenskemu zavodu državno podporo in s tem državi prihraniti, da pride nekaj njegovega denarja na Slovensko, je Slovenecem na takih zastopnikih le čestitati. Tudi minoriteta ima pravico se gospodarsko organizirati. Gospodarski »Herrenstandpunkt«, ki ga zavzema dr. Krek, bi pač dobro pristojal predsedniku kake kartelne organizacije, ne pa slovenskemu zadrugniku.

Politično v zadrugništvo je pri nas zanesla klerikalna stranka. Ona je začela snovati konkurenčne denarne zavode in konsumna društva za uničenje naprednih trgovcev. To je zgodovinska resnica, ki je nobeni neresnični popisi pri baronu Störku in sekijskem načelniku Ertlu ne spravijo s sveta. Prezirati in naravnost negirati zadrugno organizacijo, ki jo vodijo naprednjaki, je znamenje slepote. Če bo hotelo slovensko združništvo izpolniti veliko svojo nalogo v Primorju, Dalmaciji in Bosni, bo moralo zadrženo nastopati. Mi smo za složno delo vedno na razpolago. Bojimo se pa, da bodo nasprotniki prišli do spoznanja šele, ko pride korektura njihove politične megalomanije, ki so jo prenesli tudi na gospodarsko polje. (Burno odobravanje.)

Zastopnik hranilnice in posojilnice v Rimanjih g. Bobek prinaša zvezi mnogo pozdravov od obali Jadranskega morja in prisrčno zahvalo, ker je zveza hranilnici in posojilnici priskočila na pomoč, ko je hotel »Združna zveza« v Ljubljani zadrugo uničiti in s tem Rimanje oškodovati. Zveza slovenskih zadrug je zadrugo rešila gotovega poloma in jo je spravila jako previdno na trden temelj; s tem si je postavila zveza v Rimanjih najlepši spomenik.

Poslovno poročilo. a) splošno, b) denarna izravnava, c) blagovni posli, d) revizija. Poročal g. Ivan Rožman. Na našem občnem zboru lanskega leta je bil tu navzoč tudi zastopnik e. kr. vlade; letos ga ni. Ako se blagoslovi kje kaka veteranska zastava, je vlada gotovo zastopana po svojih najvišjih glavah, na tako važno gospodarsko zborovanje, kakor je naš občni zbor, pa ni nobenega vladnega zastopnika, kateri bi tu na lastne oči videl, koliko nas je in se prepričal, da tu veje pravi zadrugni duh; vlada bi tu dobila najboljšo podlago za pravilno mnenje in resnično poročanje o naši zvezi in njenih zadrugah.

Ob lanskem občnem zboru je »Zveza slov. zadrug« imela 90 članov, danes jih je 152; torej se je število članov v enem letu pomnožilo za 62, kar je gotovo lep prirastek. Teh 152 zadrug se porazdeli po predmetu podjetja sledeče:

Politično v zadrugništvo je pri nas zanesla klerikalna stranka. Ona je začela snovati konkurenčne denarne zavode in konsumna društva za uničenje naprednih trgovcev. To je zgodovinska resnica, ki je nobeni neresnični popisi pri baronu Störku in sekijskem načelniku Ertlu ne spravijo s sveta. Prezirati in naravnost negirati zadrugno organizacijo, ki jo vodijo naprednjaki, je znamenje slepote. Če bo hotelo slovensko združništvo izpolniti veliko svojo nalogo v Primorju, Dalmaciji in Bosni, bo moralo zadrženo nastopati. Mi smo za složno delo vedno na razpolago. Bojimo se pa, da bodo nasprotniki prišli do spoznanja šele, ko pride korektura njihove politične megalomanije, ki so jo prenesli tudi na gospodarsko polje. (Burno odobravanje.)

Zastopnik hranilnice in posojilnice v Rimanjih g. Bobek prinaša zvezi mnogo pozdravov od obali Jadranskega morja in prisrčno zahvalo, ker je zveza hranilnici in posojilnici priskočila na pomoč, ko je hotel »Združna zveza« v Ljubljani zadrugo uničiti in s tem Rimanje oškodovati. Zveza slovenskih zadrug je zadrugo rešila gotovega poloma in jo je spravila jako previdno na trden temelj; s tem si je postavila zveza v Rimanjih najlepši spomenik.

Poslovno poročilo. a) splošno, b) denarna izravnava, c) blagovni posli, d) revizija. Poročal g. Ivan Rožman.

Na našem občnem zboru lanskega leta je bil tu navzoč tudi zastopnik e. kr. vlade; letos ga ni. Ako se blagoslovi kje kaka veteranska zastava, je vlada gotovo zastopana po svojih najvišjih glavah, na tako važno gospodarsko zborovanje, kakor je naš občni zbor, pa ni nobenega vladnega zastopnika, kateri bi tu na lastne oči videl, koliko nas je in se prepričal, da tu veje pravi zadrugni duh; vlada bi tu dobila najboljšo podlago za pravilno mnenje in resnično poročanje o naši zvezi in njenih zadrugah.

Ob lanskem občnem zboru je »Zveza slov. zadrug« imela 90 članov, danes jih je 152; torej se je število članov v enem letu pomnožilo za 62, kar je gotovo lep prirastek.

Teh 152 zadrug se porazdeli po predmetu podjetja sledeče:

LISTEK.

Razstava slov. umetnikov.

(Dolge.)

Avr. And. Bucig (alias Bucik, Gorica) je povsem nova oseba. Pa se je srečno upeljala. Portret njegove matere (olje) — kaže, da je učence Gvaizove šole. Barve so mirne in ubrane, poteze gladke. Čedna je risba »Popoldan«: Smrt sedi na klopi in se ozira v dolino, — in »Pokrajina«, 168 (olje). — M. Gaspari, znani risar — ilustrator. Je v svojih risbah in oljih izvirno slovenski, da, kranjski, kakor nobeden drug. Svoje snovi zajema iz narodnega življenja, istinitega ali domišljenega. Barve so mu pisane, zelo prijetne, pa mehke in veselo ubrane, vladajo pa v vseh njegovih tvorbah narodni motivi. Zato so njegova dela vseskozi več ali manj stilizovana. Obile te vrline pa ne morejo prikriti trdot v oblikah in kretanjah. Ko bi delal po modelih — ne na pamet — bi ne bilo motečih nemogočih poz in užitek kvarečih anatomskih nepravilnosti. Ščasoma odpravi ustrajen študij tudi to in Gaspari se nam razvije v znamenitega reprezentanta stilizovane, skozi inškoz slovenske podobe. (Glej št. 87, 130.)

Fr. Globočnik (Trst) je to pot prvič razstavil v Ljubljani. In

sicer serijo iz vosktempera izvedenih fantastičnih prizorov s Krasa (št. 132 do 137, 145). Po kraškem skalovju, po dolinah in ogradah uganjajo svoje prešernosti Krašuni, to so kraški skratje. Krašuni so Gobočnikova izumitev. Nekatere posameznosti pričajo o talentu, tako n. pr. prav prijetno učinkuje gorenja partija »Kraške pridige«, kjer je prvo sonce posijalo na goreni rob globoke, skalovite kraške doline, ali pa slikica 135: skrat se je dobrovoljnemu pijancu obesil za suknjo. Vobče pa te slike ne segajo visoko čez diletanško črto in zato jih je tudi samo s tega vidika oenjevati. Preobložene so, dobra slika pa učinkuje baš s svojo enostavnostjo, ki pa mora biti prepojena s toliko notranjo silo karakteristike, da z maloštevilnimi svojimi potezami pove več, nego more povedati cela kopa enotnost kvečjemu le motečih nadrobnosti. Preobložene so in nespretno skomponirane. Da so barve včasih prenenaravne, na tem še ne bi bilo toliko, prevečkrat pa pogrešam dober, lahkočno učinkujoč perspektiven aranžma. Globočnikove slike me neprestano spominjajo na gledališke kulise — pa ne na najboljše. Treba bo še študija, da se čez leto dni pozdravimo veselejšje.

Ivan Grohar, eden izmed onih slovenskih slikarjev, ki so si svoje umetniško ime preje priborili v tujini nego doma, je postal slikar-pesnik Sorškega polja in gorenjskih gora. Na njegovih oljnatih slikah

prevladujejo to pot višnjevi, vijolični in umazanordecji toni še bolj nego na prejšnjih razstavah. Ljubi pa tudi ostro rumene barve. Grohar je ostal impresionist: zanima ga namreč predvsem, v kakšnih barvah se kaže ta ali oni predmet — izvečine krajina — v razsvetljavi, ki se je ta hip razlila preko njega. Drug hip bo razsvetljen zopet drugače. In z urnim čopičem ubere barve, ki jih je videlo njegovo vajeno oko, na platno, drzno nametane v veleeftne podobe. Vzlic vsem vrlinam njegovega resnično umetniške stvarjanja pa se ni moglo otrestiti bojazni, da končno le preveč zaide v maniro, v navado, slikati vse po gotovem receptu. Slabejša je slika 7: »Kmečki dvor«; »Štemarski vrt« (8) je v svojem spodnjem delu zavožen tako kar se tiče perspektive, kakor glede estetične kompozicije. Tista miza skvari vso podobo. Po mojem mnenju čisto neuspela je študija 12: grmovje ob vodi, ker se na njej ne razloči prav ničesar, oziroma je, kakor da tista voda ne leži, ampak štrli v zrak. Dosti boljše so slike 19, 20, 21, prav zelo pa ugaja »Vaška cesta« (25), ki kaže čudalepe svetlobne efekte. »Sejalec«: mlad kmet seje na vse zgodaj v rumenem jutranjem somraku kaže vse vrline Ivan Groharjeve umetnin upravičeno vzbuja pozornost. Pa je na napačen kraj obešana — nima prave luči, kakor je nima šte. 12 (»Na polju«). Za čuda lepa je Groharjeva »Bajka« (36). Samo, da si jo

je treba ogledati iz III. oddelka, iz daljave: potem učinkuje neverjetno platnično in solnčnoživahno. O »Bajki« sem že govoril. Lepe so (36) »Jesen«, sicer malo nejasna, (38) »Jesen«, sicer nekoliko preobložena, in (67) »Zelje«. Vpostel je Grohar 14 slik, med njimi dokaj pravih umotvorov. Znaten napredek pa se po njih ne da konstatovati.

Pavel Gustinčič, homo novissimus. Na prvi pogled se mu pozna Jakopičeva šola. Pa svojemu mojstru ne dela nečasti. Očiten talent, ki upravičuje najboljše nade. Kar je razstavil, je njegova lastna tvorba, samostojno delo. (2, 3, 16, 26.) Slikar ljubljanskega barja, da, celo skoro vedno istih motivov ob razni razsvetljavi: zadaj Krim, spredaj nekaj hiš, zdaj je nad to krajino jesen, potlej zopet trepetajoči, od žarečega sonca razgreti poletni vzduh. Zasluži vse priznanje in odkritosrčno topel vsprejem.

Anton Gvaiz, že dobro znani gorški mojster, ljubi svetle, pa zelo mirne barve. Gladko izvedene njegove oljate slike so zelo prikupne. Izborno je tihožitje 153 (»Sadje«) preprosta, brez višjih aspiracij, pa čedna je slika 167 (»Skale ob morju«), istotako 147 (»Vika«), 156 (»Zakaj«) pa ni brez znatnih trdot.

Rikard Jakopič (Ljubljana), posestnik razstavnega paviljona in duša vsega umetniškega gibanja, je reprezentant najkrajnejšega krila slikarjev impresionistične šole. Njegovo oko zanimajo zgolj le barve, čisto

postranska stvar so mu oblike. In toliko je njegovo veselje nad barvami, da so njegove slike v resnici prave orgije v barvah. Sočne so te barve, sveže, pestre in bliščeče, da gledalec na prvi hip razburja in zmede, tembolj, ker so nenavadne. Izvečine so njegove slike samo malo izdelane. Vseled vseh teh momentov morejo popolnoma učinkovati stoprav, ko se je gledalec po daljšem gledanju umiril v toliko, da mu oke vse te pisane lise zbere, loči in druži. Potem pa je efekt tem večji. Malokatera slika hrani v sebi tolika vrvečega, nervoznega življenja, kakor ga hranijo v sebi Jakopičevi barveni umotvori. Klasičen vzgled njegovega stvarjanja je veliko njegovo oljato platno Mare. I. 8, na katero sem opozoril že zadnjič: Kristus prihaja izpod drevja, skozi katerega zeleno listje se vsipa toliko solnce, da je vse naokrog zelenkasto in da se živo me-so na človeških telesih vsled vpliva tega listja odene s krvavordečo in vijoličasto in rumeno barvo. — Oporeka se Jakopiču, da se je njegov način slikanja v ostalem slikarskem svetu domalega že opustil. Meni se zdi, da je to povsem egalna stvar. Jakopič je in ostane mojster nervozne barvne kompozicije, kakršnega Slovenci nismo imeli, katerega je z odkritosrčnostjo sprejela tujina in kakršnega nam usoda bržčas ne pošlje več. — V dostavku opozarjam na originalni okvir k njegovim velikim, omenjenim slikam.

(Dolge prihodnje.)

Posojilnice: Rajfajzenovke 64, Sulce - Deličeve 22, mlekarke za druge 13, vinorejske zadruge 9, kmetijske gospodarske zadruge 5, gospodarske, konsumne zadruge 15, konjerejske zadruge 3, stavbniški zadrugi 2, naselbinska zadruga 1, perotni-narski društvi 2, pašniška zadruga 1, vrboreska zadruga 1, čebelarstva zadruga 1, založniški zadrugi 2, ti skarni 2, vodovodna zadruga 1, zadrugi postreškov 2, mizarški zadrugi 2, čevljarska zadruga 1, vozniška zadruga 1, centralni zadrugi 2, skupaj 152 zadrug, od katerih so 102 na Kranjskem, 49 na Primorskem in 1 na Štajerskem.

Od teh 152 zadrug je bilo na novo ustanovljenih 69 — pri vseh ustanovitvah je zveza sodelovala — velika večina zadrug je prestopila v zvezo iz drugih zvez — največ iz »Zadrugne zveze« v Celju, nekaj zveznih zadrug pa prej sploh ni bilo vključenih v kaki zvezi.

Skupen promet vsega v »Zvezi slovenskih zadrug« zbranega združništva je znašal l. 1908 nad 250 milijonov kron; stanje hranilnih vlog je bilo nad 50 milijonov kron in stanje posojil nad 40 milijonov kron — stanje rezervnih zakladov okrog 2 milijona kron.

Podrobnejši številk ni tu ni treba navajati, ker izide itak »Letopis« za l. 1908., iz katerega bo vsa statistika razvidna.

Ta letopis bi bil morda že danes v Vaših rokah, a se je zakasnil; predlagali smo namreč vsem jugoslovanskim zvezam, da bi se izdal skupen letopis vseh jugoslovanskih zvez, ker bi iz tega skupnega letopisa bilo razvidno skupno stanje vsega jugoslovanskega združništva.

Ta naš predlog so sprejele vse jugoslovanske zveze, ki pridejo tu v poštev, le »Zadruga zveza« v Ljubljani vkljub našim opetovanim dopisom ni sploh nič odgovorila; najbrž se naš predlog in naši dopisi niso predložili zvezinemu predsedniku g. dr. Kreku, kateri se je na zadrugiški enki leta 1903 za skupen letopis sam zavzel in se gotovo še zavzema. Do skupnega letopisa vsled tega za zdaj še ni prišlo, upamo pa, da ne pridemo samo do skupnega letopisa, temveč bode gospodarska potreba privedla jugoslovansko združništvo še do večje skupnosti, tembolj, ker strmino vsi za istimi cilji.

Poročevalec omenja razmerje med posojilnicami rajfajzenovkami — kmečkimi posojilnicami in posojilnicami Sulce - Deličevega sestava — mestnimi posojilnicami; lahko bi nastalo kako napeto razmerje, katero pa mora zveza takoj ublažiti, kar se doseže tem ločje, ako se delokrog bistveno ločijo; — po taki ločitvi se posojilnice obeh sestavov med seboj spopolnujejo in so v stanu, rešiti kmečko kreditno vprašanje.

V denarni krizi, posledici poraza, katerega je doživel kapitalizem, se je kapitalizem vrgel na posojilnice in je po raznih bankah skušal spraviti posojilništvo v svoje mreže in zadrugne denarje v svoje prazne blagajne.

V naših posojilnicah pa leži kmečki denar in ta denar mora ostati ohranjen kmetijstvu, to so posojilnice uvidele in se niso dale premotiti od vabljenih ponudb raznih bank, resnici na ljubo se mora konstatirati; da slovenske banke niso tako hudo pritiskale, kakor razne tuje banke.

Z ozirom na lepe zneske rezervnih zakladov bo treba misliti na to, kako z njimi oploditi naše narodno gospodarstvo, ne da bi se pri tem rezervni zakladi svojemu pravemu namenu odtegnili.

Zvezina pisarna je do konca leta 1908 prejela oziroma odposlala 12.694 dopisov, letos pa že 9604; knjigovodstvo izkazuje v dnevniku nad 5000 vknjižb, katerih vsaka je debitorna in kreditorna.

Koncem leta 1908 se je vršil v Ljubljani pardnevni dobro obiskani podučni tečaj.

Zveza je dosegla za svoje zadruge udobnost, da plačuje za nje skupno neposredne pristojbine in rentnino.

Denarna izravnava se je razvila jako lepo; zadruge so do konca leta 1908 uplačale v tekočem računu K 3.279.994/35 — a zadrugam se je izplačalo K 4.325.118/99.

Tu se moram dotakniti »Kranjske hranilnice« v Ljubljani, to pa ne raditega, da bi se bavil z razmerami tega zavoda ali morda hotel opozarjati na veliko napako v našem denarnem gospodarstvu, katera obstoji v tem, da Slovenci nalagajo svoj denar v nemško hranilnico, na drugi strani pa si zopet Slovenci izposojujejo tisti slovenski denar ter tako dajejo nemškemu zavodu dobiček, obstoječ v obrestni diferenci, omeniti hočem le, da se je mnogo denarja, dvignjenega iz »Kranjske hranilnice« v Ljubljani, naložilo v posojilnice, ker je ljudstvo vendar prišlo do spoznanja, da so ravno pri posojilnicah dani vsi tisti predpogoji, na katere se ozira previden človek, ko nalaga svoje prihranke.

Da sem se dotaknil »Kranjske hranilnice«, je glavni vzrok ta, ker si štejem v dolžnost, opozoriti na nauk, kateri nam je dan v slučaju »Kranjske hranilnice«. Naše posojilnice morajo biti pripravljene na vse eventualnosti, njihove naložbe morajo biti mobilne, a za seboj morajo imeti zanesljiv denarni vir — in ta vir jim more biti samo le zveza, torej se naj vse zadruge popolnoma oklenejo denarne izravnave pri zvezi.

Blagovnega prometa lotili smo se z vso previdnostjo, preskrbovali smo svojim članicam razna gnojila, galice, krmila, a tudi druge razne potrebščine, vnovčevali smo jim mleko, maslo itd.

Pomožno akcijo je omenil že g. dr. Zerjav; pridenem samo, da smo v popolno zadovoljnost kmetovalcev dobavili krog 20 vagonov sena; sedaj se vršijo obračuni, a končni veliki obračun še pride!

Zveza je do konca leta 1908 revidirala 37 zadrug in se je pri revizijah našlo, da so zadruge v lepem, nekatere celo v uзорnem redu, kar se mora marljivim načelstvom v veliko zaslugi šteti, tembolj, ker se pri marsikateri zadrugi do zdaj ni bilo temeljite revizije.

Najdeni nedostatki so se po navodilih zveze že odpravili ali se še odpravljajo.

Poročevalec opozarja na poedine nedostatke in pojasni, kako jih odpravi.

Stanje zveze in njenih zadrug je tako dobro, da najdemo le eno veliko hibo in ta je, da se zveza ni ustanovila že vsaj pred 15 leti — no, kar se je glede časa zamudilo, moramo z neumornim delom nadomestiti. (Splošno odobranje.)

O obeh poročilih se vname živahna debata, katere se udeležijo mnogi zborovalci. Gosp. deželni poslanec Gabršček iz Gorice v daljšem, od pravega zadrugnega duha prevejenim govoru reasumira vsa poročila, daje razne dobre nasvete in sproži tudi idejo, da se osnuje jugoslovanska zadruga banka.

Konečno izrazi načelstvu vse priznanje, čemur vsi zborovalci živahno pritrjujejo.

Prečita se poročilo nadzorstva, katero pravi, da je nadzorstvo več dni vse zvezino poslovanje natančno pregledalo in v najboljem redu našlo.

Po kratki debati se poročilo odobri.

Predloži se nato računski zaključek za prvo poslovno leto, ki izkazuje prometa K 18.261.762/88 (poročevalec g. Rožman omeni, da ima zveza letos že dosedaj skoraj toliko prometa) in čistega dobička 2684 K l vin.

Računski zaključek, obračun in proračun upravnih stroškov se soglasno odobri — in se sklene, da se porabi ves čisti dobiček za dotiranje rezervnih zakladov.

Pri volitvi odbora se 4 izžrebani stari odborniki zopet izvolijo, na novo se pa volijo v zvezin odbor gg. Josip Lapajne v Cerkljah, dr. Josip Mandič v Trstu in dr. Fran Novak v Ljubljani.

Pri slučajnostih se oglasi k be sedil ljubljanski tržni nadzornik g. Ribnikar, kateri omenja veliko dražnjo na ljubljanskem trgu, na katerem tudi redno primanjkuje dobrih živil. Kot vzrok za to navaja, da smo preblizu Trsta, kateri nam odtegne mnogo živil, nadalje nimamo primerne skladišča, tudi ni preskrbovanje mesta z živili dosti urejeno. Govornik svetuje združništvu, naj se ozira na ljubljanski trg, ker bo s tem koristilo producentom a si bo zaslužilo tudi zahvalo konsumentov.

Ta jako umesten nasvet se splošno odobrava in izjavi g. predsednik Lenarčič, da se bode uvaževal.

Predsednik posojilnice v Pišecah izreka zvezi najlepšo zahvalo, da je posojilnico rešila pogube, v katero se jo je hotelo tirati.

Slišal se je še razen dober nasvet n. pr. glede zadrugnega uradniškega naraščanja, zadrugnega pouka itd.

Predsednik g. Lenarčič se konečno zahvali zborovalcem, kateri so skoraj 4 ure prisostvovali občnemu zboru in ga s poseganjem v debato in raznimi dobrimi predlogi zelo oživilo — ter zaključijo okrog 7. zvečer ta občni zbor »Zveze slovenskih zadrug«, katera je, če tudi je hodila brez bergelj državne podpore, vendar že v svojem prvem poslovnem letu dosegla najlepše uspehe.

200 X 1000 ali: odgovorimo Roseggerju.

Nemci so nam napovedali boj na celi črti. Niso nam še dovolj odtrgali naše zemlje — niso nam vzeli še dovolj naše dece in jo žrtvovali svojemu Molohu. Prišel jim je na pomoč še njihov pesnik Rosegger z znanim pozivom, naperjenim na vse imovite Nemce, da naj pokažejo svojo ljubezen do nemškega naroda z dejanjem na ta način, da naj vsak določi iz svoje imovine 2000 K za ustanovitev nemških šol ob jezikovnih mejah. Znesek 2000 K naj zapade šele tedaj v plačilo, ako se najpozneje v petih letih oglasi 1000 Nemcev, ki so pripravljeni žrtvovati vsak po 2000 K v ta namen. Dva milijona kron, ki se v ta namen nabereta, bosta zadostovala, da se marsikje utrdi nemška meja. Ne dvomimo, da bodo Nemci nabrali ta denar v znane svoje »kulturne« namene.

Rosegger izziva s svojim oklicem naš odgovor, saj je ta poziv obrnjen naravnost proti nam. Ali naj mirno gledamo, kako nam bodo stari naši sovragi trgali kos za kosom naše lepe slovenske zemlje, kako nam

bodo odtujali našo deco in iz nje vzgajali janičarje, ki nas bodo še bolj zatirali nego oni?

Ne, in stokrat ne!

Odgovorimo Roseggerju slovensko! Pozivljamo vse zavedne Slovence, slovenske denarne zavode in občinske zastope, da naj žrtvuje vsak za ustanovitev slovenskih šol ob jezikovnih mejah vsaj po 200 kron. Ta znesek bi se moral vplačati najpozneje v petih letih in je dotičnik, ki se zaveže, v ta namen žrtvovati 200 K, na svojo obljubo šele tedaj vezan, ako se najpozneje v petih letih zaveže 1000 Slovencev žrtvovati v ta namen po 200 K. Na ta način bi prispevali v zgoraj označeni namen 200.000 kron — za naše skromne razmere veliko vsoto!

Dotične obveznice naj se pošiljajo družbi sv. Cirila in Metoda, ki bo tudi sprejemala vplačane zneske in jih posebej upravljala. S tem zneskom izdatno ukrepimo našo mejo, ustanovimo v jezikovno nevarnih krajih nove šole in vsaj deloma prestrežemo delovanje nemškega Schulvereina.

Slovenke! Slovenci! Pokažimo dejansko, da ne ljubimo svojega naroda le z besedami! Žrtvujmo imenovani znesek, ki ga bode marsikdo mogel utrpjeti; položimo ga domu na oltar!

Sedaj, ko se hočejo naši sovragi s ponovljeno močjo vreči na naše ozemlje, bodimo si v svesti svoje dolžnosti napraviti naši domovini.

Slovenici! Slovenke! Ob dvanajsti uri, ko se nam bliža sovražnik, Vas pozivljamo, da se ne odtegnete temu pozivu; pokažite dejansko, kako ljuba in sveta Vam je Vaša rodna zemlja, kako svet Vam je Vaš lepo doneči materni jezik! Vsi, ki so Vam blagovitejšje razmere, k žrtvniku za dom in očetnjava!

Pripomba uredništva: Pisec tega članka nam javlja, da prvi podpis v zgoraj naznanjeni namen pod navedenimi pogoji znesek 200 K; v tem se mu je pridružil tudi še neki drug gospod. Imamo torej podpisanih že 400 K. Hkratu nasvetujemo, da se naša nova zbirka imenuje **Ciril - Metodov obrambni sklad**. Iskreno želimo, da bi ta poziv ne ostal glas vpijočega v puščavi. Blagovile naj ga ponatisniti vsi slovenski listi, ki so prijazni našemu stremljenju. Obistinitve Ciril - Metodovega obrambnega sklada bi bila velikega pomena za naše narodno prizadetje, bila bi krepka zavora sovražnim nakanam! O bližnjem prazniku sv. blagovestnika žrtvujmo za Ciril - Metodov obrambni sklad!

»Slov. Branik«.

Zemljedelska visoka šola na Dunaju.*

(Poslanica akad. društva »Krasa« slovenskim abiturientom.)

Letos smo s svojim poročilom o zemljedelski visoki šoli in o praktičnih službah, ki se dosežejo z zemljedelskimi študijami v dosti prijetnej-

*) Z ozirom na dejstvo, da se še vedno »Hochschule für Bodenkultur« celo v slovenskih uradnih listinah popolnoma napačno prevaja in titulira z najkonfuznejšimi naslovi, bodi tu pribito, da se glasi njen edini pravi slovenski naslov: **Zemljedelska visoka šola**. Ta izraz rabijo tudi Čehi in drugi Slovani, ter edino prav označuje vse tri smeri ali stroke te visoke šole, t. j. poljedeljsko inženirsko, gozdno inženirsko in kulturno inženirsko.

šem položaju kakor prejšnja leta našega društvenega življenja. Vse, kar smo kdaj prej pisali o naši bodočnosti in vsa naša priporočila slovenskim abiturientom glede zemljedelskega študija so izvirala zgolj iz dobrgega instinkta in mladeniškega navdušenja, to pa, kar akad. društvo »Krasa« piše danes slovenski srednješolski mladini, je dobro premišljeno in sloni na statističnih podatkih! »Krasa« si je že prejšnje leto stavilo nalogo, poizvedeti za vsako mesto, kjer lahko pride kak slovenski zemljedelec v poštev, a stvar si je dosti lažje predstavljala, kakor pa se je pozneje pokazala. Čakati je moral pred vsem, da se je pomnožilo število njegovih starejšin v praktični službi in tako je šele sedaj dorastel svoji nalogi. Seveda se društvo ni zadovoljilo samo s privatnimi podatki, ampak oskrbelo si je tudi uradne podatke iz poljedelskega ministrstva in na podlagi teh in onih, ki so v soglasju s temi podatki, hočemo priporočiti slov. abiturientom zemljedelstvo.

Predno pa preidemo k stvari sami, moramo posvetiti par besedi onim gospodom, ki so nas hoteli lansko leto radi našega takratnega dopisa in vabila smešiti in ga imenovati »nepotrebnost agitacije«. Stornimo to zato, ker je to njihovo smešenje imelo deloma tudi uspeh in slabe posledice za slovenski zemljedelski naraščaj. Naš lanski dopis je imel razmeroma lep uspeh. Oktobra meseca 1908 je prišlo 8 slovenskih abiturientov na zemljedelsko visoko šolo, a žal, vsled takih neosnovanih govorice sta dva kmalu opustila svoj načrt in zopet odšla. Zato nujno priporočamo vsem onim, ki niso doma v naših razmerah, da nprablajo svojo zgovornost v boljše namene. Pribiti hočemo na tem mestu samo to, da ni še celo v prejšnjih, za naše stroke res neugodnih časih, nobeden slovenski agronom kruha stradal, če si ga je znal poiskati in imel potrebno energijo in primerno porejlo pridnosti.

Lansko leto smo pripravili pravzaprav samo gozdarsko inženirsko stroko. Pisali smo, da naj se oprimejo poljedelskega inženirstva samo oni, ki imajo doma sami veliko posestvo, ali pa, da naj študirajo to stroko in zvezi z jugom. Tudi kulturno inženirstvo smo priporočali samo nimogrede.

Danes obžalujemo srčno ta svoj čin, in tolažimo se samo s tem, da smo storili to vsled pomankljivih in deloma popolnoma napačnih informacij in pa s tem, da letos to lahko popravimo. Najboljši dokaz zato, da je naše obžalovanje opravičeno, je to, da smo pred kratkim dobili neko poluradno vprašanje, ako je kdo med Slovenci v poslednjem semestru, ki bi hotel sprejeti neko jako lepo mesto na jugu. Za to mesto se ni ravno zahtevalo, da mora biti kompetent poljedelec, a notorično je to mesto za poljedelca in ta bi imel v tem slučaju prednost! Pa še več: izvedeli smo tudi iz povsem verodostojnega vira, da se v kratkem razpišejo v Istri 4 mesta za poljedelce. Končopaimamo Slovenci še dvojce ali celo troje kmetijskih šol, na katere lahko slov. poljedelski inženir reflektira i. s. v Gorici, na Grmu in nova, ki se šele ustanavlja, namreč v Št. Jurju na Sp. Štajerskem. Gorica gre z dobrim vzgledom naprej — nastavlja je v poslednjih treh letih tri slovenske poljedelske inženirje, naše starejšine. Štajerska kmetijska šola jih bo gotovo potrebovala in potem smemo menda upati, da pričeplja tudi Kranjska za onima dvema.

(Dalje v prilogi).

Komarjev Peter.

(Iz študentovskega življenja. — France Bregar.)

Pozno v jutro je prišel Komarjev Peter, jurist v petem semestru, iz nočne kavarne. Pogledal je po trgu gor in dol, in ni videl drugega kot veliko, nejasno meglo, v kateri se je nekaj premikalo. Na uho mu je udarjalo nerazločno ropotanje.

Ze dolgo ni bilo take megle, si je mislil Peter in potegnil preko čela. Glava mu je bila silno težka, zdelo se mu je, da so v nji misli svinčene. Globoko je vzdihnil in šel negotovih korakov v smer, ki se mu je zdela najbolj prava. Gotovo ni vedel, ker se ni mogel v oni megli orientirati in veliko premišljevali se mu tudi ni ljubilo.

»Ne bo vojske — ne! In čemu bi tudi bila? Čemu? Koristi nimamo — škode tudi ne — hm — —«.

Začel je o tem razmišljati, ali ničesar pametnega mu ni padlo v glavo.

»Že vedo zakaj,« je zagodrnjal ozlovoljen in trenotek na to se nasmajal. Obstal je na oglu trga, postavil se na rob trotoarja. S palico je začel dregati v blato, delal v njega linije in se še bolj smejal.

»Glej noreca!« mu je zaklicala zasmehljivo mlekarica z visoko izpodrečanim krilom, da je bilo videti njene debele noge gori do kolen.

»Kadar boš nosila dolga krila, pa govori, baba neumna,« jo je zavrnil Peter flegmatično.

Nekdo v bližini se je zakrohotal.

»Neumno bi bilo, neumno —« je razpravljaj Komarjev dalje. »Pa bi se kisló držala, Ela, ko bi moral iti. Eh, to punče. Še jokalo bi. Lepe oči ima — —. Veš, Ela, rad te imam — rad — — Moja golobica! Eh, to proketo življenje!«

Šel je dalje. Zdelo se mu je, da megla ni več tako gosta. Razločno je videl velike hiše, malo smešno so stale in čudil se je, da hodi po tako neznanih krajih. Še nikdar ni bil tam. Ugibal je, kako je zašel tja, ni se mu posrečilo razvozlati uganke in končno si je priznal, da je v življenju mnogo stvari, ki so nerazrešljive.

»Vsak dan je drugačno, forme se izpreminjajo kakor misli človeka,« je zamrmral in se zagledal v vrabce, ki so skakali po cesti. Ustavil se je pred njimi in jim začel govoriti. Smejale se jim je, mahal z rokami in razkladal svoje misli o življenju. Začuden so ga gledali nekaj časa vrabci, ko pa je pričel gestikulirati, so se spustili v glasen vrišč.

Ujezilo je to Komarjevega Petra.

»Tepci,« je rekel opovržno in samozvestno nadaljeval svojo pot. Premišljeval je še dalje o svoji filozofiji in prišel do zaključka, da ima prav. Spoznal je, da nihče ne razume njegovih misli in postal žalosten. Solze so mu stopile v oči in začutil se je grozno nesrečnega in osamljenega.

»Glej, Komarjev Peter si, iz Poljanske doline, pa se potikaš po beznicah z ljudmi, ki so duševne ničle. Sram te bodi! Govoriš jim o svojih idejah, oni pa se ti smejejo in brijejo noreca iz tebe. Prav ti je! Zakaj pa mečeš svoje zaklade v gnojnico. Zapravljaš čas, kot bi te bog samo za to ustvaril in uničeval svoje talente. Eh, Ela — zadnjikrat sva se videla nocoj, zadnjikrat —«

Jutri začnem novo življenje, je pomislil Peter. Na uho mu je udarjalo silno zvonjenje, nekdo je kričal. Tramvaj, je uganil in premišljeval dalje, delal sklepe.

»Energije nimam. — Slab sem kot novorojeno dete. Eh, zvoni, le zvoni — — to proketo zvonjenje,« je zastokal. »Ničesar ne bo iz mene. Jalove sanje! Siles moram biti in nikamor ne pogledati, vedno le naprej in pojde. Eh, kaj bi ne šlo —«

»Človek, se boš ognil ali ne,« ga je potresel nekdo z vso silo za rame

in ga povlekel čez cesto. Prestrašeno se je ozrl in ugledal policaja. Stal je ves čas sredi tira električne železnice in tik pred njim tramvaj. Sprevednik je še vedno pritiskal na zvonec in kričal nad njim, okolu pa so stali ljudje in se glasno smejali.

Petra je postalo sram, ko se je zavedel in jo zaval v stransko ulico.

»Napije se in potem ne ve kaj dela,« je slišal še ono mlekarico od prej, ki je vestno razkladala zvedalcem celo dogodbo. »Nesnaga je stal celih pet minut in se ni hotel umakniti, zapreti bi ga morali, pijanca. Prej — —«

Začutil je grozno utrujenost in prišla ga je želja, da bi se peljal s tramvajem domov. Preiskal je žepe in srečno našel še eno krono. Stopil je v trafiko, kupil cigarete in šel na tramvaj. Samo ena stara ženica je sedela pri vratih, zvedavo se je ozrla po njem, Peter pa se je stisnil v kot. Strašno je postal zaspan, oči je držal le s težavo odprte in glava mu je zdaj pa zdaj zdrknila proti kolenom.

Še zaspal bom, si je mislil in začel opazovati ono staro ženico, da bi se motil. Prešel je gumble na njeni zamazani bluzi, ugibal kaj ima zavitega v papirju, ki je ležal poleg nje na klopi in se čudil, da je na tleh slamnata preproga. Potem je šel okna, motril ljudi, ki so hodili zunaj

po cesti in vse mu je postajalo vedno bolj nejasno.

Stopil je iz tramvaja in pogledal krog sebe — —

»Hudič!« je zaklel. »Kam sem se pripeljal, ravno v nasprotnem okraju sem, bil sem danes enkrat že tu. Vraga! Aha — — tam je naša nočna kavana. Vozil sem se po mestu in najbrže zaspal. Da, gotovo sem spal —«

Vzel je svojo staro uro brez verzičice in samo z malim kazalom v roke, približno izračunal koliko mora biti ura in se zamislil.

»Prvega smo danes,« je vzdihnil in obšla ga je zelo neprijetna misel. Domislil se je, da se ima danes seliti. In brez denarja, brez strehe — pri svoji stari pa dolgove. Potrt jo je mahnil proti domu in ugibal med potjo, kaj mu je storiti. Mesečnino je dobival vsakega petnajstega, pisal bi domov, ali ne, od tam ni upal pomoči. Mogoče, da bi se dalo na kak način, ali predno bi — predno — —. Opustil je resignirano to misel in se spravil na kolege. Prvega ima malokdo. Tretjega, petega to bo šlo, pa danes — —. Tudi nič.

Doma je odprl svojo omaro, malo je bilo v njej. Samo ena stara obleka je dolgočasno zevala iz praznote, nekaj perila in par knjig. Znošil je v kovčeg, ni imel veliko dela, gotov je bil kmalu in potem je sedel

In kulturna tehnika?! V Avstriji smo bili vedno strašni polovičarji v solstvu. Prvotni cilj kulturne tehnike je bil, vzgojiti nekega polčloveka, ki naj bi stal s svojim znanjem med inženirjem in navadnim travniškim mojstrom. Svet se je navadil na tega »kulturnega tehnika«, ki že zdavnaj več ne eksistira, in to je krivo, da današnji, z vsemi modernimi tehničnimi disciplinami opremljeni kulturni inženir še vedno ne more priti do svoje veljave. Po presnovi »Zemljed. vis. šole« l. 1905 je dobil izdatno pomnožen program; njegova študijska doba traja 8 semestrov, lahko dela doktorat in je torej pravi inženir kulturne tehnike. Njegov polje je hidrotehniko v najširšem pomenu besede. Vodno stavenstvo se zanj predava 6 semestrov, torej 2 semestra več nego stavenstvo inženirju. Drugi glavni predmeti njegovi so: kulturno tehnično stavenstvo, strojno stavenstvo, cestno in mostovno stavenstvo (izvzemši železnih konstrukcij), pa tudi iz elektrotehnike se mu nudi tolikor jo potrebuje pri svojih delih. Iz programa, ki je natisnjen na koncu tega stavka, je razvidno, da je preskrbljen tudi z vsemi utemeljevalnimi disciplinami, ki spadajo k tem glavnim predmetom.

Ta napredek v učnem programu kult. inženirja sam govori za študij kulturne tehnike, ker se bo kulturni inženir sedaj lahko povsod rabil in ne samo pri melioracijskih delih. Na »Zemlj. vis. šoli« študirajo sedaj 4 Slovenci kult. tehniko. Značilni so, da imata dva od teh že drugi tehnični poklice, da sta bila oba že v državnih službah, a se povrnila na »Zemlj. vis. šolo«, da absolvirata še kult. tehniko. Ako bi jima ne kazalo, bi se najbrže ne povrnila zopet na šolsko klop. Lansko leto je bil razpisal deželni odbor kranjski 5 mest za kulturne inženirje za dobo 5 let. Po novem načrtu za agrarne operacije bo kreiran pri teh uradih poseben status za kulturne inženirje. Slovenci pa bi potrebovali tudi več samostojnih kult. inženirjev, zlasti, ako bi se taisti ukvarjal obenem tudi z geodetičnimi deli.

Torej skratka, polje popolnoma odprto!

A kaj naj porečemo h gozdnemu inženirstvu? Ko se je bilo pojavilo lansko leto na Zemlj. vis. šoli kar 8 prvoletnikov in se izmed teh vpisalo 6 v gozdno inženirstvo, so celo nekateri naši kolegi zmajali z glavo, češ, kam bo z njimi!! Kako neopravičeni so taki dvomi, sledi že iz sledečega. Čehov je na naši vis. šoli nad 150, Poljakov nad 170. Od teh jih odpade na kult. tehniko in poljedelstvo težko 50%, t. j. Čehi vzgajajo gotovo nad 100 gozdnih inženirjev, a Poljaki nad 120. Jugoslovanski teritorij ni manjši od češkega, ali poljskega, a vse tri jugoslovanske narodnosti imajo na Dunaju komaj 72 zemljedelskih slušateljev, od katerih je približno 50 gozdnih inženirjev. Že te številke govorijo dovolj jasno, pa idimo dalje!

Gozdnemu inženirju so odprte tri poti v državni službi: 1. politična, 2. k državnim domenam in 3. k zgradjevanju hudournikov. Skoro pri vsaki politični oblasti je nastavljen 1 gozdni inženir. Ogledimo si te službe n. pr. na Kranjskem. Tu imamo 1 deželnega gozdnega nadzornika in 6 gozdnih inženirjev. Nadzornik je Italijan, 3 inženirji Nemci in torej le 3 Slovenci in to na Kranjskem!

Gozdnodomske službe za Slovence pridejo v poštev pri gozdnodomske direktoriji v Gorici. Le-ta ima sledeče gospodarske okraje: Dol, Gorica, Smohor, Idrija I., Idrija II.,

Klano, Kostanjevica, Meleda, Millstatt, Montona, Gornja Bela, Paklenica, Zadoljica, Sachsenburg, Trbiž, Trnovo pri Gorici, Bled, Beljak, Kotiče. Evo vam mest za slov. gozdne inženirje na slovenskem ozemlju, a slovenske gozdne inženirje v teh krajih naštejemo na prste ene roke! Povsodi se šopiri ošabno nemštvo in to vsled naše malomarnosti in bojzljivosti!

(Konec prihodnjaj.)

Poslanska zbornica.

Razprava o manjšinskih šolah na Češkem.

Dunaj, 2. julija. Današnja seja poslanske zbornice se je pričela ob 1¹/₄ na 12. Nadaljevala se je debata o najnem predlogu poslanca Metelke o manjšinskih šolah v deželah češke krone. Prvi je govoril češki radikalec Lisý. Češki realist dr. Drtina je naglašal, da ima vsak narod pravice zahtevati, da se mu zagotovi njegov narodni obstoj. Za 30.000 čeških otrok na Češkem ni nobenih šol, za 70.000 otrok je treba vzdrževati privatne šole, za Nemce pa se ustanavljajo šole, ako je le par za šolo godnih otrok. To je krivica, ki jo je treba odpraviti. Vsem narodom naj se dade enake pravice in naj se vsakega zagotovi svoboden kulturni razvoj. Govorili so še poslanci Cepinski, Jaroš in dr. Herold, na kar se je razprava prekinila. Gostinčar je predlagal, naj se jutrišnja seja odpravi z ozirom na to, ker se mnogo poslancev odpelje v Trst. Za slučaj, da bi ta predlog ne bil sprejet, je predlagal, naj se seja skliče tudi v ponedeljek ne glede na otvoritev turske železnice. Zbornica je Gostinčarjev predlog odklonila.

Nujni predlog.

Dunaj, 2. julija. Tekom današnje seje so bili vloženi ti-le nujni predlogi: Poslanec Roškar o zgradbi železnice Purkla - St. Lenart - Ptuj-Rogatec - Brežice, poslanec Pišek o ureditvi zemljiških davkov, posl. Grafenauer o spremembi označbe »občevalni jezik« v »materni jezik« pri bodočem ljudskem štetju in o prodaji žvižske soli, posl. Fresl o draginji moke, posl. Benkovič pa o ustanovitvi trgovinske in obrtne zbornice za Spodnje Štajersko.

Parlamentarni položaj.

Dunaj, 2. julija. Nemške stranke so sklenile, da se bodo pri razpravah o nujnih predlogih, ki jih je vložila opozicija, zadržali docela pasivno. Ako pa bo obstrukcija v parlamentu trajala še prihodnji teden, bodo nemške stranke vladi predlagale, naj zasedanje nemudoma odgodi ali pa zaključijo.

Dunaj, 2. julija. Glede opustitve obstrukcije vodijo pogajanja z češkimi agrarci in slovenskimi klerikalci ministri dr. Weisskirchner, dr. Braf in dr. Žaček. Pogajanja so trajala danes pozno v noč, a so bila brezuspešna. Jutri se bodo pogajanja nadaljevala.

Jugoslovanska »Narodna zveza«.

Dunaj, 2. julija. Jugoslovanska »Narodna zveza« je imela danes zvečer sejo, v kateri je izključno razpravljala o svojem stališču naprta ustanovitvi italijanske pravne fakultete v Trstu. Debata je bila izredno živahna, ker so se je udeležili skoro vsi poslanci. Do formalnih sklepov še ni prišlo. Pogajanja z Italijani se bodo nadaljevala.

Iz Bolgarske.

Sofija, 2. julija. Vlada je izdala ukaz, s katerim strogo prepove-

duje priobčevati vesti o gibanju armade, o mobilizaciji in o drugih vojaških odredbah. Brzjavni uradi so dobili v tem oziru potrebna navodila. Kakor se govori, namerava vojna uprava z ozirom na vladajočo napestost med Turčijo in Grško izvesti delno mobilizacijo, da bi Bolgarska bila pripravljena za vse slučaje, ako bi prišlo do kakšnega konflikta radi Krete.

Iz Turčije.

Carigrad, 2. julija. Položaj glede Krete je še vedno veleresen. Turška vlada je poslala velesilam okoliščino, v kateri kategorično izjavlja, da Kreti hoče dati avtonomijo in ničesar drugega. Da bi bil guverner odvisen od grškega kralja, tega ne more Turčija nikdar dovoliti. Najmanjše kršenje turske suverenitete na Kreti s strani Grške bo imelo za posledico vojno.

Solun, 2. julija. Voji v Bitolju so pripravljeni, da odkorakajo na mejo. Odredila se je mobilizacija artilerije v Seresu. V par dneh odpošljejo artilerijo v Serfidje.

Carigrad, 2. julija. Iz Soluna javljajo: 2000 mohamedancev iz Serfidje, ki so bili na potu na žetev v Tesalijo, je pri Elasonu napadel oddelek grških vojakov. Mnogo mohamedancev je bilo ustrlejenih ali težko ranjenih. V Serfidju je zavladalo silno razburjenje.

„Veleizdajniški“ proces v Zagrebu.

Konec procesa?

Kakor javlja »Pokret«, je imel predčerašnjim senat v veleizdajniškem procesu konferenco z državnim pravnikom Accurtijem. Na tej konferenci je državni pravnik Accurti izjavil, da po dosedanjih rezultatih dokazilnega postopanja ne bode več mogel vzdrževati obtožbe radi »veleizdaje« in da bo z ozirom na to moral modificirati obtožnico v toliko, da bo osumljenec tožil samo radi zločina po § 65. k. z. (motenja javnega miru in reda) in radi zločina po § 300 k. z. (ščuvanje proti državnim organom). Višji državni pravnik pl. Vencež je nasproti temu izjavil, da se pod vsakim pogojem mora vzdržati obtožba radi veleizdaje proti 6 glavnim obtožencem (Adamu Pribečeviću, Valerijanu Pribečeviću, I. Oreščaninu, V. Lukaču, N. Miliću in G. Živkoviću), dočim bi se naj proti ostalim 47 obtožencem omejila obtožba na ščuvanje proti hrvatski narodnosti. Na dalje se je na konferenci razpravljalo o dokumentih, ki jih je predložil glavni svetnik Gjorgije Nastić. Konstatiralo se je, da je večina dokumentov, ki jih je Nastić porabil v svoji brošuri »Finale«, ponarejenih.

Obravnava.

Pri večerašnji razpravi so bili zaslišani kot svedoki Andro Tukonić, Julij Herale, Albert Spitzer in Jakob Figurić.

Priča Tukonić ni izpovedal ničesar bistvenega.

Svedok Herak je pripovedoval, da Bosanci vkljub aneksiji še vedno zatirajo, da bo Bosna pripadla Srbiji, ki bo na to postala močna država, ki bo zedinila vse Srbe. V vasi Celinici je videl kmete, ki so govorili francosko. To se mu je zdelo sumljivo, za to je mislil, da je to kralj Peter, ki je prišel s svojimi častniki v Bosno.

Predsednik: V preiskavi ste rekli, da poznate osebo kralja Petra in da ste ga na svoje oči videli.

Priča: Nisem rekel, da ga osebno poznam, preiskovalni sodnik me je krivo umel. Glede obtoženca Kutuzova je rekel, da se ni postavljaj kot veliki Srb, ker se je bolj bavil z gospodarstvom, kakor s politiko. Obtoženec Vukelić je često z navdušenjem povelj hrvatske pesmi. Glede sestanka pri Kalafatiću je priča rekel, da so prišli srbski častniki h Kalafatiću zgolj v to svrhu, da kvartajo, političnih manevrov pri tem niso imeli.

Svedoka Spitzer in Figurić nista izpovedala ničesar bistvenega; oba sta pripovedovala, da sta čula to in ono govoriti, toda, kdo je to govoril, tega pa nista mogla navesti.

Ljubljanski občinski svet.

Ljubljana, 2. julija.

Predseduje podžupan dr. Ivar Tavčar, vlado zastopa vladni svetnik Kremenšek, navzočih 18 občinskih svetnikov.

Začetek seje ob 6. uri 15 minut.

Poročilo predsedstva.

Podžupan imenuje za overovatelja zapisnika današnje seje občinska svetnika Dimnika in Lenčeta.

Občinskemu svetu je došlo poročilo upravnega sveta za plinovo razsvetljavo. Zavarovalna družba »Assicurazioni Generali« je poslala svoje letno poročilo. Slikar Rihard Jakopič vabi občinski svet k otvoritvi razstave umetnin. Udeležiti se je otvoritve župan. Župnik Ivan Vrhovnik se zahvaljuje za streljanje na Gradu med obhodom na sv. Rešnjega Telesa dan.

Mestna hranilnica poroča, da se je ravnateljstvo sestavilo tako-le: Predsednik Ubald pl. Trnkoczy, podpredsednik Fran Pavlin, Anton Svetek, ravnatelj; dr. Karel Triller in Feliks Urbanec, člana ravnateljstva; Robert Kollmann in Ivan Velkavrh, na mestnika.

Zapisnik zadnje seje se prečita in odobri.

Mestna občina in »Dramatično društvo«.

Poročevalec obč. svetnik Milohnoja poroča v imenu personalnega in pravnega odseka, da je »Dramatično društvo« končno sprejelo vse pogoje, ki mu jih je stavil občinski svet v zadevi prihodnosti slovenskega gledališča. Pogoji so občinskemu svetu itak znani. Obenem je »Dramatično društvo« obvestilo občinski svet, da je bil na zadnjem izrednem občenem zboru izvoljen v intendant slovenskega gledališča g. Ethin Kristan. S sprejemom vseh pogojev je postala torej pogodba med mestno občino in »Dramatičnim društvom« perfektna za sezono 1909/10. Odsek predlaga, da sprejme občinski svet to poročilo »Dramatičnega društva« odobruje na znanje, kakor tudi, da je postala pogodba med občino in »Dramatičnim društvom« perfektna. — Sprejeto.

Volitev zastopnika mestne občine v društvo za zgradbo delavskih hiš.

Dosedaj je bil kot zastopnik mestne občine v odboru društva za zgradbo delavskih hiš ravnatelj Šubić. Ker ta ni več član občinskega sveta, predlaga poročevalec občinski svetnik Milohnoja, da se izvoli v ta odbor obč. svetnik Lenček. — Sprejeto.

Napeljava razsvetljave v vojaško oskrbovališče.

Mestna občina je zavezana napeljati plinovo razsvetljavo v novo vojaško oskrbovališče. Ker pa to ni mogoče drugače, kakor po železniškem mostu, se je obrnila mestna občina na ravnateljstvo državnih železnic v Trstu za tozadevno dovoljenje. Ravnateljstvo je ugodilo tej želji pod pogojem, da mestna občina pravnoveljavno podpiše reverz, s katerim se zaveže plačevati 1 K letna najemnine in nositi vse stroške naprave in vzdrževanja. Če bi uprava državnih železnic zahtevala odstranitev naprave, je mestna občina zavezana napravo odstraniti tekom 14 dni. Odsek predlaga, da se sprejmejo ti pogoji. — Sprejeto.

Prezidava v jubilejski ubožnici.

Obč. svetnik Knez poroča, da je uprava jubilejske ubožnice v zadnjem času zaradi nedostajanja prostora v deželni blaznici prisiljena sprejemati slaboumne. So pa tudi že prostori v ubožnici premajhni. V ubožnici ste dve veliki obednici, ena v prvem, druga v drugem nadstropju. Obednica v drugem nadstropju je postala nepotrebna. Zato je predlagal magistrat, da naj se ta obednica prezida in se napravi pet sob. Stavbeni urad je napravil načrt in proračun, ki izkazuje 2054 K 50 v stroških. Odsek priporoča izvršitev tega načrta, stroški pa naj se postavijo v proračun prihodnjega leta. — Sprejeto.

Prodaja mestnega sveta na Martinovi cesti.

Na Martinovi cesti je po napravi podvoza pri južni železnici ostalo pred Pavskovo hišo in hišo Puntigamske pivovarne, kjer je cesta nekoliko zakrivljena, nekaj občinskega sveta v izmeri 221-95 m², katerega želi Puntigamska pivovarna kupiti. Župan predlaga z ozirom nato, da je svet za mestno občino sicer majhna, za kupca pa velike vrednosti, da naj mestna občina proda ta svet Puntigamski pivovarni po 12 K za m². Finančni odsek (isti poročevalec) predlaga, da se sprejme županov predlog s pogojem, da kupce trpi vse tozadevne stroške in pristojbine.

Podžupan pripomni, da je za tak sklep v smislu § 57. obč. reda, ker sveta presega 2000 K, treba kvalificirane večine, in ker take ni, navzočih je samo 18 občinskih svetnikov, odstavi zadevo z dnevnega reda.

Deželno gledališče.

Poročevalec obč. svetnik Milohnoja poroča, da je deželni odbor že dne 12. decembra 1905 s posebnim dopisom vprašal mestno občino, ali ne bi prevzela deželnega gledališča v svojo last in pod kakimi pogoji. Tedaj stvar ni prišla v razpravo. Letos pa je deželni odbor zopet vprašal. Finančni odsek se je o stvari posvetoval in pred vsem zahteval od deželnega odbora tozadevni računski zaključek za leto 1908 in pa proračun za leto 1909. Deželni odbor je ugodil tej zahtevi in iz dopisnega računskega zaključka je razvidno, da je imela za leto 1908 dežela pri gledališču 20.085 K primankljaja. Proračun za leto 1909 pa izkazuje nedostatka 21.017 K. Neplačanega dolga je 101.000 K. Ta dolg se amortizira letno po 7100 K. Ako se upošteva ta amortizacijska svota, bi bilo v preteklem letu deficit okroglo 28100 K, v proračunu za leto 1909 pa okrog 29.000 K. Dežela ceni gledališče na 602.000 K, inventar pa na 26.300 K.

Deželni odbor je vprašal, pod kakimi pogoji bi mestna občina prevzela gledališče. Finančni odsek je prišel do sklepa, da občina prevza-

na star polomljen stol in zopet premišljeval.

Obledo ki je prodal, mu je padlo v glavo. Par kronic že dobim, si je mislil in šel pregledovat obleko.

»Bo,« je zamrmral.

Skrbno je zavil svojo staro obleko v rjav papir, zaklenil kovček in prazno omaro, da bi gospodinja ne videla njegove revščine, prisluskoval pri vratih, če ni morda stara v predsobi. Vse je bilo tiho. Varno je odprl vrata in smuknil ven —.

»Danes se imate seliti,« se je je oglašil za njim rezek glas.

»Popoldan se bom,« je odgovoril bojače.

»Petnajst kron mi imate še plačati, sicer dam vašo šaro pod ključ.«

»Boste že dobili — — —«

Poparjen je hitel skozi stranske ulice. Neprijetna mu je bila pot in nikomur se ni upal pogledati v obraz, zdelo se mu je, da ve vsak, kam da hiti.

»Danes ste pa zelo moški,« ga je prestrašil zvonil glas.

»Vi ste, gospodična Vida — nisem vas videl,« se je začel opravičevati in oblika ga je rdečica. Postalo ga je sram, nervozno je stopal pred njo kot bi se mu bogve kam mudilo. Vida, hči nadinženirja Jalovca, se mu je nagajivo smejala in videč nje-

govo zadreglo, ga še nalašč zadrževala.

»Kam pa tako hitite? Kaj pa nese,« ga je spraševala.

»Nič — knjige — — — predavanja — — —«

Stal je sredi ceste in ni opazil kako je prišel od zadej voziček z raznimi ropotijami. Zadelo ga je v rame in zavoj mu je odletel v blato in se tam razvil. Ves rdeč je hitel pobirati, klet od sramote in niti niti ni ironičnega pozdrava Vide, ki je, smeje se, odšla na drugo stran ceste.

»Ves svet se je zaklel danes proti meni,« je vzdihnil Peter obupno in nadaljeval svojo pot. Bilo mu je kot obsojencu, ali pa takrat, ko je bil pozvan na komisariat radi nočnih pretepev in razgrajanja.

Prišel je v ulico, kjer so stari-narji, ozrl se po ulici gor in dol, pogledal postrani v prodajalno in ko je opazil, da ni nikogar tam, je hitro smuknil skozi vrata.

»Kaj hočete?« ga je vprašal starinar, mežikaje s starimi, lokavimi očmi.

»Eh, nič — to se pravi, lepa, skoro nova obleka — — —«

»Ne morem rabiti, imam že tako preveč take šare!«

Žid je zmignil z ramami in mu obrnil hrbet.

»Še prav dobra je —« je hvalil Komarjev in razvijal zavitek,

»Še sam ne morem prodati, toliko imam. No, pa pokažite!«

»Slabo je, na komolcih oguljeno, hlače razcefrane,« je kimal starinar, povsili obleko na kljuko in stopil k stari wertheimovki.

»Koliko hočete?«

»Osem kron!«

»Pet kron, več ne morem dati,«

ga je zavrnil odločno stari Žid in mu dal petkronski novček.

Pet kron, je mislil Komarjev Peter žalostno na ulici. Gospodinje ne morem plačati, seliti tudi ne. Stanovanje si lahko najamem, par dni vsaka baba počaka, pa jutri — in potem — — —. Jesti mora človek tudi. Šel je v kavarno, pregledoval tam inserate. Ničesar.

»Človek ima maturo, pretepa se par semestrov po univerzi in je na slabšem kot kak cestni pometaj. — Ničlaja, za vinar nima kredita, še pometaj ga ima. To proketo življenje.«

Vzel je v roke humoristične liste in se dolgočasil z neslanimi dovtipi, pregledal vse ilustrirane časopise in končno od dolgega časa zeval v zrak.

»Servus, amice! Sediš kot bi bil prav sam na svetu,« ga je vzdramil Košir, njegov boljši prijatelj.

»Slaba je,« mu je potožil Peter.

»Imaš kaj denarja?«

»Še za kavo nimam. Mislim sem, ali mi daš ti, drugače pa na puf.«

»Eh, toliko že imam,« ga je potolžil Komarjev in mu razložil svoje obupno stanje.

»Ne glej tako črno, dokler se časi ne izboljšajo, lahko pri meni spiš, sicer pa imaš še kožuh na sebi. Nesi ga v zastavarno, mraza itak ni več.«

»Ni napačna ideja!« je vzkliknil Peter veselo in obraz se mu je razjasnil.

»Pojdi!«

Šla sta. Pred zastavarno se je Košir poslovil, ker je imel doma še pregledati korekturo lista, ki ga je izdajalo dijaštvo. Komar pa je stopil v ono veliko hišo z izrazom, kot bi ne imel tam ničesar iskati.

V dosti prostorni dvorani je bilo polno večinoma starih žensk z naramnimi koši, culjami in dva postreška. Dišalo je neprijetno po starih oblekah in silno zaduhel zrak je polegel v tem, vedno zaprtem prostoru. Naglo je slekel suknjo in se pomešal med čakajoče. Poleg njega je stala stara, zgrbljena ženica, v roki celo pernico, drugi še dosti mladi človek je držal v eni roki lakaste čevlje in v drugi salonsko obleko.

Glej, sezone je konec, si je mislil Peter. Česa ljudje vsega ne prinesejo. Celo posteljno opravo, perilo, obleko, čevlje — — —. Pravcati muzej.

Smeh se je vzbudil naenkrat v

divorani, pol glasen, pol pritažen in šepetanje, vmes pa sonorni glas ceditelja. Komarjev se je radovedno ozrl čez ograjo.

Celo garnituro ženske spodnje obleke je prinesla ona v rdečem klobuku, je zašepetal mladi človek z lakastimi čevlji in stegoval svoj suhi vrat, da bi videl vsako posamezno stvar.

»Deset ženskih srajc, osem kosov ženskih spodnjih hlač, deset parov nogavic — — —« je narekoval ceditelj pisarju.

Tudi on se je smejal. Zdelo se mu je smešno, ko je ceditelj razgrinjal one ženske hlače in so čakajoči stegovali svoje vratove. Ene so bile celo kariraste, v strašno neokusnih barvah in z velikimi čipkami. V duhu si je predstavljajal Elo v onih hlačah in se skoro glasno zakrohotal.

Zenica poleg njega ga je pogledala razžaljeno in nekam sovražno so zalesketale njene vodene oči.

»Smešno, grozno smešno,« je momljajal oni mladi človek.

Končno je prišel tudi Komarjev na vrsto. Globoko se je oddahnil, ko je stal zopet zunaj na ulici z dvajsetkronskim bankovcem v žepu. Solnce je tako nekam prijetno sijalo in njemu je bilo lahko pri srcu in s slastjo je vdihaval sveži zrak pomladnega dopoldneva.

mo gledališče z vsem dolgom, toda pod pogojem, ako se dežela zaveže, da bo dajala tudi za naprej gledališču enako podporo, kakor jo je dajala v preteklosti.

Za mesto bi bilo to novo breme. Kolikor bi presegali letni doneski dosedanja letna podpora 26.000 K. Ako se upošteva najemnina lož, bi se stroški za mesto zvišali na leto za kakih 5 do 6000 K. Ti izdatki bi se seveda množili, kolikor bi z leti narasla potreba poprav in adaptacij.

Pričakovati je, da bo deželni odbor znal ceniti poštovanost mestne občine in se zavezal, da bo dajal tudi, ako prevzame mesto gledališče, enako podporo, kakor v preteklih časih. Ta zahteva je gotovo popolnoma umestna.

Finančni odsek predlaga: Mestna občina prevzame deželno gledališče z vsem inventarjem in vseni neplačanimi dolgovi v znesku 101.009 K pod pogojem, da se dežela zaveže, da bo dajala tudi potem gledališču ravno toliko redne podpore, kakor v preteklosti. — Sprejeto.

Poročila stavbnega in personalno-pravnega odseka.

V svrhu uravnave Prisojnik ulice je potrebna odstranitev kapelice na Frškoucu. Mestni magistrat je izdelal načrt za slučaj, da kapelica ne ostane več last mestne občine. Ker je pa žeteli, da ostane kapelica še v občinski lasti, se zadeva vrne mestnemu magistratu, da poroča v tem smislu.

Po poročilu obč. svetnika Turka se ugotovi priziv Marije Potočnikove, lastnice hiše št. 5 na Sv. Petra cesti, proti odloku mestnega magistrata, ki je zaukazal, da prodajalec sadja, ki ima v tej hiši svojo prodajalno, ne sme za prodajalno ležaje sobe uporabljati za stanovanje.

Po poročilu istega poročevalca se dovoli Hinku Privršku zgradba dvonadstropne hiše na Frškoucu po predloženem načrtu.

Podpore mestnim ljudskim šolam.

Poročevalec obč. svetnik Likozar poroča, da je doslej dajala »Kranjska hranilnica« mestnim ljudskim šolam letne podpore 1900 kron. To podpora pa je letos ustavila. Mestne ljudske šole so s temi podporami nabavljale učila uбоžnim učencem. Šole so se obrnile na občinski svet s prošnjo, da bi mestna občina nadomestila to odpadlo podporo, ker bi si sicer uбоžna mladina ne mogla nabaviti učil. »Kranjska hranilnica« je razdeljevala svoje podpore takole: I. mestni deški šoli 200 K, II. mestni deški šoli 300, III. mestni deški šoli 200, slovenski dekliški šoli 200, barjanski 100, nemški deški šoli 400 in nemški dekliški šoli 500 K. Šolski odsek je po županovem nasvetu sklenil predlagati, da naj mestna občina dovoli šolam podporo v enaki visokosti, a podpora naj se razdeli posameznim šolam po številu učencev. Dobi naj I. mestna deška šola 350 K, II. mestna deška šola 450, III. mestna deška šola 150, barjanska 100, slovenska dekliška 550, nemška deška 100 in nemška dekliška pa 200 K. — Sprejeto.

Vodovodna zadeva.

Poročevalec obč. svetnik dr. Triller poroča o prošnji Franca Čudna za odpis pristojbine za večjo porabo vode. Ves znesek znaša K 64-22. Prosilec je dokazal, da večje porabe vode ni zakrivil sam, temveč da so podgane pregrezle dovodne cevi, kar se pa ni moglo takoj dognati. Predlaga, da se prošnji deloma ugoti in odpiše polovico pristojbine v znesku K 32-11. — Sprejeto.

Nujni predlog.

Obč. svetnik dr. Triller poroča nujno o prošnji Mestne hranilnice, da se dovoli regulacija obrestne mere. Hranilnica je izpostavljena silni, nelojalni konkurenci in že s tega stališča je nujno potrebno, da se ugoti tej prošnji. Predlaga, da se določi od 1. julija naprej za pupilarne vloge, ako to stranka izrecno zahteva, obrestna mera na 4 1/4 %. — Sprejeto.

Konec javne seje ob 7. uri 15 minut.

Tajna seja.

Za asistenta pri Mestni hranilnici je imenovan s 1. junijem g. Matija Rode.

Občinski svet priporoča naučnemu ministru, da stalno namesti kot ravnatelja mestnega dekliškega liceja dosedanjega začasnega ravnatelja g. Ivana Macherja.

Razpiše se stalno mesto učne moči na dekliškem liceju za prosilce z izpitom za nemščino za srednje šole.

Dopisi.

Z Blok. (Odgovor dopisunku »Slovenca« z dne 26. t. m. št. 143.) Ob času občinskih volitev se narodno napredna stranka niti ganila ni, nasproti je pa S. L. S. na čelu ji kaplan in deželni poslanec Drobnič, delala na vse kriplje. Kaplan in Drobnič sta po polju ljudi lovila ter po

vaseh prirejala shode in na vse načine ljudstvo pregovarjala, da naj pri volitvah izvoli Drobniča za župana. Ako je videl kaplan potrebo, se je hudoval na volilce, posebno nad takimi, ki imajo otroke v šoli, se je jezil, da je vera v nevarnosti, ter da hoče narodna napredna stranka križ iz šole ven vreči itd. Drobnič je pa vedno s prstom nase kazal in klical kmetom, mene volite, sem dober katolican, ker sedanjí župan pripada k propadli stranki. Vkljub vsemu temu se jima ni posrečilo boljših poslastikov na svojo stran pridobiti, ampak omejiti sta se morala na mežnarje in ključarje, pa na enega posestnika, za katerega sta vedela, da županu ni naklonjen, ker ni hotel z njim neke kupčije skleniti; torej je lahko S. L. S. ponosna na zmago Drobniča. Da se je pa od Drobniča zahtevalo, od vseh odbornikov, razun dveh, torej tudi od njegovih pristajšev, da naj prepusti sobo za občinsko pisarno in potrebna drva za kurjavo brezplačno, je pa kriv Drobnič sam, ker je vedno z rokama mahal, kričal ter ljudi slepil s tem, da jim je pripovedoval, koliko da je za občino dobrega storil. V resnici ji niti za vinar ni koristil. Zdaj je torej imel priliko pokazati, da je občini res naklonjen, ako bi bil 180 K v korist občine prepuštil, pa tega ni hotel storiti. Že iz tega se razvidi, koliko misli za korist občine storiti. V varstvenem oziru se je od Drobniča zahtevalo, naj poskrbi suho in kar je mogoče ognja varno občinsko pisarno, da ne bode v nevarnosti občinsko imetje, ki znaša nad 30.000 K. Iz navedenega se razvidi, da je »Slovenec« dopisunček jako slabo informiran ali je pa toliko hudoben, da stvar drugače obrača.

Bločan.

Iz Mirne peči. Dne 20. junija je bil vesel dan za Mirnopečane. Vršilo se je blagoslovljenje gasilnega doma in brizgalne. Okrog 1. popoldne so začela prihajati razna prostovoljna gasilna društva iz bližnjih krajev, kakor iz Novega mesta, Trebnjega, Velike Loke, Valte vasi in Št. Petra pri Novem mestu. Ob 2. je bilo zbranih že 95 gasilcev pred društvenim domom, kjer jih je pozdravil domači načelnik gosp. Alojzij Hude. Nato so odkorakali keerkvispremljaniod novomeške godbe na čelu. Po popoldanski službi božji so ognjegasi odšli zopet h gasilnemu domu, katerega je blagoslovil mil. gosp. prošt dr. Seb. Albert iz Novega mesta ob asistenci domačih gospodov. Kmalu nato je prikorakal »Sokol« iz Novega mesta. Gasilna društva mu gredo nasproti do konca vasi, kjer je stal slavolok z napisom: »Kdor Slovan, ta Sokol.« Sokola je pozdravil domači načelnik gosp. Alojzij Hude v imenu gasilnega društva in domače občine. Zahvalil se mu je starosta Sokola gosp. dr. Schegula v krasnem govoru, v katerem je poudarjal namen in pomen Sokola. Nato so odšli vsi, Sokoli in gasilna društva, na čelu jim godba v gostilno Martina Potočarja, kjer se je vršila veselica in kjer so nastopile Sokolice in Sokoli. Telovadba je bila tako izborna in natančna, da se ji je ljudstvo glasno čudilo in mislim, da bo vsakemu ta dan dolgo časa v spominu. Slavnemu Sokolu pa se srčno zahvaljujemo ter prosimo, naj nas o priliki še poseti, prinašajoč nam prosvete in naprednosti.

Iz Št. Ruperta. V torek, dne 29. t. m. smo imeli »koncert« na vrtu g. Freliha, ki ga je priredil pevski klub »Mokronog«. Občinstva je bilo jako veliko in z radostjo v srečo je poslušalo prekrasne slovenske pesmi. Peli so res prav izborno lepo in bi pač moralo biti kamenito sree, da bi ga ne ganilo. Pri vsakem odmoru se je čulo navdušeno živjo-klice in ploskanje. Slišalo se je pa tudi nekaj, kar ni spadalo med našo lepo slovensko družbo. Ko je končal g. L. Lučček, nadučitelj, svoj govor, pevec so se mu navdušeno zahvalili s pesmijo »Lepa naša domovina«, ko pa so pesem odpeli, slišali so se še hušji živjo klici in ploskanje; vmes pa tudi »heil« klici. Od kod to? Ali so v Št. Ruperta res tudi Nemci? Ne! Opažilo se je pa tudi pri dveh mizah, da se je govorilo skoro samo ljubeznivo nemščino. Vprašam Vas, gotove gospode, gospe in gospodične, ali se res sramujete svojega materinega jezika, da morate klatiti tujo blazeno nemščino v veseli slovenski družbi, da kalite drugim veselje in zabavo s tem, kar bi vas moralo biti sram, ako bi slišali druge kaj takega. Saj vas poznamo itak, da znate nemško, mislim pa, da bi se par ur že lahko zdržali, da ne bi razburjali druge, bolj zavedne. — Zahvaliti pa se imamo najtopleje celemu klubu, da se je potrudil in spomnil tudi nas, zapuščene Št. Rupenčane, razveseliti z lepimi narodnimi pesmi. — Želimo, da bi zopet prav kmalu kaj enacega slišali v Št. Ruperta.

Slovenci in Slovenke! Ne zadržite družbe sv. Cirila in Metoda!

Dnevne vesti

V Ljubljani, 3. julija.

+ **Občni zbor c. kr. kmetijske družbe in učiteljstvo.** Pred tridesetimi in še več leti, ko je bilo kmetijstvo na Kranjskem še zelo zanemarjeno, smo imeli nekaj duhovnikov, koji so se jeli pečati z umnim kmetijstvom. Ti so kmalo zginili, a naraščaja v tem poklicu ni bilo med duhovniki; ker je njih poklic postal le politika. S tem večjo vziroma se pa poprijeli kmetijstva, oziroma pouka o kmetijstvu učitelji. V zvezi s c. kr. kmetijsko družbo so storili za povzdigo kmetijstva v dveh desetletjih toliko, da nas sosedne dežele občudujejo in zavidajo. Kmetijska družba ni mogla veliko časa, dokler jo niso začeli podpirati učitelji, mnogo storiti za napredek, ker je naš kmet preveč nezaupljiv. Kolikor kmetijskih podružnic se je osnovalo, povsod je bil najdelavniši nje član ravno učitelj. Učitelji so z velikimi težavami napravljali šolske vrte ter v njih gojili sadjereje. V koliko krajih so prišli ravno radi tega pri ljudeh v sovraštvo, ker niso odnehali prej, da se je vrt napravil. Ako je učitelj poleg drevesnice imel v vrtu tudi nekaj zelenjave in krompirja, že so začeli stari prijatelji učiteljstva hujskati ljudi, da je učitelj samo zato zahteval vrt, da ga ima za svojo porabo. Ko so pa začeli oddajati sadje, bi bili pa zopet najraje, da bi je bil učitelj oddajal zastoj. Šele, ko so ti učenci, koji so se učili v šoli sadjarstva in kmetijstva sploh, odrasli, začelo se je pravo zanimanje za napredno kmetijstvo. Sedaj ima c. kr. kmetijska družba lahko stališče. Ko so pred leti hoteli klerikalci dobiti kmetijsko družbo v svoje roke, so se zopet ravno učitelji največ trudili, da je prišlo toliko zavednih kmetov na občni zbor, da so bili klerikalci sramotno poraženi. Toda kmetijska družba je natihoma in počasi t. j. nje odbor, prijadrala v klerikalni tabor. Prvi nje korak je bil, iznebiti se učiteljstva, zato so sklicali občni zbor še med šolskim letom in v ponedeljek. Dosedaj je bil občni zbor c. kr. kmetijske družbe vedno okrog 20. julija in vsikdar v četrtek, da so se tudi učitelji, ker so ravno oni največ storili za družbo, lahko udeležili shoda. Letos prvič ne potrebujejo več učiteljev, zato je klerikalna večina pri c. kr. kmetijski družbi tako ukrenila. Le brezbriznosti se imajo zahvaliti, da imajo v družbi, koja ima nad tri četrtnine naprednih udov, oni večino. Ali mislijo res, da bomo še za naprej tako naivni, da jim bomo pustili c. kr. kmetijsko družbo, da jo bodo izrabljali v svoje umazane namene. Torej naši pristaši, udeležite se v obilnem številu občnega zbora v ponedeljek 5. t. m.

+ **Sokol I. in vladar.** Prav dobro vemo, da vlada še nikdar ni bila Sokolstvu naklonjena, ampak da postavi udeležbo šolske mladine naravnost pod nadzorstvo policijskega značaja in da tako malenkostno poizveduje, če z naraščanjem nastopi tudi kak solarček in da tozadevne opomine pošilja omenjenemu društvu, tega bi pač nihče ne pričakoval. Gospodje tam zgoraj, bodite potolaženi, Sokol I. nastopi z naraščanjem, toda ne s šolskim, ampak z obrtnim, ki ni podvržen onim okoprsnim šolskim predpisom, ki jih vlada vedno in dosledno tako tolmači in vrši kakor hoče in želi vsakokasna volja vladajoče politične stranke. Zakaj gre pa vedno vse tako gladko pri podobnih prireditvah v Unionu in v nemški Tonhalle ali na kazinskem vrtu? Ker nastopajo Orli in turnarji. Ali ne vidite tu dvojne mere, in vi zahtevate, da naj Ljubljana in naša široka javnost goji do vas zaupanje in spoštovanje. Da, vi pravite, da je na te prireditvah v nevarnosti naravnostno-verska vzgoja! Hinavski glas lačnega lažnjiveca, vemo, odkod prihajaš in kake namene imaš, smrdeči in temno je tvoje bivališče, si organiziran denuncijant, če si škodoval dobri stvari, si dosegel svoj za-hrbtni namen, kaj ne? Vlada pa naj za te nosi odij! Kdor pozna delo društva Sokol I., je prepričan, da je to institucija vzgojnih smotrov brez politike, le prečitaj pravkar od tega društva izdano brošuro »Sokolski evangelij«, kjer se bori za najvišje ideale človeštva: bratoljubje, discipliniranost volje in zmrnost v uživanju. Jasnó in naravno pa je, da Sokol I. ne more prirediti večje ljudske slavnosti, če bi bila ta tudi popolnoma brez fiskalnega ozadja, v slogu absolutne abstinence. Hinavski glas s krinko poštenosti in strogega čuvaja t. zv. nrave in verske vzgoje, poskusi to najprej upeljati pri onih društvih, ki imajo s teboj več notranje, duševne sorodnosti, reci starim, da naj pijo mesto vina vodo, mladim pa, da namesto plesa naj napravijo pobožen spreved medsebojnega bičanja za grehe, najmlajšim pa, da naj ostanejo doma in molijo rožni venec. Zakaj ne povzdigneš hinavskega glasu, da tvoji duševni sorodniki ne korumpirajo s sla-

bim zgledom šolske mladine? Ne zavijaj oči, hinavec, pojdi in stori, da dosežeš svoj ideal davne preteklosti, mi pa stremimo po idealu sedanjosti in bodočnosti in vam odločno odrekamo pravico razlaganja pojma naravnosti, ker vas predobro poznamo. Škodljivcev imamo mnogo, naši sovaržniki delajo sestavno, po načrtu, ti narodna slovenska javnost pa pokazi v nedeljo z obilnim obiskom, da znaš ceniti naše narodu posvečeno delo in težnje in da na ta način odgovoriš najizdatnejše na zahrbtnje reakcijske namene gotovih življev!

+ **Klerikalen shod v Škofji Loki.** Poroča se nam: Dne 27. junija smo imeli v Škofji Loki klerikalen shod. Po kratkem odmoru zopet enkrat tri lepe goste krščanskega značaja. Prvi govornik je bil neki Jare. Pravi, da je profesor, a po njegovem govoru bi sodili, da je vsevedež. Ta mož vam vse zna, celo kako se gnoje travniki, kako se orje in seje in živina redi. To vendar ni samo kak profesor! Privoščiti nam, da bi več pridelali, menda da bi laglje »dajali«... Hvalil je klerikalno stranko, koliko je že dobrega storila za kmeta (začudeno spogledovanje med kmeti) in obljudil celo plemen-ske bike zastoj, samo če ostanejo kmetje zvesti klerikalni stranki. Radovedni smo le, kdo bo vse to plačal. Jare in Šusteršič gotovo ne! Morda bo Potiorek kaj dosegel! Seveda se je gospod Jare tudi zaganjal v loske naprednjake, a ker smo takih napadov že vajeni, se ne bomo nanje ozirali. Pridigoval je potem dr. Krek, ki je povisal Škofjo Loko za biser klerikalne krone. Dr. Krek se je pač hudo zmotil, kajti v klerikalni kroni se ta biser ne bo svetil. Lepo je, da je Krek nam naprednjakom privoščil vsaj častno smrt pred puško, in da nas ni obsodil na vešala ali na kol. Konečno je blastal še Čoč, da ni tako študiran, kakor njegova tovariša Jare in Krek, potem pa se nenkrat ustavil in mogel šele s pomočjo Šinkoveca in Kreka nadaljevati. — Zdelavali so narodno-napredno stranko, kakor so vedeli in znali. Iz vseh besedi pa se je dalo jasno in razločno spoznati, kako velik in silen je strah, ki ga imajo pred narodno-napredno stranko. Opravičen je ta strah: kmetu bo le enkrat padla mrena z oči in tedaj bo klerikalnem taboru jok in šklepetanje z zobmi! —

Ločan.

+ **Goriški deželni glavar,** sloviti dr. Pajer pl. Monriva, je obhajal te dni svojo 80letnico. V visoki starosti se nahaja ta laški mož ali liberalni Lahi trdijo, da je še tako svežega in vedrega duha, da si ne morejo žele-ti boljšega vrhovnega političnega voditelja kot je dr. Pajer. Mož je bil že v svojih mladih letih poslanec ter je od takrat v deželnem odboru, dlje časa kot odbornik, potem kot deželni glavar skupaj celih 48 let. Liberalni Lahi te dni proslavljajo v vznesenih besedah Pajerja ter poudarjajo, koliko je storil za laško stvar v Goriško - Gradiščanski. Res je to. Najbolj od rok pa mu je šlo laško delo na večeruri življenja, ko se mu je bil vrget pod noge dr. Gregorčič za državnozbornski mandat iz pete kurije, kateri mu je bil preskrbel Pajer s furlanskimi glasovi. Od takrat naprej je hitel s svojim delom in res je storil od leta 1900. naprej toliko za laštvo na Goriškem, kolikor poprej ne skozi desetletja. Slovenci se z gro-zo spominjajo Pajerjevega imena in istočasno Gregorčičevega. Proslavljajo ga le laški liberalci, laška ljudska stranka se za 80letnico niti ne zmeni ne; ni pa dvoma, da sta se mu lepo poklonila ob tej priliki tudi slovenska poslanca Gregorčič in Berbuč. Slovenska goriška klerikalna lista bi najrajši tudi slavo pela Pajerju, ali bojita se ljudstva, zato hinavsko molčita. Goriški Slovenci zrejo z gnujevom v srečo na Pajerjevo laško gospodarstvo ter težko pričakujejo spremembe v deželni hiši. — Pajer je velik Lah, ali v njem ni nič laske krvi, pač pa slovenska in nemška.

+ **Nemška izzivanja v uradu.** Če bi kak slovenski uradnik na uradno pismo prilepil kako znamko družbe sv. Cirila in Metoda, bi njegovi predstojniki seveda nanj planili kakor volkovi in disciplinirali bi ga, da bi bilo joj. V Nemcih je drugače. V rokah imamo zavitek uradnega pisma, ki ga je nekam poslal »k. k. Bahnstationsamt Nötsch a. Dobratsch« in na tem zavitku je velika znamka društva »Südmark«! Kaj si dovoljujejo pangermanski uradniki, presega že vse meje.

— **Glavna skupščina družbe sv. Cirila in Metoda** bo letos v nedeljo, dne 8. avgusta na Jesenicah.

— **Politično gospodarsko in izobraževalno društvo za vodmatski okraj** vjudno opozarja svoje člane in narodno občinstvo, da se prične kegljanje na dobitke v ponedeljek, dne 5. julija ob 8. zvečer v gostilni gospe M. Draškove v Bohoričevih ulicah št. 9. Kegljalno bo vsak večer od 8. naprej razun sobote. Ob nedeljah in praznikih le vsako dopoldne do 1. avgusta, dneva ljudske ve-

selice. Na ta večer ob 10. se bodo razdelili dobitki in sicer I. dobitek 20 K, II. dobitek 10 K, III. dobitek 5 K in IV. šaljivi za največ serij.

— **Sokol I.** stopi prihodnjo nedeljo 4. julija zopet pred našo javnost, da javno in na glas razvije bilanco svojega celoletnega tihega, toda napornega in vztrajnega dela. Smatramo za svojo dolžnost, da stopimo vsako leto enkrat pred forum sodeče javnosti — zavedamo se, da je vsakoletna prireditev spojena z javno telovadbo za društvo dan računa, oni veliki dan, ko javnost govori, sodi in ima pravico tudi obsoditi. Naše delo je v službah naroda in javnosti: svoj narod naravnostno vzgojiti, dvigniti v njem narodno zavest t. j. poučiti člane o žalostnem položaju in o težnjah svojega naroda in s tem vcepiti Slovencev ono globoko ljubezen k vsemu temu, kar koristi naši duševni in gospodarski moči, nadalje vzgajati za ona vzvišena demokratična načela, ki merijo višino človeka po notranji vrednosti, ne po stanu, vzgojiti krepka telesa in silne značaje — to je smoter Sokolstva. Temu smo posvetili svoje društvene moči, čas in denar. Za seboj imamo leto čilega življenja, nebroj sestankov, kjer se je posvetovalo, kako poglobiti društveno organizacijo, da bi bolje služila sokolski nalogi, cela vrsta sestankov s predavanji in poučnimi razgovori, koliko knjig se je prečitalo iz društvene knjižnice — in koliko trdega dela se je izvršilo v telovadnici! Če so bile naše moči posvečene narodu, mu tudi prisojamo pravico sodbe, zato pridite in sodite. In če bo sodba ugodna, podpirajte naše delo, ker s tem podpirate sebe kot prislušnike slovenskega naroda, člani, ostanite zvesti našim težnjam, nečlani pridite kmalu v našo bratsko družbo. Lansko leto je nastopilo pri javni telovadbi samo članstvo, letos se pokaže prvič tudi obrtni naraščaj in upajmo, da čez leto dni tudi že vrle Sokolice. Mi raste-mo in vzgajamo v sebi ono mogočno notranjo silo, ki je potrebna, če hočemo vršiti pravo sokolsko nalogo ki naj bo prepoved narodne zavesti in naravnostnih sil vseh slojev, osobito v delokrogu naših predmestij. Nedeljska prireditev naj v skromni meri tudi na zunaj pokaže naše delo v telovadnici. Na Ledeni se je razvilo kaj živahno življenje! Voz prihaja za vozom s stavbenim materialom, paviljoni že dobivajo polagoma svoje pravo lice, člani veseličnega odseka, odborniki, mlado in staro in vse, kar se zanima za Sokola, se tu srečava in skuša z nasvetom in roko nekaj pridati, da bo prihodnja nedelja tem večja in da bo sokolski dan tem častnejše praznovanje. Oblaki pač strašijo, toda tolažimo se s tem, da vzklije v nedeljo iz vsake padle kaplje v dobi priprav evet veselja in zavedanje lastne moči, ko bomo videli pred seboj številno množico mladih, krepkih junakov. **Da bo temu tako, skrbi vsakdo za to** med svojimi znanci in prijatelji. Ne vabimo vas na prostor surovega gnetnega uživanja, prosimo vas pa, da nas s svojo navzočnostjo okrepite v dobri volji, da vztrajamo, mi pa vam damo s svojim nastopom nove hrane navdušenja za narod in dobro.

— **Odbor Sokola II.** opozarja vse svoje člane na izredni občni zbor, ki bo danes, v soboto ob 8. zvečer pri Lozarju v Rožni ulici št. 15.

— **Sokolski izlet.** Kakor smo poročali že v četrtek, priredi »Telovadno društvo Sokol« v Ljubljani jutri, v nedeljo, dne 4. t. m. izlet na Grosuplje, kjer se istočasno vrši veselica novoustanovljene podružnice družbe sv. Cirila in Metoda v vseh prostorih renomirane gostilne gospoda Rusa. Ob tej priliki nastopi »Sokol« s telovadbo ter se bodo izvajale vaje, takozvani boks. Da pa ne bo manjkalo tudi zabave, za to jamči jako delavni podružnični odbor, ki se ni strašil ogromnih stroškov, da pride občinstvo na svoj račun. Zatorej opetovano pozivljemo brate Sokole, posebno pa še starejše, da se udeleže izleta v največjem številu ter s tem dokažejo, da vedo v polni meri ceniti delo naše prve in edine šolske in obrambne družbe. »Sokol« se zbira na Južnem kolodvoru, odkoder odhaja vlak ob 1. in 32 minut. — Torej jutri na Grosuplje!

— **Opozorjamo** še enkrat na veliko veselico, ki jo priredi pevsko društvo »Ljubljanski Zvon« jutri popoldne v prostorih hotela »Tivoli« — novi Švicariji. Društvo se je potrudilo res vsestransko, da bi se občinstvo čim najbolje zabavalo, in res škoda bi bilo obširnih priprav, ako bi bile zastoj. Nikakor pa ne mislimo, da bi bilo kaj takega mogoče. »Ljubljanski Zvon« pač zasluži, da mu občinstvo ob taki priliki izkaže vse svoje simpatije. Saj bi rekel človek: »pa ne bom šel, morija«, ali če se ti ob tako nizki vstopnini nudi toliko lepega, toliko zanimivega, toliko zabavnega, boš vendar šel tja, kjer sprovedeš lahko v veseli družbi nekaj veselih uric, ne da bi se ravno

(Dolje v prilogi).

moral zato drugi dan prijemati za glavo, če pogledaš v svoj mošnjček. Tu godba, tam petje, tu ti ponuja krasno dekle sebi enakih cvetk, da jih podariš še lepši, tam lahko oviješ svojega znanca z najdaljšo serpentinno. Če pogledaš tja na mizo, kjer so razstavljeni darila srečolova, ne boš čakal, da pride gospica do tebe in ti ponudi vrečico, ne, sam boš tekkel k njej in pograbil celo pest številčk in nazadnje ti prav gotovo ne bo žal, če tudi ne najdeš med njimi nobene številke. In ko se zmurači, ko ti volovski gozd zažari v bajni bengalični luči, ko polete v zrak ognjene kače, kdo ne bi hotel biti navzoč! Potem pa zaigra godba k plesu. Pravijo pravzaprav nekateri ljudje, katerim pa tudi sicer ni ravno preveč verjeti, da je strašansko pregrešna taka stvar, no, pa vendar ne bo menda res tako hudo, saj tisti ljudje sami tudi prav radi in najbrž brez hudega delaajo take okrogle in poskočne grehe. Če pa že nečeš plesati, pa lahko gledaš, je tudi zelo mikavno, ali pa sedeš za mizo, pa si naročiš kaj tekočega, pa malo založiš zraven, saj bo vsega dovolj, pa dobro. Samo bog daj lepega vremena, pa bo jutri popoldne od 4. naprej v Švicariji zabave, da bo kaj. Da se vidimo torej jutri na veselici, če bo pa dež, pa jutri teden!

— **Umetniški odsek »Matice Slovenske«** bo imel sejo v ponedeljek, dne 5. julija t. l. ob pol 8. zvečer v društvenih prostorih »Matice Slovenske« (Kongresni trg 7). Dnevni red: 1. Poročilo o »Zgodovini umetnosti v slovenskih deželah« (glavni poročevalec gospod cesarski svetnik Iv. Franke). 2. Izdajanje »Umetniškega Kola« (po vzoru »Kola« »Matice Hrvatske«). — Na to sejo vabim vse strokovnjake in ljubitelje umetnosti. Dr. Ilešič.

— **»Slovenska Filharmonija.«** Nasprotja med slovenskimi in neslovenskimi godbeniki »Slovenske Filharmonije« so postala v zadnjem času tako, da je trpela godba in da je vsled tega tudi časopisje poseglo v to zadevo, zahtevajoč, kar je pač ob sebi umljivo, da naj se naredi tem razmeram konec. To se ne da drugače doseči, kakor da se sestavi slovenska godba in se odstranijo tuji elementi. Čim je vzelo to stvar časopisje v roko, je bilo pač brez dvoma, da se tako zgodi in da bo odbor ukrenil, kar je umestno in zato ni bilo ravno potrebno, da se je pri snočnem koncertu v tivolskem parku uprizorila demonstracija proti nemškemu in laškemu godbenikom. Opravilo bi se bilo tudi brez demonstracije, dasi je na drugi strani ta demonstracija gotovo dokaz, kako občutljivo je občinstvo v narodnih stvarih. Saj pa tudi ne gre, da se slovesno proglašajo nacionalna načela in uprizorjajo za zmago najtežji in z velikimi žrtvami združeni boji, obenem pa se prezirajo ta načela v lastnih vrstah. Snoči se je po drugi koncertni točki uprizorila proti tujim godbenikom demonstracija, katere uspeh je bil, da so neslovenski godbeniki odšli, na kar se je promenadni koncert v redu nadaljeval in zaključil. Ker je slovenskih godbenikov dobilo, kolikor jih le hočemo, se bo zdaj stvar pač tako uredila, da bomo imeli slovensko in dobro godbo.

— **»Slovenska Filharmonija.«** K včerajšnji naši notici objubljenemu nam je od odbora »Slov. Filharmonije« pojasnilo. Nocoj se vrši odborova seja.

— **Izlet ruskih učiteljev na zapad.** Te dni je odpotovala iz Petrograda ona skupina učiteljev in učiteljic, ki pride na povratku domov tudi v Trst in Ljubljano. Določeno ima to-le pot: Odesa, Carigrad, Smirna, Katanija, Napoli, Rim, Florenca, Benetke, Trst, Ljubljana, Dunaj, Varšava in Moskva. To potovanje bo trajalo, kakor je preračunjeno, 43 dni. Ta skupina učiteljev torej pride v Ljubljano začetkom meseca avgusta. Smer potovanja 4. skupine ruskih učiteljev je določena tako-le: Berolin, Monakovo, Svica, Milan, Florenca, Benetke, Trst, Ljubljana, Dunaj, Varšava in Petrograd. Ta skupina pride v Ljubljano sredi meseca avgusta. Ruskim učiteljem je dovolila avstrijska železniška uprava 20% popusta pri voznih listkih. Na čelu komiteta, ki omogočuje potovanje na zapad, je grofica V. N. Bobrińska. Letos se udeležijo izletov na zapad 1500 ruskih učiteljev in učiteljic, v celam pa se jih je prijavilo 5000. Interesantno je, da je ruska vlada učiteljem zabranila poset — Pariza in Londona. Menda se boji, da bi se tam učitelji preveč nalezli svobodni-selnega duha.

— **Ruski gostje.** Dne 9. t. m. se pripelje več ruskih učiteljev in učiteljic v Ljubljano. V našem mestu se pomude dva dni. Ruski kružok vljudo prosi one stranke, ki bi bile toliko gostoljubne in bi sprejele kako rusko učiteljico brezplačno na stanovanje, te naznaniti tajniku društva dr. Ivanu Lavrenčiču, odvetniškemu kandidatu v Ljubljani.

— **Izredni občni zbor N. D. O. v Ljubljani** se vrši dne 11. julija ob 10. dopoldne v veliki dvorani »Mestnega doma« s sledečim dnevnim redom: 1. Pozdrav predsednika. 2. Poročilo tajnika o položaju društva. 3. Volitve: a) predsednika, b) spopolnitev odbora. 4. Ustanovitev bolnišnice podpornega fonda. 5. Volitev krajevnih zaupnikov in denarniških poverjenikov. 6. Slučajnosti. Člani N. D. O. se že danes opozarjajo, da se v polnem številu udeležijo tega izrednega občnega zbora.

— **Slovenske abituriente** opozarjamo, da išče južna železnica slovensčine zmožne uradnike. Prošnje je poslati na ravnateljstvo na Dunaju.

— **Prijazna dama.** Dne 23. junija je bil mirozov po mestu. Tedaj je stala na Bleiweisovi cesti v Pajhlovi hiši na odprtem oknu dama negotove starosti in z roko držala psa. Ko se je približala ljudska množica, se je slišalo klicati to damo »puc, puc — dišee slovensche Bande.« Taprijazna in olikana dama je soproga realčnega profesorja Mandla. Ubogi mož!

— **Tvrška Siemens & Schuckert** namerava v kratkem ustanoviti v Ljubljani svoje zastopstvo. Ta tvrška se je na Češkem dolgo branila sprejemati v svojo službo Slovence, a Čehi so jo končno le prisilili, da je nastavila samo češke inženere. Tudi mi zahtevamo, da nastavi tvrška v Ljubljani slovenske domačine, ne Nemcev, ako hoče od Slovencev zaslužka.

— **Razglednice vižmarskega tabora so izšle** pri Ivanu Bonaču v Ljubljani. Sliko znamenite skupščine obkroža venec takratnih narodnih voditeljev. Ta spomin največjega slovenskega tabora naj si omisli vsak narodnjak, to tembolj, ker je znanec čistega dobička namenjen »Družbi sv. Cirila in Metoda«. Te razglednice bi se naj prodajale zlasti na narodnih prireditvah. Razglednice stanejo na drobno 10 vin., trgovci dake popust.

— **Risarski izdelki** gojenk mestnega liceja in višje dekliške šole bodo razstavljeni v risalnici mestnega liceja na Bleiweisovi cesti dne 7. t. m. od 3.—5. popoldne in dne 8. t. m. od 9.—12. ter od 3.—5. popoldne.

— **Umrli je v Ljubljani** v deželni bolnici gosp. Fran S a r t o r y, 58 let star. Počivaj v miru!

— **Umrli je v Ljubljani** na Barvarski stezi št. 6 ga. Marija J a k l i č roj. Uda, stara 64 let. Počivaj v miru!

— **Društvo slovenskih trgovskih sotrudnikov za Kranjsko** s sedežem v Ljubljani najljubneje vabi vse gg. člane in enakomislece k prijateljskemu sestanku, ki se vrši v ponedeljek, dne 5. julija 1909 ob pol 9. zvečer v restavracijskih prostorih »Meščanske pivovarne«, Sv. Petra cesta. — **Jako važne zadeve** zahtevajo, da se vsi člani snidejo polnoštevilno.

— **Podružnica društva državnih slug v Ljubljani** vabi vse člane dolenskega okrožja na sestanek po § 2 d. z. v Rudolfovo dne 11. julija t. l. ob 2. popoldan v gostilno pri »Slo-muc«. — **Tovariši,** pokažite stanovsko solidarnost ter pridite vsi na ta shod, ki je velevažnega pomena. Ljubljanski tovariši se snidejo na Južnem kolodvoru ob 7. zjutraj.

— **Občni zbor »Društva za varstvo živali«**, ki bi se bil moral vršiti snoči v pisarni »Deželne zveze za tujski promet«, se je obnesel jako klaverno. Navzočih je bilo vsega skupaj šest društvnikov, ki niso vedeli, kaj naj bi storili, ali naj bi zborovali ali ne. Končno je ob 9. predsednik grof M a r g h e r i otvoril, seveda n e m š k o, ob tej velikanski udeležbi občni zbor, se spomnil umrlega člana g. R o m a in povedal, da se sestanki med letom niso obnesli. Največ sestankov se je vršilo po zimi, kjer živalstvo potrebuje izdatnejšega varstva. — **Društveni tajnik g. dr. P o n e b š e k** poroča, da je poleg g. R o m a umrlo še pet društvenih članov. Društvo je delovalo na zapreženje trpinčenja živali, skrbelo je tudi za krmiljenje tičev, zima je bila zelo huda, zato tudi stroški večji. Mislijo, da je odveč krmiljenje tičev, ali s tem se je pritegnilo velikansko število škinkovcev posebno v tivolske gozde. Vseh krmilnih mizic je bilo skupaj 84. Ljubljansko okrajno glavarstvo se je v treh slučajih obrnilo na društvo za mnenje v zadevi oddaje dovoljenja za tičji lov in se tudi oziralo na to mnenje. Društvo sploh dela na to, da se tičji lov utesni. Društvo je dobilo 150 K izredne podpore. — **Blagajnik gosp. F r a n č i č** poroča nemško, da je imelo društvo dohodkov 4659 K 57 vin., stroškov pa 2748 K 74 v, prebitka torej 1910 K 83 v, za krmiljenje tičev se je izdalo nad 1100 K. Poročilo se odobri in se izreče blagajniku absolutorij. Tajnik predlaga, da se v proračun postavi na račun stroškov za prihodnje leto 400 K. G. P o č i - v a l n i k predlaga, da se tičja krma zmeša s prosom in ajdo, kar bi bilo cenejše. — **Odbor se nato popolni s**

sledečimi člani: Prof. Petkovšek, Josip Mazi, dr. Fran Dolšak, župnik Janez Kalan, Gabrijel Jelovšek, Franja dr. Tavčarjeva, Ana Kraschowitz, Aleinda Mardetschlägerjeva, Ludovik Morro in Terezina dr. Jenkova. Za računsko preglednika se izvolita: Josip Mazi in Merlak. Pri slučajnostih se je razvila živahna debata glede pasjega kontumaca. Dr. Robida je predlagal, da naj bi se v zabranitev pasje stekline uvedel za daljši čas kontumac za celo deželo. Strogo naj se pazi potem nato, da bodo vsi psi nosili nagobnečke, opusti naj se pa nepotrebno vojenje na vrvice. Naj se izdela spomenica v tem oziru na deželno vladu. Društvo naprosi zdravnike dr. Plečnika, dr. Robida in dr. Stojca, da povedo svoje mnenje o pasji steklini in pametnih naredbah, kako preprečiti steklino. Na predlog tajnikov se odpošljejo desetere zapovedi za varstvo živali v priobčitev časnikom in družbi sv. Mohorja. Sprejme se predlog, da se izpremene društvena pravila v toliko, da se občni zbor javno naznani le 8 dni ne 14 dni prej, samostalni predlog se naznani odboru le 8 dni prej, število odbornikov se zniža od 30 na 12, od katerih izstopijo vsako leto 4. Slene se obrniti v vlogo na mestni magistrat in okrajno glavarstvo ljubljanske okolice, da naj se uredi pota v okolici, posebno pri opokarnah na Viču in cesti s Studencev v Zalog, kjer se živina nečuvno muči, in pa da naj se naroči orožnikom in mestnim stražnikom, da naj strogo pazijo na mučila vprežne živine. Naročilo se je tudi odboru, naj posreduje, da izvoščki ne bodo vpregali v »landaverje« samo po enega konja, ali pa da se vsaj določi, da ne bodo vozili predaleč iz mesta. — **Postavodaja za tičje varstvo** stoji dosedaj povsod na podlagi utilitetnega principa, dasiravno so prijatelji živalstva že zdavnaj zavrgli to stališče. Leta 1902. se je v Parizu sklenila mednarodna pogodba v varstvo ptic, temelječa sicer na utilitetnem principu, ali obetajoča vsaj nekaj uspeha, žal pa tej pogodbi ni pritrčila Italija, kjer se ugonobli največ ptic. Pri nas je pred vsem dobro, da daje dovoljenje za ptičji lov le politična oblast, prepovedana so tudi razna lovila sredstva itd. Seveda je vse to le še načrt, kateri pride šele v obnavnavo pri deželnem odboru in potem v deželni zbor. Sprejel se je predlog, deželni odbor se naprosi, da se nekatere točke tega načrta izpremene in vzamejo v varstvo še nekatere vrste ptic, a o celi stvari naj se še prej posvetuje odbor. Ker je bil s tem spored končan, se je predsednik zahvalil udeležnikom za udeležbo, zastopnikom časništva za naklonjenost in zaključil občni zbor.

— **Za zboljanje travnikov.** V pripravljanju, da je za zboljanje živinoreje in mlekarstva neobhodno potrebno, dvigniti pridelovanje dobre krme, je sklenil deželni odbor kranjski, podpirati to panogo našega narodnega gospodarstva s tem, da upele na raznih krajih dežele vzorne travnike. One korporacije kot živinorejske, mlekarke zadruge in kmetijske podružnice, kakor tudi posamezni kmetovalci, ki se za stvar zanimajo in imajo eventualno pripravne travnike na razpolago, naj se blagovolijo obrniti do 1. avgusta t. l. na deželni odbor.

— **Novo poštne spremnice** izda poštno ravnateljstvo 15. julija. Imele bodo natisnjeno znamko za 60 v, in so namenjene za male poštne pošiljke.

— **Vse v Grosuplje,** kar čuti narodno in je vneto za »Družbo sv. Cirila in Metoda«! Skoro najmlajša podružnica naše prekorsne družbe praznuje v nedeljo, 4. julija svoje prvo slavo. Zaorila bode lepa slovenska pesem preko poljan solčne Dolenjske, vihrale bodo lepe slovenske zastave v pozdrav milim gostom, v dušah pa bode vstajalo novo življenje: življenje narodne samostnosti, narodnega ponosa. Nov duh bode prihajal v srca mladine ob pogledu na močene vrste bratov »Sokolov«. Vrhunec navdušenja pa bo pomeniti krepki »priročiti« ob razvrstitvi sokolskih vrs k prostim in redovnim vajam. Kakor zazro oči sokolove v sinjih daljavah svoj cilj, tako bodo zazrle oči mladine svoj cilj v ideji sokolski: kalokagatija in ljubav do rodne grude. Ne umreti, ne potopiti se v morju prodajajočega tujstva, ampak živeti hočemo! To hoče biti resni del našega slavnostnega dne. Poleg tega pa se bode radovalo vsako pošteno slovensko srce od vseh močočih ugodnostih, ki jih hoče nuditi cela prireditel. Močni pevski zbor bode brzo izkoristil vsak presledek godbe, ob koje zvokih bodo lahkonomi pari v poskočnem tempu merili obširno plesišče. Dragoceni dobitki na keglstev vspodbujali bodo kegljalce k vstrajnosti: ne odnehati, dokler ni zmaga zagotovljena. Srečolov z 200 dobitki bode zanimal vse občinstvo. Poleg tega pa kaže biti izvrstna zabava: lepo urejeni muzej in z naj-

nenavadnejšimi eksemplarji oskrbljena menezarija. Spomin na prijazno Grosuplje pa si bode oskrbel lahko vsak v najmoderneje urejenem fotografskem ateljeju. Če odgovarja slika resnici, bode povedala tehtnica. Razlike dobiti, ne bode težko. Ko pa se bode oglasil v grmovju slavec in bode zadnji solnčni žarki poljubljali dolenjske gore, zagorel bode veliki kres v proslavo naših blagovestnikov in v slovo milim gostom. Daleč bode sijala svetla luč, prodirala z nevidljivo silo vedno dalje v temine, se širila v močočnih kolobarjih dalje in dalje, dokler ne zapleni vsa okolica v velikem žaru domovinske ljubavi: »ljubavi do rodne grude in lastne dece«.

— **Za Ljubljancane** so zveze vlakov z Grosuplje kaj primerne. Odhod popoldan z južnega kolodvora je 1:32. Prihod v Grosuplje 2:36. Zvečer odhod iz Grosuplje v Ljubljano 8:15. Sicer pa se zna zgoditi, da bode za one, ki jih ne bode mikalo pustiti veselja v najlepšem trenutku, oskrbljeno, da bodo lahko odjadrali šele ob 10 uri. Oni torej, ki se imajo namen udeležiti veselice, lahko uporabijo lepo priliko. Za izvrstno pogostitev pa jamči izborna Rusova kuhinja in tudi za izvrstno pijačo je preskrbljeno. Pa tudi za sladkosnedeže je imenitno oskrbljeno. Vsega bode dovolj, zato pa vsi 4. julija v Grosuplje.

— **Prodaja Juvancičevega posestva v Spodnji Šiški.** Pri včerajšnji dražbi Juvancičevega posestva je kupila vinska veletrgovina »Simeta i sinovici« v Starju pri Splitu v Dalmaciji hišo z gospodarskimi poslopji in vrtom za 92.000 K, travnik, na katerem se nahaja ledenica, gosp. Š t e p i c, gostilničar v Ljubljani za 3600 K in travnik ob železniški progi za 9000 kron gosp. Rosner, trgovec v Ljubljani. Ker se bo moralo za projektirane ceste precej od tega sveta občini odstopiti, pride na štirjaški meter čez 6 K. Cene stavbišč v Spodnji Šiški se torej nenavadno zvišujejo.

— **Slovenski tabor v Vižmarjih.** Letos je minilo 40 let, odkar se je zbralo do 30.000 mož na Vižmarskem taboru, da manifestirajo za naše narodne ideale: zedinjeno Slovenijo, narodno ravnopravnost v uradu in šoli itd. Narodnjaki so hoteli tudi postaviti primeren spomenik in so zanj zbrali potrební denar. Spomenik je naredil kamnosek Čamernik v Ljubljani. Merodajni možje so hoteli da stoji spomenik na bolj vidnem kraju blizu železnične postaje, ne pa na vižmarski gmajni, kakor je bil tabor. A c. kr. vlada tega ni dovolila in spomenik je ostal pri — Čamerniku do pred par leti, ko ga je ta potem predelal in prodal. V nedeljo 20. junija so vižmarski gasilci vabili na svojo veselico, ki je imela na programu tudi proslavljenje 40letnice tega slavnega tabora. Toda pravi vižmarski tabor je razgledal dež, njegovo 40letnico pa Klanfarjeva burja. Imeli so godbo naročeno, teleta zaklanega, pivo nastavljeno itd. Tudi dobre volje je bilo precej, posebno med gosti. Pa — ko se je oglašila godba in vabila na — ples, je cesarski namestnik Klanfarjev Tone iz St. Vida ta ples kratko malo prepovedal. A vedel se pa ni tako kakor se spodobi županu ali celo cesarskemu namestniku, nego tako, kakor se vede vsak reven možiček, ko ga ima malo preveč pod — kapo. Tolkel je z rokami ob mizo; kričal, kakor je navajen strahovati svoje backe, in celo za godej jo je mahnil, ko so se mu ti umaknili v sosedno gostilno. Pripoveduje se, da je nekemu godcu celo lok zlomil. Dovoljenje za godbo je sicer dal že par dni prej, ko so pa godeci zagodli, je pa na vse pozabil in mu je le njegova močnost rojila po glavi in po mizi. Navzoči ljubljanski gostje so zahtevali vsaj kako nadomestilo, če se že ples ne vrši. Pa Klanfarjev Tone je oblastno skočil po konci ter kričal: Tiho! Jaz sem tu župan, jaz sem gospodar. — Drugi junak tega dneva je bil načelnik vižmarskih ognjegasev, znani Jože Arhar, ki je z županom gotovo vsaj v kolenu v — žlahti. Ta je bil pa vsled svojega vsestranskega delovanja toliko razburjen, da je ljubljanske goste naravnost žalil. Toda par Ljubljancank mu je njegovo vest tako temeljito izprašalo, da ga je potem milostivo prav lahko — izpovedala. Ko so se tako kepali, je seveda kaka kepa tudi priletela v Klanfarjevega Tona in njegovo milostivo, ki sta pa vse to s potrebnim samozatajevanjem vtaknila v žep. Med tem se je pa načelnik gasilcev še malo po cesti pavaljal. Končno so se malo pokregali, nato pa razšli z zavestjo, da so rešili domovino. Prihodnji dan so za iskali načelnikovo — sekirico in mislili, da mu jo je celo kdo ukradel. Še celo aretirali so par delavcev, seveda — samo po teh dveh generalih, Klanfarju in Kozlarju osumljenih! Zato so jih pa tudi takoj izpustili. Kozlar je bil namreč že koj popoldne iz samega navdušenja tako skrivnostno sladko ginjen, da ni vedel kje je — skira padla od njega. — Tako so praz-

novali torej 40letnico Vižmarskega tabora. Upamo pa, da 50letnice več ne bodo tako nedostojno.

— **Kolesarski izlet na Dobrušo** bo v nedeljo 4. t. m. Odhod ob pol 2. izpred »Figovca« na Dunajski cesti. Udeleženci dobrodošli.

— **Junašči Marijine hčere.** V Škofji Loki so nabili vabila za občni zbor »Narodnega političnega in gospodarskega društva za sodni okraj Šofja Loka«, ki bo jutri, v nedeljo 4. t. m. v hotelu Štemarje. To vabilo se je nabilo tudi na neko hišo pred Thalerjevo trgovino, kjer je uslužbena neka Marijina družlarica. Ta ni mogla prenašati, da bi to vabilo viselo ravno pred njenim nosom. Šla je vzela palico, s katero vrata zapira, in junaško raztrgala vabilo. Za to junastvo že prejme, kar ji gre. Pribito pa bodi, da je taka podivjanost sad večnega hujskanja župnika Šinkovca.

— **Sokolova slavnost v Radovljici.** Na veliki sokolski slavnosti v Radovljici vozi dne 11. julija iz Ljubljane poseben vlak. Vlak odhaja iz Ljubljane (južni kolodvor) zjutraj ob 9. in se vrača iz Radovljice ponoči ob pol 12. Vlak se na voznji iz Ljubljane v Radovljico ne ustavi na nobeni postaji, nazaj pa na vseh postajah. Voznina znaša iz Ljubljane v Radovljico in nazaj 1 K 70 v. Prijave, katerim je priložiti tudi voznično, sprejema g. Vojteh Vidmajer v Ljubljani, Cigaletove ulice 7. Sokoli in drugi gostje sokolske slavnosti v Radovljici, dne 10. in 11. julija t. l., ki hočejo prisostvovati tudi serenadi in vrtnemu koncertu »Slovenske Filharmonije« na večer 10. julija, naj se prijavijo najkasneje do 9. t. m. Sokolu v Radovljici, da jim preskrbi prenočišča.

— **Društvo za otroško varstvo in mladinsko skrb v sodnem okraju Litija** vabi vse cenjene člane in članice na svoj občni zbor, ki ga sklicuje na dan 8. julija 1909. ob 2. popoldne v sodnijsko poslopje v Litiji.

— **Je - li mogoče?** Poroča se, da ustanovi »Südmärka« v Trebnjem na Kranjskem svojo knjižnico. Kako je to mogoče. Trebnje so vendar skozinsko slovenski kraj in se ni še nikdar čulo, da bi bili tam kaki nemškutarji. Kdo so pa ti ljudje, ki snujejo »Südmärkino« knjižnico. Te bi radi poznali!

— **Nesreča.** V sredo popoldne je prala perilo ob narasli reki Idrijci štirinajstletna Josipina Moravčeva, hči rudarja in posestnika Jos. Moravca v Idriji. Ker je nenavadno dolgo ni bilo domov, so šli starši gledat na kraj, kjer je navadno prala. Tu pa so našli le perilo, hčerke in perilnika pa ni bilo nikjer. Takoj se je vzbudil sum, da je utegnila ponesrečiti. Preiskalo se je vso Idrijo do grabelj, pa brez uspeha. Šele drugo jutro, ko je Idrija nekoliko upadla, so našli ponesrečeno deklico utopljeno v strugi Idrijece poleg grabelj. Pri pranju je najbrže zdrsnila in padla v deročo reko, ne da bi jo kdo zapazil, dasi se je to zgodilo skoraj v mestu. Starši so jo svarili, naj gre drugam prati, vendar je šla na Idrijo in tu našla mnogo prezgodno smrt. Bila je zelo marljiva hčerka, staršem iskreno sožalje!

— **Železniški »Sokol« na izletu.** Piše se nam iz Železnikov: Naš »Sokol« je imel v torek, dne 29. junija svoj prvi izlet, spojen z javno telovadbo v prijazni Zalilog. Točno ob času, po sporedu določenem, je prikorakal lep oddelek »Sokolov« na čelu jim starosta br. Ivo Demšar in načelnik br. Zvonko Pengov v vas Zalilog. Njim je sledila v mali razdalji vrsta naraščaja pod vodstvom br. Klopčiča. Z neposnim navdušenjem in z veselimi »Na zdar«-klici jih je sprejelo mnogoštevilno občinstvo, katero se je nabralo pri vhodu v vas; gospodične pa so jih obsule s cvetkami. Takoj po prihodu se je vršila javna telovadba. Z velikim veseljem je pozdravilo občinstvo, katerega se je kar trlo okrog telovadišča, četo čvrstih telovadcev, ki je ob sviranju sokolske koračnice prikorakala na telovadišče. Proste vaje, kakor tudi telovadba na orodju, vse je izborno izpadlo. S preciznostjo so izvajali naši krepki telovadci vse vaje pod vodstvom načelnika br. Pengova. Občinstvo je pazno spremljalo izvajanje vaj, ter ves čas veselo in viharno odobraval. Reči moramo, da tako sijajnega uspeha pri tako mladem društvu nismo pričakovali, kakršen se je dosegel. Po javni telovadbi pa se je vnela prav živahna zabava, v prijazni hiši g. župana Fr. Demšarja v Zalemlogu. — Prihitejo je prav veliko gostov in prijateljev društva iz različnih krajev naše doline, kateri so se s domačini, katerih je bilo tudi jako mnogo, zabavali dalj časa prav prijetno. H koncu bodi izrečena tem potom prijaznim sosedom v Zalemlogu, kakor tudi gostom za sprejem in poset najiskrenejša zahvala. — **Bratom iz Dražgoš,** ki so prihitejo počastiti našo slavnost, ter prav pridno sodelovali pri javni telovadbi, iskramo istotako našo najtoplejšo zahvalo. Posebno pa se še zahvaljuje-

mo g. župani Demšarju za gostoljubljen spreminizborno postrežbo. Našim vrljem »Sokolom« pa kličemo: »Le tako, vstrajno in pogumno naprej po začrtani poti!« Na zdar!

Od Sv. Trojice nad Cerkljico se nam piše: »Domoljub« je v 24. št. z dne 17. junija t. l. prinesel dopis, ki se jako pohvalno izražalo o tukajšnjem novozgrajenem župnišču; omenja, da se je vršila kolavdacija zgradbe ter da se je komisija jako ugodno izrekla o stavbi. Kar je pa najvažnejše, tega dopisnik ni povedal, da se namreč kolavdacija sploh ni mogla vršiti, in sicer zato ne, ker računi o zgradbi župnišča niso bili še v redu; župnišče je bilo že meseca oktobra 1908 dograjeno, računi pa še sedaj niso v redu, to je pač skrajna zanikrnost, da očka Zore in župni upravitelj ne moreta sestaviti računov. Dopisnik piše, da Petkovemu atu ali Stefanu Kovačiču in njegovim pristajšem ne ugaja delovanje stavbenega odbora — to je gotovo, da ne ugaja, ko je vendar stavb. odbor tako zanikaren, da niti tekom 6 mesecev ni mogel urediti računov, akoravno ima župni upravitelj 24 ur časa na dan; s tem se delajo le nepotrebni stroški faranom, da se bo morala še enkrat vršiti kolavdacija. Takoga delovanja ne more pač nikdo hvaliti, kdor nima otrobov v glavi. Proračun se je, kakor se sliši, visoko prekoračil — seveda s tujim denarjem se lahko dela, saj župnega upravitelja Bajca stavba ne bo stala niti vinarja, lahko dela stavbo za kavalirja in ne za dušnega pastirja! Kako pohvalno neki bodo izrekli farani takrat, ko bo račun gotov? Očita se Stefanu Kovačiču in njegovim strankarjem, da se pokopališče in šola podirata; naj vpraša dopisnik glede pokopališča pri sodišču. Da je pa šola iz slabega gradiva napravljena, je pa kriv klerikalni pristaš Janez Zalar, ki je dal mesto dobro slabo opeko. Dopisniku tudi ni dovolji, da je pri občinskih volitvah oziroma pri volitvi podžupana prišla na dan narodno-napredna stranka ter da je vzljelo temu, da je župni upravitelj Bajce sam sebe volil ter da je agitiral Zorč zanj od hiše do hiše, Bajce pa napravljali shode v cerkvi — on vendar propadel ter bil izvoljen mož, do katerega imajo več zaupanja, da bo v vsaki zadevi bolj uspešno zastopal občino, kakor pa Bajce, ki itak družega ne zna, kakor farane povsod z lece, kakor v kaki vaški gostilni. Nezmožljivi in sveti so seveda pristaši Bajca: očka Zore, Lorene Zalar p. d. Zajc, Janez in Jernej Korošec, Janez Mramor, širokoustni Anton Rot, ki je par dni pred volitvijo kričal, da se »far« ponuja in da ne »farja« volit, sam ga je pa volil, taki so možakarji v Jeršanovem; Franc Korošec je pa — kakor se je izjavil — volil Bajca za plačilo litra vina. Očita se tudi, da je hotel Stefan Kovačič na vsak način na sv. Trojice dan plesati, pa ni mogel dobiti godea; dopisnik naj le dokaže, kje je Kovačič godea iskal. Resnica pa je, da se na Zorčevem in Bajčevem kegljišču keglja, ki je v bližini cerkve med službo božjo in do treh zjutraj in to za visok denar; to so krščanska dela, ki jih povzroča župni upravitelj Bajce na svojem kegljišču, da morajo očetje in matere svoje sinove hodit iskat ponoči na kegljišče in odvracati od igre. Mladina bo dobro znala krščansko igrati in težko prisluzeni denar zapravljati. Ali ima očka Zore sploh dovoljenje za igre?

Novo vrsto strupenih gob, katerih dosedaj se nismo poznali, so zadeli na Krasu. Največ jih je v štanjelski okolici. V teh gobah so dobili nenadno naravnega sovražnika kobilice, katere napravljajo letos, kakor že znano, odtonitni kmetovalcem ogromno škodo. Ta goba uničuje namreč kobilice ravno tako, kakor že znana strupena goba »Empusa museae« jeseni muhe. Nameravajo jo v od pomoč kmetijstvu umetno razširiti in razmnožiti po celem Krasu.

Utopljenca so potegnili iz Save 26. junija pri Hrašniku. Spoznali so ga za 25letnega delavca J. Koširja iz Bazovice pri Vrhniki. Delal je v apnenicah Mikoličevih v Zagorju. Ponesrečil se je pri kopanju.

Vlak je povozil pri Ponikvi ob Južni železnici 70letnega preužitkarja M. Slatena. Mož je šel v svoji neprevidnosti, dasi neokreten in gluh, pod zaprtimi zatvornicami čez progo. Zgrabil ga je v istem trenutku došli vlak in ga popolnoma raztrgal.

Romanov studenec pri Ruški koči, sezidan v spomin Romana Trstenjaka, otvorijo v nedeljo, dne 11. junija.

V Dravo je skočil pri Mariboru 27. junija 52letni delavec Ignacij Krejcar iz št. Petra. Dr. Jurij iz Studence in realce Zagoda sta šla sicer takoj s čolnom na pomoč, toda bilo je prepozno. Vzrok samomora ni znan.

Iz mariborske jetnišnice. Porotno sodišče mariborsko je obsodilo dne 2. aprila t. l. 30letnega Francea Ploja, trgovca v Poljanah pri

Ptuju zaradi goljufije na tri leta težke ječe. Mož je dosledno med obravnavo in po obravnavi zanikaval vsako krivdo. Ko je tudi ničnostna pritožba ostala brezuspešna, so hoteli pred par dnevi prepeljati Ploja iz jetnišnice okroglega sodišča v mariborsko moško kaznilnico. Ko so ga prišli iskat, so ga našli v celici popolnoma slečenega. Vil je roke, prosil in kričal, da naj ga pustijo, ker je nedolžen. »Izpuščate vlomilce, ubijalce in roparje, mene pa ste po nedolžnem obsodili v tri leta težke ječe in me uničili.« Branil se je na vso moč in nastopal v obupu tako silovito, da ga je 6 mož le težko ukenilo in preneslo na voz. Pred kaznilnico ga je čakalo 10 paznikov, ki so ga s pomočjo spremstva z največje težave spravili z voza in odnesli že onemoglega v ječo, kjer kakor blazen še vedno kriči, da je nedolžen.

Pri občinskih volitvah v Blatu pri Pliberku so zmagali v vseh razredih Slovenci.

Nesreča pri delu. V električni tovarni pri Bistrici na Koroškem se je razletela v ponedeljek glavna dovodna cev. Močan vodni tok je zadell 32letnega strojnika J. Wurzerja in 42letnega delavca I. Ameniča. Vrglo jih je v tovarniški odvodni rov, v katerem so jih dobili šele čez par dni. Oba sta bila dobra in priljubljena delavca. Prvi zapušča vdovo, ki je v blagoslovljenem stanu, drugi pa 5 nepreskrbljenih otrok.

Na ženskem učiteljskem v Gorici se je oglasilo k vsprejemnem izpitu — 150 deklet! Izmed teh bodo sprejeli le predpisano število 40.

Stavkati so pričeli v četrtak sobni slikarji in pleskarji v Opatiji, Voloski in Lovrani.

Prvi kinematograf Pathé prej Edison na Dunajski cesti št. 22, ima od sobote, 3. do torka 6. junija 1909 sledeči spored: Rešilni čoln. (Naravni pesnetek.) Vojaški begun. (Drama v 17. prizorih.) Mali čarovnik. (Triki.) Na prihodnjem sporedu: Slavnost 25letnice društva »Slavec« v Ljubljani. Ubogi mali. (Barvna slika.) Prijateljica mojega soproga.

Elektro-radiograf »Ideal«, Franc Jožefova cesta št. 1, hotel pri »Maliču, zraven glavne pošte ima od sobote, dne 3. junija do torka, dne 6. junija 1909 sledeči spored: Hitro ženitvanje. (Komično.) Revolucija v Turčiji. Zmaga Mladoturkov. Na prihodnji spored pride slika: Slavnost 25letnice delavskega pevskega društva »Slavec«. Grbasti. (Založba v 15. slikah.) V deželi polnočnega solnca. (Krasna slika po naravi.) Eno noč v Parizu. (Komično.) Ob lepem večeru se vrši zadnja večerna predstava na prostem in se doda še nekaj slik razen sporeda.

Stari znanec. Sodišču, policiji in orožništvu dobro znani 44letni postopač in velik nepridiprav Mihael Komar, ki brenči kaj rad tudi po Mestnem logu, včasih pa poseti tudi deželane, obhaja sedaj v sodniških zaporih svoj 54. letni jubilej. Mož je pripraven za vsako »dobro delo«, vsled tega je skušal poleg svojih 54 kazni tudi še prisilno delavnico. Sedaj je bil prijatelj beračenja in ni misliti, da se bode sploh kedaj popboljšal. Brenčal bo in pikal dalje, dokler bo mogel, kajti njegov princip je, živi, saj drugi delajo.

Navihlan natak. 29letni natak Fran Pegan iz Preloka pri Rudolfu je bil naposled par dni v hotelu »Union«. Potem, ko že ni imel službe, je prišel v tamošnjo trafikino in vzel za restavracijo za 8 K 50 vin. svalčice. Ko se je dognalo, da je vzel le zase, ga je policija še tisto noč aretovala ter izročila sodišču.

Cez eno leto prijet. Tržaška policija je prišla prostaka Franceta Hammerleta, kateri je še meseca avgusta l. l. pobegnul iz tukajšnjega garnizijskega zapora.

Delavsko gibanje. Z južnega kolodvora se je predvečeraj odpeljalo v Ameriko 73 Hrvatov in Macedoncev, iz Amerike je prišlo 25 Slovencev in Hrvatov, 25 Hrvatov se je odpeljalo iz Reke na Brdo, 45 Hrvatov pa iz Bad Gasteina v Zagreb.

Izgubljeno in najdeno. Zastopnik pivarne Peter Hartman je izgubil srebrno tula-ro z verzičico. — Šolska učenka Milana Debečeva je izgubila zlato brožo. — Mestni delavec Lenart Prosen je našel niklasto uro. — Delavec Andrej Zima je našel suknjen površnik.

Uradne vesti. Razpisano je mesto pisarniškega oficijanta pri okr. sodišču v Višnji gori. Prošnje do 12. junija. — Lovska družba lovov selskih občin Vel. Poljane, Loški potok, Dolenje vasi, Struge in Sušje bo v občinski pisarni v Ribnici, dne 21. junija 1909 ob 2. popoldne. Lovi se oddajo v najem za dobo 5 let in sicer od 1. avgusta 1909 pa do 31. junija 1914. — Podskrbstvo je prišel radi upravljivosti Jakob Hartmann, posestnik iz Sp. Bitnja št. 9 na Gorenjskem. Skrbnik je Mat. Dolene, posestnik tam št. 8. — Javna družba treh vinogradov pripisanih zemljišču vl. št. 395 k. o. Radovica v metliškem sodnem okraju se

vrši 16. avgusta ob 10. dop. pri okr. sod. v Metliki. Zemljišče je cenjeno na 1052 K 81 v, najmanjši ponudek pa znaša 701 K 88v. — Javne dražbe. Pri okr. sodišču v Črnomlju bodo sledeče javne dražbe: 1. dne 7. avgusta 1909 ob 9. dop. dražba hiše št. 9 v Kotu s trtjem, pašnikom, travnikom in nekaj pritlikinami. Vrednost znaša 2878 K, najmanjši ponudek 1918 K 67 v; 2. dne 10. avg. ob 10. dop. dražba dveh njiv v občini Griblje. Določena vrednost 930 K, najmanjši ponudek 620 K 1 v in 3. 20. avg. ob 11. dop. dražba ene njive v občini Tribučje, cenjene na 80 K, z najmanjšim ponudkom 53 K 34 v.

Uradne vesti. Razpisano je mesto pisarniškega uradnika v 10. ali 11. činovnem razredu pri okrajnem sodišču v Pliberku. Prošnje do 31. junija predsedstvu deželnega sodišča v Celovcu. — Javna dražba zemljišča vlož. št. 48 in 269 k. o. Podbrezje s pritlikinami se vrši dne 9. junija ob 9. popoldne pri okr. sodišču v Kranju. Določena vrednost znaša 1945 K 14 vin., najmanjši ponudek pa 1296 K 76 vin.

Razne stvari.

*** Angleška se boji.** O letošnjih vajah angleške mornarice, katere se zaključijo s tem, da se postavi vse brodoge k zaključni slavnosti po Temzi, smo že omenili. Sedaj pa so sprožili nekateri strokovnjaki protitemu jako nevarne pomisleke. Lord Ellenborough je opozoril vlado, da če kdo blokira z minami ali z nalašč potopljenimi ladjami izliv Temze, s tem zapre v njeno strugo celo angleško brodoge. Vse obrežje bi bilo brez obrambe in primerno mala moč lahko izdatno in uspešno napade Anglijo.

*** Radij — povzročitelj krofov.** Po krajih, kjer so krofasti ljudje in v sosesčini se navadno sliši, da povzroča ljudem krof tamošnja voda. Vendar so bile to dosedaj le navadne govorice in javno ljudsko mnenje. Raziskavanja radija pa dokazujejo, kakor zatrjuje francoski zdravnik Repin, da to naziranje ni popolnoma neutemeljeno. Ljudje so prav slutili, seveda niso vedeli, katera vodna primes jim povzroča to nadlogo. Omenjeni francoski zdravnik, ki je znan kemik in se posebno peča z raziskavanjem radija, je našel v Savoie in Hautsavoie studence in vodnjake, katerih voda ima sila veliko radija. Ti studenci privo namreč jako globoko iz tal. In ravno v teh krajih je našel dosledno polno krofastih ljudi. Še značilnejši pa je slučaj, katerega je opazal v Pourg- d'Oisans. Vsi studenci in vodnjaki v vasi in okolici nimajo skoraj nič radija. V eni hiši pa je našel vodnjak sila globok in napolnjen z vodo, ki je bila tako nasičena z radijem, kot je še ni dobil. In ravno v tej hiši so imeli vsi štirje prebivalci izredno velike krove, medtem ko v celi vasi in okolici ni opazil krofatega človeka.

*** Nemški razuzdanec.** V Saarbrückenu so zaprli 21. t. m. nenadoma 40 oseb, ponajveč iz boljših rodbin. Dognali so namreč, da so ti razuzdanec počenjali jako nečedne stvari v hotelih za tuje z mladimi žolnicami. 24 deklic je priznalo in izpovedalo o celem početju, nakar so jih seveda izključili od poduka in izročili staršem. Preiskave se nadaljujejo in bodo kakor kaže odkrile še več zločincev.

*** Cigani dekliski roparji.** Desetletna hčerka arhitekta Voruda iz Karlova je šla 21. t. m. ob železniški progi na sprehod. Ko se je že precej oddaljila mestu, so skočili naenkrat nanjo trije cigani. Presenečeni in preplašeni deklico so brzo zvezali in jo položili na voz, ki jih je čakal ob robu gozda. K sreči pa je videl ta napad železniški čuvaj. Tekel je takoj deklici na pomoč, toda borba proti trem bi bila brezuspešna, da niso prišli na klicanje mestni stražniki in nekaj sprehajalcev. Iztrgali so ciganom njih rop in jih zaprli. Preiskava je dognala, da so vozili s sabo že tri oropane mlade deklice. Ni pa tem pohotnežem zadostovalo, da so jih utrjali domu in staršem, vrgli v najnižji prepad življenja in jih vlačili s saboj kot sužnje, marveč so jih še celo grozno trpinčili. Eni so izdrli oko, drugi so popolnoma zdrobili roko in tretjo so pohabili po obrazu tako, da je ni več spoznati. To so pa seveda napravili tudi radi tega, da odvrnejo deklice vsled sramu od vsake misli, vrniti se še kdaj domov.

*** Najnovejše torpedovke** je razstavil v Parizu na reki Seine izumitelj Gabet. Napravil je tudi strelne poskuse, ki so se izborno obnesli. Izstreljeni torpeda ženo namreč električni valovi, s pomočjo katerih se ga lahko tudi poljubno krmari. En sam milnini napravami stane 600.000 do torpeda opremljen z električnimi kr- 80.000 frankov. V očigled tej dragini pa je vsled krmila gotovo da zadene, in zadostuje en sam radi grozovite razstrelne moči, ki jo vsebuje, za razstrelitev najtežje in najbolj zavarovane oklopnice. u

Izpred sodišča.

Kazenske obravnave pred deželnim sodiščem.

Jeza zaradi dekleta. France Korošec, slikarski pomočnik v Bizoviku, je prišel ponoči k hiši Marije Hlebs v Bizoviku in iz hudobije razbil tri posode s cvetlicami vred, eno pa treščil v svinjak. Na to je snel dve oknici ter jih vrgel skozi zaprto okno, da so se pobile šipe in polomili okvirji. Ena oknica je padla blizu Marije Hlebs, druga blizu postelje Frančiške Brezovar. Korošec je bil namreč jezen na perico Mar. Hlebs, ker si je domneval, da brani Frančiški Brezovar z njim občeati. Sodišče je Korošca obsodilo na tri mesece težke ječe.

Krivo pričevanje. Ko je bil Jožef Novak še ključavničarski vajenec pri Omanu v Ljubljani, je odstranil po naročilu nemško napisno tablo Just. Masehike v Židovski ulici. Zbrana množica ga je nato pripravila tudi k temu, da je snel napisno desko gostilne pri »Roži«. Med to množico je bil tudi trgovski sodnik Ernest Windišer, katerega je Novak že od prej poznal. Pred preiskovalnim sodnikom za pričo zaslišani je pa izjavil, da izmed množice ni nikogar poznal. Ko so mu predstavili Windišerja, je odločno trdil, da ga ne pozna. Šele pri drugi zaslišanji je priznal, da ga pozna in da ga je tudi videl med množico v Židovski ulici. Obdolženec pravi, da se je zaradi tega bal govoriti resnico, ker so mu v delavnici grozili, da bo tepen, če katerega izda. Bal se je tudi Windišerja, češ, ker ga je tako grdo gledal. Priča Josip Magerl je potrdil, da mu je Novak že pred njegovim prvim sodnim zaslišanjem pravil, da Windišerja dobro pozna. Dobil je tri tedne ječe.

Nevaren tat. Jožef Kopač, vdovec, delavec v Gorenji vasi, je bil že ničmanj kot 33krat predkaznovan. On je namreč jako nevaren tat. Dne 10. majnika t. l. popoldne je prišel v Kranj na tedenski sestanek. Tam vidi privezanega rdečepisane voliča, vrednega 254 K, brez nadzorstva. Ne da bi izgubljaj čas, odveže voliča in ga pelje v smeri proti Škofji Loki. Med potjo ga je prodajal, a brez uspešno. Z lažnjivo trditvijo, da je vol last njegove sestre, je dobil tudi živinski potni list. Na ovadbo pravega lastnika posestnika Janeza Kristana so zasledovali orožniki tat. dobili Kopača in ga izročili sodišču. Dalje je izmaknil Kopač v Sori Neži Dermoti gare in Francetu Slugi ročni voziček, oboje vredno 29 K. Kopač ne taji tatvin. Dobil je dve leti težke ječe.

Aretaciji se je uprl. Filip Mrak iz Šentševke gore se je izprosil pri Mariji Petrovič, posestnici v Martinjevem hribu, da ga je vzela za hlapca. V zahvalo jo je pa po preteku petih tednov že okradel. Vzel ji je iz zaklenjene skrinje dva bankovca po 50 K in dve srebrni uri z verzičami, nakar je skušal pobegniti. Gospodinja ga je zasačila na kolodvoru. Na njen poziv ga je prijel službojuči vratar, a ga je moral izpustiti, ker mu je ta zagrozil z nožem. Tudi došlemu orožniku, ki mu je napovedal aretacijo, se je ustavljal, zagrabil za nožnico sablje in se ruval z njim. Šele s pomočjo drugih ljudi ga je bilo možno ukrotiti in ukeniti. Obdolženec je na potu k sodišču in ponovno tudi v zaporu zagrozil, da bo kolodvorskega vratarja zaklal ali pa ubil, če je prav celo življenje v zaporu. Obsojen je bil na 13 mesecev težke ječe.

Tepež zaradi harmonike. France Haler, delavec iz Notr. Gorice je vasa val v družbi nekaj drugih fantov pri posestniku Matevžu Novaku. Domogrede so se sprli zaradi neke harmonike, katero je vzel Haler Janezu Japlju. Ta jo je zahteval nazaj, obdolženec pa mu je ni hotel dati. Koncem prepira pa mu jo je vrgel pred noge. Novaka to razjezi v toliko, da da Halerju krepko zausnico, ta pa potegne nož ter sune Japlja v leve nadlehti. Zagovor, da je delal v silobranu, mu ni pomagal. Obsojen je bil na 6 mesecev težke ječe.

Tatinski prisiljenec. Tukajšnji prisiljenec Alojzij Jevšček je delal pri zgradbi vojaškega oskrbovališča na Kodelovem. Tam je izmaknil delavcu Janezu Podržaju žepno uro z verzičico. Čez en teden je Jevšček pobegnil ter vzel seboj obleko prisilne delavnice. Prijeli so ga v Švici in izročili avstrijski oblasti. Obsojen je bil na 6 mesecev težke ječe.

Telefonska in brzojavna poročila.

Odmevi »Slavčevih« slavnosti. Kraljevi Vinohrady 3. junija. Pri povratku v matičko Prago pošiljamo prvi pozdrav v belo Ljubljano vam dragi bratje pevci, ter vzklikamo iz srca: »Živeli Slovenci!« — Vinogradski »Hlahole«.

Tabor 3. junija. Iz domovne bratske »Nazdar!« — Člani »Hlahole« v Taboru.

Praga 3. junija. Vrnivši se v svojo matičko Prago se spominjamo znova nepozabnih vtiskov, ki smo jih dobili v beli slovanski Ljubljani, izrekamo srčno zahvalo za bratski vsprejem ter želimo »Slavcu« mnogo sreče v nadaljnjem njegovem delovanju. Nazdar, Živio! — »Hlahole« v Pragi.

Praga 3. junija. Stopajoč na prag zlate naše matičke Prage, spominjamo se drage bele slovanske Ljubljane ter se vnovič zahvaljujemo županu Ivanu Hribarju, slavnemu mestnemu občinskemu svetu in vsemu slovenskemu prebivalstvu za bratski sprejem. Živio, Nazdar! — »Hlahole« v Pragi.

Poslanska zbornica.

Dunaj 3. junija. V zbornico je prišlo danes tako malo poslancev, da je jedva sklepna. Podpredsednik dr. Starzinski je čakal skoro pol ure, predno je mogel proglasiti sklepčnost ter otvoriti sejo. Ko so vstopili češki radikali v sejno dvorano, so jih socialni demokratje pozdravili z ironičnimi vzkliki. Vsled tega je nastal oster konflikt med Čehi in socialisti. Nato sta govorila poslanca Seliger in Grafenauer. Ker je med Grafenauerjevem govorom rabil krščanski socialc Bielohlawek neko žaljivo besedo, naperjeno proti Jugoslovanom, ga je podpredsednik dr. Laginja poklical k redu. Prihodnja seja bo v torek.

Vlada se pogaja.

Dunaj 3. junija. Danes zjutraj se je ministrski predsednik baron Bienenrth jel pogajati s strankami. Popoldne je konferiral s predsednikom češke agrarne stranke Udržalom, s predsednikom »Poljskega kluba« dr. Głabinskim in dr. Gessmannom. Bienenrth bo nadaljeval pogajanja popoldne in v ponedeljek. Splošno se sodi, da se bo posredilo češke agrarce in slovenske klerikalce pregovoriti, da bodo odnehali od obstrukcije. V tem slučaju bi že v sredo prišel v parlamentu v razpravo pooblastilni zakon.

Ministrski svet.

Dunaj 3. junija. Danes popoldne ima ministrski svet sejo, na kateri se bo izključno posvetoval o parlamentarnem položaju.

Josip Gregorij umrl.

Dunaj 3. junija. Tu je danes umrl bivši krščansko-socialni poslanec Josip Gregorij. V širši javnosti je bil znan radi svoje afere z Vsenemcem Irom.

Ovacija predsedniku hrvaško-srbske koalicijske.

Rogatec 3. junija. V tukajšnjem kopališču se že dlje časa nahaja predsednik hrvaško-srbske koalicijske dr. Grga Tuškan. Hrvatje in Srbi, ki se zdravijo v tukajšnjem kopališču; so se mu te dni poklonili izrazivši mu svoje simpatije in nado, da bo skoro končala borba hrvaško-srbske koalicijske s popolno zmago.

Ogrska kriza.

Budimpešta, 3. junija. Dr. Lukacs se je danes vrnil v Pešto. V političnih krogih zatrjujejo, da bo Wekerle poklican na Dunaj še pred vladarjevim odhodom v Gastein in da mu bo cesar znova poveril misijo, razplesti krizo in sicer na temelju koalicijske s Kossuthom.

Vohun Vrdoljak oproščen.

Zader 3. junija. Včeraj je bila končana razprava proti bivšemu prokuristu »Ljubljanske kreditne banke« Ljubomiru Vrdoljaku radi falsificiranja vrednostnih kuponov. Porotniki so krivdo zanikali, nakar je sodišče Vrdoljaka oprostilo. Državni pravdnik je prijavil ničnostno pritožbo. Pravore porotnikov je vzbudil silno senzacijo.

Proti »veleizdajniškemu« procesu«.

Pariz, 3. junija. Na včerajšnjem protestnem shodu proti zagrebskemu »veleizdajniškemu« procesu se je na Denisov predlog sklenilo poslati peštanskemu parlamentu adresso, v kateri se zahteva, da se napravi konec škandaloznemu zagrebskemu procesu.

Gospodarstvo.

Mednarodno registriranje varstvenih znamk. Od 1. januarja 1909 pripada Avstrija madriškemu dogovoru o mednarodnem registriranju varstvenih znamk. Temu madriškemu dogovoru pripadajo sedaj razun Avstrije naslednje države: Belgija, Brazilija, Francija z Alžirrom in kolonijami, Italija, Kuba, Nizozemska z nizozemsko Indijo, Surinam in Curacao, Portugalska z Azori in Madejro, Španija, Švica, Tunis in Ogrska. Znamka, ki se za mednarodno registriranje položi v Avstriji in ki se v registru mednarodne pisarnice za varstvo obrtne lastnine v Bernu registrira, pridobi varstvo v navedenih državah in navedenih kolonijah. Nasprotno pa je mednarodno registriranje za druge, kakor navedene države (tedaj posebno tudi za Nemčijo) brez vsake veljave in se more varstvo znamk za ozemlje teh

Langen & Wolf, Dunaj X., Laxenburgerstrasse 53.
 Specialna tvornica za gorilne motorje.
Originalni motorji „Otto“
 v zvezi 4718 87
 z naprave za sesalni plin
 za kurjenje s rjivim premogom, težakim ali plinovitim koksom, koksom ali ogljem.
 Oospodarsko najbolj primerna obratna moč novega časa!
 Originalni motorji „Otto“ na svetilni plin, bencin, benol, petrolin, karbenol.
 Svetovno-javni zaradi preproste in solidne aostave.
 Vsa pojasnila in cenike daje brezplačno tvrdka
B. S. Fakim kot zastopnica za Kranjsko
 Ljubljana, Poljanska cesta št. 67. telef. 73.

Julija Štor
 Prešernovih ulicah št. 5
 Največja zaloga moških, damskih in otroških čevljev, čevljev za lawn-tennis in pristnih goissserskih gorazkih čevljev.
 Elegantna in 2178-5
 jako skrbna izvršitev po vseh cenah.
 Najpriležnejši čevlji sedanosti

Poštne hranilnice št. 49.086. Telefon št. 135.
Glavna posojilnica
 registrovana zadruga z neomejeno zavezo
 pisarna:
 na Kongresnem trgu št. 15, Souvanova hiša v Ljubljani
 sprejema in izplačuje hranilne vloge
 obrestuje po 4³/₄ % od dne vložitve do dne vzdige
 brez odbitka rentnega davka. 2-27
 Uradne ure od 8.—12. dopoldne in od 3.—6. popoldne.
 Hranilne knjižice se sprejemajo kot gotovina, ne da bi se obrestovanje pretrgalo.

Tople in lužne kopeli kopališče Stubica na Hrvaškem.
 Postaja Zabok in postajališče Zagorjanske železnice Kopališče Stubica.
 Sezija od 1. maja do 30. oktobra.
 Topli vrelci 53° C toplote in lužne kopeli so pripravne posebno za zdravljenje protina, revmatizma, ischias, daje ženskih bolezni, kroničnih katarjev, eksudatov, živčnih bolezni, kožnih bolezni, prebolelosti. Najboljša poraba vreleškega mahovja, enakega onemu v Francovih varih. Kopališki zdravnik. Zdraviliška godba. Prekrasna gozdni park, najlepša okolica. Najcenejša brezkonkurenčna prav dobra prehrana in stanovanje.
RADIOAKTIVITETA.
 Soba od K 1— naprej. Pojasnila in prospekte daje kopališka uprava kopališča Stubica na Hrvaškem. Pošta Zabok. Brzjavna postaja Stubica. Postaja 22 interurbani telefon. 1510-22

Veletrogovina z železom
„Merkur“ 1358 14
Peter Majdič v Celju
 se priporoča cenjenim odjemalcem.

Prva južnoštajerska vinarska zadruga v Celju
 ima v zalogi izvrstna spodnještajerska vina vseh vrst po zmernih cenah. — Vzorci so na razpolago.
 Klet se nahaja
 v Sokolskem domu v Gaberju pri Celju

Perje
 za postelje in puh
 priporoča po najnižjih cenah
F. HITI 27
 Pred škofijo št. 20.
 Zunanja naročila se točno izvršujejo.

„Pri zlatem čevlju“
 Ljubljana
 Stari trg št. 9
 velika zaloga
čevljev
 domačega in tujega izdelka.
 Trpežno blago. — Cene solidne.
 Točna postrežba.

Avg. Agnola
 v Ljubljani, Dunajska cesta 21.
 Velika zaloga
 steklenine, porcelana, svetilk, zrcal, šip, kozarcev, vrčkov itd.
 Gostilniška in kavarnarska namizna posoda
 po najnižjih cenah.

Ustanovljeno leta 1945.
Edini zavod
 v Ljubljani
 za kemično čiščenje obleke ter zastorjev, barvarija in likanje sukna
 na par.
JOS. REICH
 Poljanski nasip — Ozke ulice št. 4.
Sprejemališče
 Šelenburgove ulice št. 3.
 Postrežba točna. Solidne cene.

Važno! Za Važno!
 gospodinj, trgovce in živinorejce.
 Najboljša in najcenejša postrežba
 za d' ogve, kemikalije, zelišča, ovetje, korenine itd. tudi po Knelpu, ustne vode in zobni prašek, ribje olje, redilne in posipalne moke za otroke, dišave, mite in sploh vse toaletne predmete, t. j. toaletne aparate in postrežbo. Zaloge svetlih malmeratov vedno na voljo za kopal. Obisk. konces. št. 1509.
 Za živinorejce posebno priporočljivo: granitni sol, dvojna sol, solter, sooljan, kolmeš, krmlino apno itd. — Vnanja naročila se izvršujejo točno in solidno.
Dregerija
Anton Kanc
 Ljubljana, Židovske ulice št. 1.
 Kupuje po najvišji ceni razne soli (roba), cveče, korenine, seme, skorje itd. itd.

Razglas.
 Na mestni realki v Idriji se vrši v poletnem terminu vpisovanje v I. razred dne 11. julija, sprejemne izkušnje pa 12. julija ob 8. dop.
 Zglasiti se je v spremstvu staršev ali njihovih namestnikov in se iskati s rojstnim (krstnim) listom ter s obiskovalnim izpričevalom ljudske šole. Podatki o sprejemu v I. razred v jesenskem (septembrskem) terminu, kakor tudi o sprejemu v ostale realne razrede in v pripravljalnico se razglase pozneje.
Ravnateljstvo mestne realke v Idriji. 2309

Rheuma. Procn. Ischias.
 Otvorjeno od 1. aprila do 1. novembra.
 Nizke cene kakor doslej, vključno z časom primernih novosti.
 Od 1. septembra do 1. junija 25% znižanje.
 Čudoviti zdravilni uspehi. Radioktivno termalno kopališče 35-44° C.
Krapinske toplice
 Hrvaške (Hrvaška ščica). Termalno pitno zdravljenje.
 Razpošiljanje termalne vode. Frekvenca 5600 oseb.
 Basinske, marmorne in pršne kopeli. Sudariji. Prospekte in pojasnila daje kopal ško ravnateljstvo in kopališki zdravnik dr. Mai. Pravičen naslov samo: Krapinske toplice. Hrvaško.
 Zdraviliški dom 200 komf sob, prekr park, terase, sestanki, čitalnica (vsi časopisi) biljardna soba, stalna včjaška zdraviliška godba. Lift, telefon, garaža za avtomobile, izposojanje avtomobilov.
 Na postajo ROGATEC 2 uri in na postajo ZABOK - KRAPINA-TOPLICE 1 uro. Pri vlakih poštni landauerji. Prvatni vozovi in privatni avtomobili proti naročilu pri ravnateljstvu 1674-8

Ustanovljeno leta 1842.
Tovarna oljnatih barv, laka in firneža
Brata EBERL
 Ljubljana 343-26
 črkoslikarja, lakirarja, stavbna in pohištvena pleskarja.
 Prodajalnica: * Delavnica:
 Miklošičeve ulice št. 6. * Igriške ulice št. 6.
 nasproti hotela „Union“. *

Slovenska trrdka
Združenih čevljarjev v Ljubljani
 Wolfve ulice šte. 14
 priporoča slavnemu občinstvu svojo lastno konfekcijo vseh vrst obuval od enostavnih do najmodernejših sedanosti.
 Ker ima društvo že več let lastno zalogo surovin, priporoča tudi izdelovanje raznih naročil točno po meri in okusu, kakor jih zahtevata moderna ortopedija in anatomija. 1525 12
 Popravila se izvršujejo točno in solidno.

Telefon št. 269. Konces. Čekov promet št. 47.864.
promet. pisarna Blazija Kamenšek
 Ljubljana Sodnijske ulice št. 4 Ljubljana.
 posreduje
 nakup in prodaje zemljišč, hiš itd. ter priskrbuje posejila na zemljišča in na osebni kredit ceno in pod kulantnimi pogoji.
Ima naprodaj 981 19
 veleposvestva na Kranjskem, Štajerskem in na Koroškem — hiše in stavbišča v Ljubljani, Kranju, na Jesenicah in v Celovcu. — Posestva v prometnih krajih na deželi z gostilniškimi obrti.
Kupuje **Jšče kompanjone**
 kmetška posestva in gozdove. za dobro upeljana in dobičkonosna majhna in velika podjetja.

Pozor! Pozor!
Nova modna trgovina za gospode in dame
 Ljubljana **Peter Šterk** Ljubljana
 Stari trg št. 18
 se priporoča slav. občinstvu kot zelo solidna za nakup raznega modnega blaga.
 Velika zaloga moškega, ženskega in otročjega perila, najmodernejših bluz, spodnjih kril, modercev, predpasnikov, rokavic, nogavic, ovratnikov, kravati, šerp, pajčolanov, žepnih robčkov. Otročje oblačila, svile za bluze in nakite, gumeni trakovi, pajčolani, voznice, posamentirje, borte, diške, dipkasti ovratniki in vse potrebščine za življenje.
 Velika zaloga najnovejših 1506-10
 moških klobukov, čepic in elamnikov.

Pozor! Samo pristne, črno razkužujoče, antiseptične
prašičje kapljice „Sussanol“
z varstveno znamko obelisk so uspešne in varujejo izgube.
Dobivajo se pri edinem izdelovalcu 1930-8
P. Birnbacher, lekarna „pri obelisku“. Lastnik: Viktor Hauser v Celovcu.
1 steklenica 1 K, 10 steklenic 8 K.
Gosp. **P. Birnbacher, lekarna „pri obelisku“** v Celovcu.
Bodite tako prijazni in pošljite mi 25 steklenic kapljic proti prašičjim boleznim.
Kapljice so izvrstne; še nisem imel nesreče pri prašičreji, odkar imam te kapljice.
S spoštovanjem Ivan Leskoschek, gostilničar.
Wirtstein, Spodnje Štajersko, dne 2. julija 1906.

Prva borovska orožnotvorniška družba
Peter Wernig
dr. z om. z. v Borovljah na Koroškem.
C. kr. dvorni dobavitelj Iznajditelj in izdelovalec »Triumph Rifled vrtanja« in »Wernigovega univerzalnega vrtanja« z najgostejšim, nepreokosljivim vrtanjem, kakršnega še ni bilo, velikanega strelnega učinka in prednosti ob polnem jamstvu in zmernih cenah 2:44-4.
P. n. lovcev priporoča svoje izdelke prve vrste in pa kakor pere lahke tricevke, kratke lovske puške, dvocevke za šibre in krogle, risane dvocevke (Bockgewehr), Mannlicher Schönauerjeve kratke puške in pa Wernigove štiricevne puške.
Novost! Priporočam svoje puške za krogle, kaliber 9:3 mm, preizkušene na različne strele. Kot največjo novost za dvocevke za šibre in krogle priporočam patrone z nikljamim pasčem 9:3 mm s svinčeno ostjo in 9:3 mm patrone z legiranimi strelji in papirnim vodom. — Cenovnik zastoj in franko

Tovarna pohištva J. J. NAGLAS
Ljubljana, Turjaški trg št. 7. 350 27
Največja zaloga pohištva
za spalne in jedilne sobe, salone in gosposke sobe, Preproge, zastorji, modroci na vzmeti, zimnati modroci, otroški vozički itd.
Ustanovljena 1847.
Najnižje cene. Najsolidnejše blago.

C. kr. priv. zavarovalna družba. C. kr. priv. zavarov. družba za življenje.
„Avstrijski Feniks“ na Dunaju.
Vplačana delniška glavica K 6.000.000.
Družba zavaruje:
a) proti škodam vsled ognja, strele in parne ali plinov razstrelbe, kakor tudi proti škodam vsled gašenja, podiranja poslopij in proti škodam vsled odnašanja premičnih reči, nadalje proti požarnim škodam živino, zaloge vsakovrstnega blaga, kmetijske orodja, prideleke itd.;
b) proti požarnim škodam poljske pridelke in kije v posejeh in kopcih;
c) proti škodam vsled slučajnega ubitja zračnega stekla;
d) raznovrstno blago proti škodam, nastalim pri prevažanju po suhem in po vodi;
e) proti škodam vsled tatinskega vploma in vsled tatvine iz zaprtih in odprtih prostorov;
f) proti vsakovrstnim telesnim neizgledom, nadalje sprejema jamstvena zavarovanja obrtnih podjetij, občin, lekarnarjev, hišnih posestnikov, voznikov, lovcev itd.
Natančnejša pojasnila daje radovoljno
Generalni zastop v Ljubljani
Sodnijske ulice šte. 6. 15 6
Vodja generalnega zastopa: **Jos. Prosenc.**

FR. ŠEVČIK v Ljubljani
Židovske ulice št. 7
puškar
priporoča svojo veliko zalogo raznovrstnih 15-27
pušk in samokresov
lastnega izdelka, kakor tudi belgijskih, ruskih in čeških strogo preizkušenih pušk, za katere jamčim za dober strel. Posebno priporočam lahke tricevke in puške Boek & Krup. Povirni ocvrni sa bresidmni smodnik.
Priporočam tudi
.. veliko zalogo vseh lovskih potrebščin ..
po najnižjih cenah.
Popravila in naročila se izvršujejo točno in zanesljivo
Cenovniki na zahtevanje zastoj in poštnine prosto.

Slovenska trdnja
AVGUST REPIČ
sodar
Ljubljana, Kolesarske ulice 16.
(v Trnavskem)
izdeluje, popravlja in prodaja vsakovrstne
sode
po najnižjih cenah. 27

Blaž Jesenko
Ljubljana, Stari trg 11.
priporoča
klobuke, slamnike
cilindre, čepce itd.
najnovejša facone
po najnižji ceni.

JOSIP VIDMAR
Ljubljana
Pred škofijo 19, Stari trg 4,
Prešernove ulice 4.
Najcenejše
solnčnike in dežnike
domačega izdelka priporoča

Potniki - Ameriko
Zlati točilo drkvo po ceni in zanesljivo potovanje naj se obrnejo
Simona Kmetlika
Ljubljani Kolodvorske ulice 28.
Kmetlika popravila in dogo se brezplačno

F. K. Kaiser
puškar v Ljubljani
Šelenburgove ulice št. 6
priporoča svojo bogato zalogo raznovrstnih
pušk, samokresov,
lovskih potrebščin, vseh del koles (biciklov) kakor tudi umetniški ogenj po najnižjih cenah.
Popravila pušk, samokresov, biciklov točno in solidno.
Cenovniki zastoj in poštnine prosto.

Skrivnosti harema
ni tako zanimiva kakor naših tkanin in pavolnin vzorci cefirja, damasta, kanefasa, platna, oksforda itd.
Polekustite enkrat!
in naročite 6 rjuh, beljenih, la, brez šiva, 150/200 cm vel., K 13 50.
Thalmea Bratje Krejcar, Dobruška 9181, Četke.
2830 8
Vzorci vsega blaga gratis in franko.

Zelo važno za trgovce:
Kupujte le pri domačih slovenskih trdnjanih
Cenjenim trgovcem v mestu in na deželi naznanjam, da sem poleg svoje detaljne trgovine uvedel veliko dobro sortirano zalogo na debelo, in sicer vse vrste papirnatih izdelkov, uradniške in šolske potrebščine, posebno pa sem se založil z
galanterijskim in norimberškim blagom ter drobnino. 3726-45
Največja zaloga mašnih in trgovskih knjig.
Priporočam tudi posebno veliko zalogo reklamnih koledarjev za leto 1910, opozarjam vsakega trgovca, da predno si jih naroči, naj si ogleda mojo krasno kolekcijo, ki jo pošljem franko na ogled.
Ker mi je vsled ugodnih sklepov večjih množin blaga z največjimi tvornicami mogoče vsakemu postreči z nizko ceno, se priporočam za cenjena naročila
FR. IGLIČ, Ljubljana, Mestni trg 11.
Na drobno in debelo!
Največji eksport in izdelovanje vseh vrst razglednic.

Slovenska trgovska šola v Ljubljani.
Vpisovanje v pripravljalni razred in novootvorjeni I. trgovski letnik se bo vršilo
dne 8. in 9. julija od 9.—12. ure dopoldne
v šolski pisarni na Kongresnem trgu št. 2.
Za vsprejem v pripravljalni razred se zahteva 13. leto starosti in najmanj dovršeno ljudsko šolo 2450-1
Za vsprejem v I. letnik se zahteva 14. leto starosti in dovršeni pripravljalni razred, dovršeno meščansko šolo ali 4. razred srednjih šol; vsprejemajo se pa tudi učenci, ki sicer niso izpolnili teh pogojev predizobrazbe, ki pa dokažejo svojo zmožnost s posebno izkušnjo iz slovenščine, nemščine, računstva, geometrije, zemljepisja, prirodoslovja in prirodopisja.
Vpisnina znaša 5 K, prispevek k učilom 10 K, šolnina v pripravljalnem razredu 50 K, v trgovskem letniku 100 K; šolnine lahko oprosti šolski kuratorij.
Na novo vstopajoči učenci naj se oglase v spremstvu svojih staršev ali njih namestnikov in naj prinesejo seboj svoj krstni list in zadnje šolsko izpričevalo.
V Ljubljani, dne 27. junija 1909. **Ravnateljstvo.**

Najkrajša in naicenejša pot V AMERIKO
s modernimi velikimi brzoparniki iz Ljubljane čez Antwerpen v New York je proga
Red Star Line
Rdeča zvezda *
Na naših parnikih Finland, Kronland, Vaderland, Zealand, Lapland in Samland ki oskrbujejo vsak teden ob sobotah redne vožnje meš Antwerpenom in Novim Yorkom je zanesljivost, horna hrana, vrljudna postrežba in spalnice s povsem urejene v kajite za 2, 4 in 6 oseb, a sakega potnika eminentnega pomena, ter traja vožnja 7 dni. Odhod iz Ljubljane vsak torek nepoldne. 17-27
Naši parniki vozijo tudi na mesec po večkrat čez Kanado v Severno Ameriko in ja ta vožnja izdatne cenejša kakor na Novi York.
Pojasnila daje vladno potrjeni zastopnik
Franc Dolenc
v Ljubljani, Kolodvorske ulice 26
od ušnega kolodvora na levo pred zrauo gosoluo „pri Starom Tišlerju“.

Dober postranski zaslužek!
sa trgovce, obrtnike, loterijske kolektante, gostilničarje, kavarnarje in sasebnike itd.
brez vsakega rizika.
Vsak ima ugodno priliko, da s prodajanjem srečk 1006 11
cesarske jubilejske dobrodelne loterije
dr. družba c. kr. poštnih in brzojavah uslužbenec doseže dober postranski zaslužek. Srečke so brez vsakega rizika za naročnika pošljejo v komisijo in ima od vsake prodane srečke popust. Ker bo vsak odjemalec kupil eno ali več srečk in je loterija prav bogato opremljena z dobitki, so te srečke pripravne in laek postranski zaslužek za vsakega človeka. Naročila na komisijonarne dobave takih srečk naj se usklavljajo na podpisane loterijske pisarne.
Srečka stane 1 K in dobi prodajalec za vsako prodano srečko visok rabat po številu prodanih srečk.
Loterijska pisarna cesar. jubilejske dobrodelne loterije
dr. družba poštnih in brzojavah uslužbenec Avstrije
Dunaj XII., Dillbrotstrasse šte. 47, telefon 3811 rlm. IV.

Najstarejša domača slovenska tovarna peč.
2109-5 Ustanovljena l. 1888.

Založnik
zveze
ces. kralj.

avstrijskih
državnih
uradnikov.

Alojzij Večaj

Ljubljana, Trnovo, Opekarska cesta, Veliki strdon št. 9
priporoča vsem stavbnim podjetnikom in sl. občinstvu svojo veliko
zalogo najtrpežnejših in sicer od najmodernejših prešanih in poljubno
barvanih do najprostejših **prstenih peči** različnih
vzorcev kakor: renaissance, barok, gotike, secesion itd., kakor tudi
štedilnike in krušne peči lastnega in domačega izdelka po najnižjih
cenah ter je v svoji stroki popolnoma izvežban.

Mestni dekliški licej v Ljubljani.

Vpisovanje bo dne 9. julija od 9. do 12. ure dopoldne.

Deklice, ki se dajo vpisati v I. razred liceja, se morajo oglasiti v
sprejemstvu roditeljev ali njih namestnikov s **kristalnim listom** in z **zadnjim
šolskim izprijemalom**.

Za sprejem se zahteva: a) da dopolnijo še tekom leta 1909 de-
seto leto starosti; b) da napravijo sprejemno izkušnjo. — Ta se vrši
dne 10. julija t. l.

po določilih, ki veljajo za srednješolske učence slovenskih vzporednic.

Deklice, ki hočejo vstopiti v II. ali III. razred liceja, se morajo
izkazati poleg zadostne starosti z javno veljavnim izprijemalom,
da so z uspehom dovršile prejšnji letnik enako organiziranega zavoda ali
narediti sprejemno izkušnjo, ki bo dne 10. julija.

Sprejemnina 4 K, prispevek za učila 4 K. Izpitna pristojbina za
sprejem v II. ali III. razred 20 K.

Jeseni se bo vpisovalo dne 16. septembra od 9.—12. ure, pa le
tedaj, če bo v razredih še kaj prostora.

Natančnejša pojasnila v zavodu v pritličju na črni deski ali pa pri
ravnateljstvu.

V I. letnik višje dekliške šole se deklce ne bodo več spre-
jemale.

Ravnateljstvo.

2381 3

Slovenci, pozor!
pri nakupovanju vencev!

Fr. Iglič

Ljubljana, Mestni trg 11
priporoča največjo zalogo krasnih

nagrobni vencev

trakov z napisi.

Zunanja naročila se izvrša-
jejo hitro in točno.

Cene brez konkurence!

Ant. Presker

krojač,

Ljubljana, Sv. Petra c. 16

priporoča
svoje velike zaloge gotovih oblik
za gospode in dečke, jopice in
plaščev za gospe, nepremičljivih
havelokov itd. itd.

Obleke po meri se po najnovejših
vzorcih in najnižjih cenah izvršujejo.

G. ČADEŽ

Mestni trg št. 14

polg Urhovecova namizna trgovina
priporoča

klobuke

in slamnike

čepice, razno modro perilo,
kravate, ovratnike itd.

Blago imam solidno, cene zmerno.
Postržem točno.

Vsak dan svež

sladoled
in
ledena kava

se dobi

v sladličarni

J. Zalaznik

Starl trg št. 21.

Ustanovljena leta 1882. Telefon št. 185

Poštne hranilnice račun št. 333 405

Ustanovljena leta 1882.

Kmetska posojilnica ljubljanske okolice

registrirana zadruga z neomejeno zavezo

v lastnem združnem domu v Ljubljani na Dunajski cesti št. 18

je imela koncem leta 1908 denarnega prometa K 71.417.344-75
apravnega premoženja K 17.519.982-93

obrestuje hranilne vloge po 4 1/2 %

brez vsakega odbitka rentnega davka, katerega
plačuje posojilnica sama za vložnike.

Sprejema tudi vloge na tekoči račun v zvezi s čakovnim
prometom in jih obrestuje od dne vloge do dne dviga.

Stanje hranilnih vlog dne 31. decembra 1908 K 17.102.911-27.

Pozojila na zemljiščih po 5 1/2 %, z 1 1/2 % na amortizacije ali
pa po 5 1/2 %, brez amortizacije, na monice po 6 %.

Pozojil. sprejema tudi vsak drugi načrt glede amortizovanja dolga.

VRADNE URE: vsaki dan od 9.—12. in od 3.—4. izven
nedelj in praznikov.

SINGER „66“ SINGER
najnovejši in najpopolnejši
724 13 šivalni stroj. — šivalne stroje dobite
samo po naših prodajalnicah.
Ljubljana Singer Co. deln. dr. za šivalne stroje, Sv. Petra cesta.

Umetalni ogenj.

Prireditve umetnega ognja, rasvetljiv itd. prevzemata najbolje
in najceneje

HYRA & HUBER

Juri Weinbergerja nast.

1924—8

c. kr. konc. pirotehn. tvernica, kontrahenta mesta dunajskega,
DUNAJ IV/1 Gusshausstrasse 9, telefon 9637.

Cenovniki o pirotehničnih predmetih in bakljah vseh vrst, speciali-
teta: cinkova plamenica „Austria“, obl. var., se na željo pošiljajo
gratis in franko. Na željo po pošti in brzoizvozn.

Zastopniki se iščejo. Preprodajalci popust.

Izvolite pisati po vzorce!

V. J. Havliček in brat v Poděbradech

izvozna trgovina platnenega in modnega blaga priporoča preizku-
šeno in po kakovosti dobro znano 776 20

modno blago voleno in pralno, damsko in moško,
platno, damaste, namizne prte, brisače.

Samo pri nas pristno **Zefirji** za srajce
obleke itd.

Opreme za neveste po nizkih
stalnih cenah.

Mnogo pohvalnih pisem. Naročbe
preko 15 K poštnine prosto. Omot
s 40 metri pralnih ostankov, okusno
razdeljenih, za 18 K po
povzetju franko.

Jaz Ana Csillag

s svojimi 185 cm dolgimi orjaškimi lore-
lejskimi lasmi, ki sem jih dobila po 14 me-
sečni rabi pomade, ki sem jo iznašla sama.
To je edno sredstvo proti izpadanju las,
za njih rast in negovanje, za ojačitev lasišča,
pri moških krepko pospešuje rast brade
in že po kratki dobi daje lasem in bradi
naravni blek in polnost in jih varuje pred
prezgodnjim osivenjem do najvišje starosti.
Vsakdo si lahko do visoke starosti po
rabi od gospe Ane Csillag iznajdene pomade
obrani svoje lase goste in dolge. Nobno
drugo sredstvo nima toliko redilnih snovi
za lase kakor pomada Csillag, ki si je po
vseh pravic pridobila svetovni sloves, ker
dame in gospodje že po rabi prvega lončka
pomade dosežejo najboljši uspeh, ker izpa-
danje las pojenja že po nekaj dneh po-
polnoma in začno poganjati novi lasje. Ta
uspeh dokazuje mnogo tisoč iz vsega sveta do-
spelih priznanih pisem, ker le resnica
venča uspeh. 804 20

Lonček stane 2 K, 4 K, 6 in 10 K.

Po pošti se pošilja vsak dan po vsem svetu s
poštnim povzetjem ali denar naprej iz tvornice

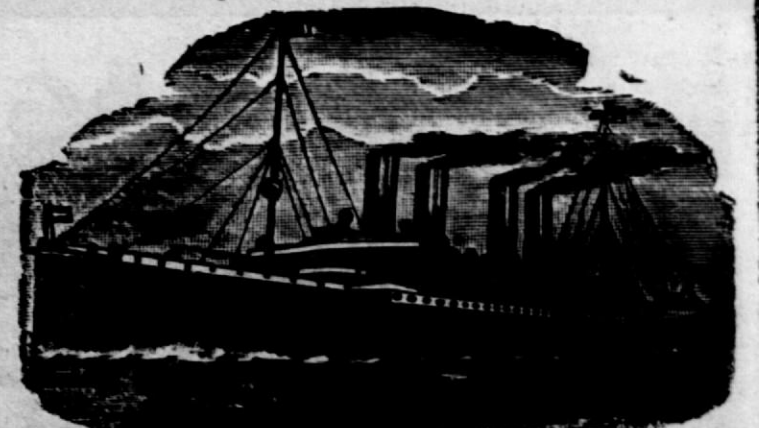
Ana Csillag, Dunaj I.,
Kohlmarkt št. 11,

kamor je naslavljati vsa naročila.

Najcenejša in najhitrejša vožnja v Ameriko je s parniki „Severonemškega Lloyd“

iz Bremna v
New York

cesarskimi brzojarniki „KAISER WILHELM II.“ „ARONFRID
WILHELM“, „KAISER WILHELM d. GROSSE“.

Prekomeerake večinoma traja samo 5—6 dni.
Metoden, razenljive potni in veljavne vozne potke za parnike gori navede-
noga parobrodnega društva kakor tudi listke za vse proge ameriških kole-
nic dobite v Ljubljani edino le pri:

EDVARDO TAVCARJU, Kolodvorske alice št. 35

nasproti občanom gestilni „pri Starem Tišlerju“.

Odhod iz Ljubljane je vsak torek, četrtek in sobota. —

Vsa pojasnila, ki se tikajo potovanja, tečne in brezpla-
čne. — Postrojba postena, resna in solidna.

Potniki, namenjeni v zapadne države kakor: Colorado, Mexiko, Califor-
nijo, Arizono, Utah, Wloming, Nevada, Oregon in Washington tudi navi-
drstvo povzročno ugodno in izredno ceno čez celovost. Odhod na te
pruge iz Bremna enkrat mesečno. 3270—44

Po se dobivajo pa tudi listi preko Baltimore in na vse ostale dele sveta
kakor: Brazilijo, Kuba, Buenos-Aires, Colombo, Singapore v Avstralijo in d.

Pozor! Berite

Največji izbor
Najnižje cene

L. Mikš
tovarna detilnov
Ljubljana, Mestni trg

držav, kakor doslej, le po neposredni položaji znanke na pristojnih mestih teh držav pridobiti. — Mednarodno registriranje znanke in glede teh n-stale izpremembe v stanju registra se objavljajo v časopisu mednarodne pisarnice „Les marques internationales“. Dosedaj izišli letniki (1893 do 1908) so na prodaj v zadrugi tiskarni v Bernu (Neugasse 34), in sicer letniki 1893—1898 in 1899—1905 mehko vezani v dveh zvezkih za ceno po 10 frankov, letniki 1906, 1907 in 1908 tudi mehko vezani po 3 franka 60 cent. Te objave se morejo v pogledati tudi v pisarni trgovske in obrtniške zbornice in v Ljubljani.

Seznam tvrdk najpomembnejših trgovinskih met v Aziji. V pisarni trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani je interesentom na vpogled seznam pomembnejših tvrdk v največjih trgovinskih mestih Azije. V seznamu je tudi označena boniteta tvrdk.

— Ljubljanska kreditna banka. V mesecu rojniku t. l. vložilo se je na knjižice in na tekoči račun 1.865.437 K 62 v, dvignilo pa 1.472.843 K 75 v. Skupno stanje koncem rojnika znaša 11.314.361 K 52 v.

— Obrtno pomožno društvo registr. zadr. z omejeno zavezo v Ljubljani je imelo v mesecu juniju 233.486 K 21 v denarnega prometa in sicer je bilo dohodkov 121.787 K 67 v, stroškov pa 114.080 K 19 v. Skupno stanje hranilnih vlog znaša 240.500 K 26 v, stanje meničnih in hipoteknih posojil pa 375.654 K 93 v.

Kmetijska posojilnica ljubljanske okolice, registrirana zadruga z neomejeno zavezo v Ljubljani. Bilanca z dne 30. junija 1909. Aktiva: Gotovina K 54.532.75, naložen denar K 2.837.140.30, posojila K 14.736.697.78, vrednostne listine 357.343.26, zadrugi dom K 201.628.46, zadrugi hiši K 313.974.31, zadrugi zemljišče K 109.253.50, Inventar 10.955.17, prehodni zneski K 8.025.29, zaost. obresti K 142.735.91.

Pasiva: Delež K 26.658—, hranilne vloge 18.379.419.38, rezervna zaklada K 288.911.08, pokojninski sklad K 30.406.84, predplačane obresti K 46.524.81. Upravno premoženje K 18.772.286.83. Denarni promet K 37.493.220.15.

— Mestna hranilnica v Kamniku. V mesecu juniju 1909 je 214 strank vložilo 46.962 K 99 v, 153 strank vzdignilo 46.447 K 68 v, 4 strankam izplačalo se je hipot. posojil 4500 K. Stanje hranilnih vlog 1.760.068 K 65 v. Stanje hipoteknih posojil 1.271.669 K 99 v. Denarni promet 188.374 K 24 v.

— Mestna hranilnica v Radovljici. V mesecu juniju 1909 je 332 strank vložilo 96.928 K 75 v, 283 strank vzdignilo 66.963 K 75 v, 36 strankam se je izplačalo posojil 79.420 K, denarni promet 625.006 K 25 vin.

— Mestna hranilnica v Novem mestu. V mesecu juniju 1909 je 168 strank vložilo 101.871 K 42 v, 236 strank vzdignilo 62.109 K 90 v, torej več vložilo 39.761 K 52 v, 13 strankam se je izplačalo hipoteknih posojil 15.900 K, 356 menic se je eskontovalo za 106.496 K. Stanje vlog 3.504.556 K 23 v. Denarni promet 427.458 K 03 v. Vseh strank bilo je 1264.

— Mestna hranilnica v Ljubljani. V mesecu juniju 1909 je 332 strank vložilo 96.928 K 75 v, 283 strank vzdignilo 66.963 K 75 v, 36 strankam se je izplačalo posojil 79.420 K, denarni promet 625.006 K 25 vin.

— Mestna hranilnica v Novem mestu. V mesecu juniju 1909 je 168 strank vložilo 101.871 K 42 v, 236 strank vzdignilo 62.109 K 90 v, torej več vložilo 39.761 K 52 v, 13 strankam se je izplačalo hipoteknih posojil 15.900 K, 356 menic se je eskontovalo za 106.496 K. Stanje vlog 3.504.556 K 23 v. Denarni promet 427.458 K 03 v. Vseh strank bilo je 1264.

— Mestna hranilnica v Ljubljani. V mesecu juniju 1909 je 332 strank vložilo 96.928 K 75 v, 283 strank vzdignilo 66.963 K 75 v, 36 strankam se je izplačalo posojil 79.420 K, denarni promet 625.006 K 25 vin.

— Mestna hranilnica v Novem mestu. V mesecu juniju 1909 je 168 strank vložilo 101.871 K 42 v, 236 strank vzdignilo 62.109 K 90 v, torej več vložilo 39.761 K 52 v, 13 strankam se je izplačalo hipoteknih posojil 15.900 K, 356 menic se je eskontovalo za 106.496 K. Stanje vlog 3.504.556 K 23 v. Denarni promet 427.458 K 03 v. Vseh strank bilo je 1264.

— Mestna hranilnica v Ljubljani. V mesecu juniju 1909 je 332 strank vložilo 96.928 K 75 v, 283 strank vzdignilo 66.963 K 75 v, 36 strankam se je izplačalo posojil 79.420 K, denarni promet 625.006 K 25 vin.

— Mestna hranilnica v Novem mestu. V mesecu juniju 1909 je 168 strank vložilo 101.871 K 42 v, 236 strank vzdignilo 62.109 K 90 v, torej več vložilo 39.761 K 52 v, 13 strankam se je izplačalo hipoteknih posojil 15.900 K, 356 menic se je eskontovalo za 106.496 K. Stanje vlog 3.504.556 K 23 v. Denarni promet 427.458 K 03 v. Vseh strank bilo je 1264.

— Mestna hranilnica v Ljubljani. V mesecu juniju 1909 je 332 strank vložilo 96.928 K 75 v, 283 strank vzdignilo 66.963 K 75 v, 36 strankam se je izplačalo posojil 79.420 K, denarni promet 625.006 K 25 vin.

— Mestna hranilnica v Novem mestu. V mesecu juniju 1909 je 168 strank vložilo 101.871 K 42 v, 236 strank vzdignilo 62.109 K 90 v, torej več vložilo 39.761 K 52 v, 13 strankam se je izplačalo hipoteknih posojil 15.900 K, 356 menic se je eskontovalo za 106.496 K. Stanje vlog 3.504.556 K 23 v. Denarni promet 427.458 K 03 v. Vseh strank bilo je 1264.

— Mestna hranilnica v Ljubljani. V mesecu juniju 1909 je 332 strank vložilo 96.928 K 75 v, 283 strank vzdignilo 66.963 K 75 v, 36 strankam se je izplačalo posojil 79.420 K, denarni promet 625.006 K 25 vin.

— Mestna hranilnica v Novem mestu. V mesecu juniju 1909 je 168 strank vložilo 101.871 K 42 v, 236 strank vzdignilo 62.109 K 90 v, torej več vložilo 39.761 K 52 v, 13 strankam se je izplačalo hipoteknih posojil 15.900 K, 356 menic se je eskontovalo za 106.496 K. Stanje vlog 3.504.556 K 23 v. Denarni promet 427.458 K 03 v. Vseh strank bilo je 1264.

— Mestna hranilnica v Ljubljani. V mesecu juniju 1909 je 332 strank vložilo 96.928 K 75 v, 283 strank vzdignilo 66.963 K 75 v, 36 strankam se je izplačalo posojil 79.420 K, denarni promet 625.006 K 25 vin.

— Mestna hranilnica v Novem mestu. V mesecu juniju 1909 je 168 strank vložilo 101.871 K 42 v, 236 strank vzdignilo 62.109 K 90 v, torej več vložilo 39.761 K 52 v, 13 strankam se je izplačalo hipoteknih posojil 15.900 K, 356 menic se je eskontovalo za 106.496 K. Stanje vlog 3.504.556 K 23 v. Denarni promet 427.458 K 03 v. Vseh strank bilo je 1264.

— Mestna hranilnica v Ljubljani. V mesecu juniju 1909 je 332 strank vložilo 96.928 K 75 v, 283 strank vzdignilo 66.963 K 75 v, 36 strankam se je izplačalo posojil 79.420 K, denarni promet 625.006 K 25 vin.

— Mestna hranilnica v Novem mestu. V mesecu juniju 1909 je 168 strank vložilo 101.871 K 42 v, 236 strank vzdignilo 62.109 K 90 v, torej več vložilo 39.761 K 52 v, 13 strankam se je izplačalo hipoteknih posojil 15.900 K, 356 menic se je eskontovalo za 106.496 K. Stanje vlog 3.504.556 K 23 v. Denarni promet 427.458 K 03 v. Vseh strank bilo je 1264.

— Mestna hranilnica v Ljubljani. V mesecu juniju 1909 je 332 strank vložilo 96.928 K 75 v, 283 strank vzdignilo 66.963 K 75 v, 36 strankam se je izplačalo posojil 79.420 K, denarni promet 625.006 K 25 vin.

— Mestna hranilnica v Novem mestu. V mesecu juniju 1909 je 168 strank vložilo 101.871 K 42 v, 236 strank vzdignilo 62.109 K 90 v, torej več vložilo 39.761 K 52 v, 13 strankam se je izplačalo hipoteknih posojil 15.900 K, 356 menic se je eskontovalo za 106.496 K. Stanje vlog 3.504.556 K 23 v. Denarni promet 427.458 K 03 v. Vseh strank bilo je 1264.

— Mestna hranilnica v Ljubljani. V mesecu juniju 1909 je 332 strank vložilo 96.928 K 75 v, 283 strank vzdignilo 66.963 K 75 v, 36 strankam se je izplačalo posojil 79.420 K, denarni promet 625.006 K 25 vin.

Avstrijske specialitete. Na založbo h-ahodum ljudem pripravljamo v posebni pri-
negi „Hallevega Seidits-prilaga“, ki je pre-
stusno domače zdravilo in vpliva na telo
dec krepilno ter pospešuje na prebavljanje
in sicer s rastomim uspehom. Štatična K. K.
Po postnem povzetju razpoložljiva to zdravilo
veak dan lekarnar A. MOLL, c. in kr. dvorni
salngatelj, DUNAJ, Tuchlauben 9. V lekarnah
na desli sahtovni je laresno MOLL-ov pre-
parat, samamovan s varnostno oznako in
s podolom 6 8 9

Z najvišje odlične „slato svetinje“,
edino v tej stroki so bili p ed nekaj dnevi od-
likovani na II. strokovni razstavi. Zvezo nem-
ških drogistov izdelki tvrdke Fritz Schula
jun. — deln. dr. v Hebu na Oelkom in sicer:
čistilni ekstrakt „Globus“, briljantni škrob sa
bleak, odstranjevalec madežev „Globus“, čistilec
s'annikov in vsi drugi izdelki te firme. Tudi
sicer je tvrdka dobila že večkrat najvišje odlike
in sicer „slato svetinje“ na svetovni ras-
stavi v Parizu '900 „grand prix“ na svet-
ovni razstavi v St. Louisu 1904 in „slato
državno svetinje“ v Norimbergu 9.6.

Se dobi povsod!
Kalodont
neobhodno potrebno zobna Creml
vzdržuje zobe čiste, bele in zdrave.

Proti zobobolu in gnitobi zob
izborne deluje dobre znana
antiseptična

Melusine ustna in
zobna voda

ki utrdi dlesno in odstranjuje
neprijetno sapo iz ust.
i steklenica s navodoma i K.

Bi gorodnemu gospodu M. Lovstiku,
lekarnarju v Ljubljani.
Vaša izborna Melusine ustna in zobna
voda je najboljšje sredstvo soper zobobol,
odstranjuje neprijetno sapo iz ust in je
neprekošnjiv pripomoček proti gnitobi
sob, zato jo vsakemu najtopleje pripo-
ročam. Obenem pa prosim, pošljite še
3 steklenice Melusa ustne in zobne vode.
Dovoliu, da to javno oman ta, kar
je res hvala vredno.

Leopold Gangl, mestni tajnik.
Metlika, 24. aprila 1909.

Dož. lekarna Mil. Leustoka
v Ljubljani; Resljova cesta št. 7
vsega novoprijaznega Fran Joskova
inbli mošta 30 27

Darila.

Za družbo sv. Cirila in Melode:
Gospa Franja pl Wurzbachova in gospica
Mci Pancer nabrali na godzni veselici pri
pečnem jancu litjskih fanov iz Trtice
10.45 K. — Gospa Milka Železnik v hotelu
Strukelj nabrala 560 K v veseli družbi ka-
tera ravno tako rada pije dobro vino, kakor
navzoči g. Selovin. — Gospa Justina Turk
nabrala v gostilni g. Medveda ob priliki za-
gorskega „žeganja“ 420 K. — G. Ivan
Murnik ces. svetnik, sedaj v Radovljici lo K
mesto venca na krsto g. E. Perdana. Med
navdušenim petjem St. P. D. in nekaterih
koperskih gospodov nabral na Čavnu v Z-
38 v. H. M. — Slov. društvo „Lipa“ v Za-
grebu 260 K. „Društvo je še mlado, vendar
koliko je mogoče daruje rado.“ — Skupaj
41 13 K. — Srčna hvala! — Živeli!

Žitne cene v Budimpešti.

Ose 2. julija 1909
Tovarna
Pšenica za oktober 1909 za 50 kg K 13.46
Rž za okt. 1909 za 50 kg K 9.76
Koruzi za julij 1909 za 50 kg K 7.69
Oves za okt. 1909 za 50 kg K 7.71
Efektiv.
Nespremenjeno.

Meteorološko poročilo.

Višina nad morjem 804.3. Srednji snežni tleh 720.0 mm

Julij	Cas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura v t. C.	Vetrovi	Nebo
2. 9. av.	732.0	166 p. m. zah.	del. jasno		
3. 7. aj.	733.9	13.9 sl. jvzhod.	oblačno		
2. pop.	735.7	16.8 sl. jug.	dež		

Srednja večerajšnja temperatura 17.1,
norm 19.2 Padavina v 24 urah 0.0 mm.

Potrli najgloblje žalosti javljamo vsem sorodnikom,
prijateljem in znancem pretužno vest, da je naš iskreno
ljubljeni soprog, oče, oziroma tast, gospod
FRAN SARTORY
v 58. letu svoje starosti, po dolgi, mučni bolezni in prejemu
sv. zakramentov včeraj ob 8^{1/2}, zvečer mirno zaspal v Gospodu.
Zemski ostanke nepozabnega pokojnika se bodo pre-
nesli v nedeljo, dne 4. julija ob 1/4 uri popoldne iz deželne
bolnice na pokopališče k Sv. Križu.
Sv. maše zadušnice se bodo služile v več cerkvah.
Blagega pokojnika priporočamo pobožnemu spominu.
V Ljubljani, 3. julija 1909.
Franja Sartory roj. Brjavčič, soproga. — Valerijan, Emil, Nikolaj,
Milijan, Teta, Miroslav, sinovi — Medvedovi roj. Sartory, hči
Mimi, Margit, susedi. — Richard Tery, set.
Brez posebnega obvestila. 2504

Zakladi.
Povedem bridke izgube naše
iskreno ljubljene soproge, matere,
sestre ovr. teta, gospe
Ane Zupančič roj. Velepč
se zahvaljujemo vsem sorodnikom,
prijateljem in znancem za njih tola-
žbe polne besede v težkih urah.
Posebno pa se zahvaljujemo št. du-
hovščini, gg. župnikom od Sv. He-
lene, Dola, Sv. Trojice in D. M. v
Polju, nadalje učitelstvu v Dolsem
ki se je s šolsko mladino udeležilo
pogreba, g. dr. Premrova iz Litije
kot požitvalnemu zdravniku, ka-
kor tudi velerodni rodbini Račičevi.
Slednji vsem ki so darovali pre-
krasne večice, ter spremili rajnico k
večnemu počitku. 2486
V Kamnici pri Dolsem, 3. jul. 909
Žalujoči ostali.

Učenec
se sprejme v trgovini 2499 1
I. Krivic v Ljubljani.

Mesečna soba
s hrano in vso preskrbo ali brez nje
se odda. 2482-1
Kje, pove uprav. „Sl. Naroda“.

Nedosežna pomada za lase
ali lasna voda za doseg
krepke rasti las in brade;
v kratkem času preseneti-
ljiv uspeh. Cena K 2 in
K 3 po povzetju pošilja
gospa Käthe Menzel,
Dunaj, VII. Mariahilferstr.
120, II. nadstr. vrata 52-1.

Trgovski pomočnik
dobro vešč osobito železninske in
špecerijske stroke, se sprejme s L.
avgustom pri tvrdki Anton Ditrich
v Postojni 2492-1

Išče se za posestvo na istrski obali
tudi nemško govoreč

kmetovalec
ki ume oskrbovati sočivje in cvet-
lično vrtnarstvo in ki je oženjen.
Zakonska brez otrok imata prednost.
Ponudbe s natančnimi navedbami
pod Adele št. 1890“ Trst, glavna
pošta restant. 2496-1

Uradno dovoljena, že 15 let obstoječa
najstarejša ljubljanska
posredovalnica stanovanj in služeb
G. FLUX
Gospoke ulice št. 6 2474
priporočila in namečila le boljše
službe iskajoče vsake vrste
kakor privatne, trgovinske in gostilniške
osebje za Ljubljano in zunanj.
Izbira različnih služb, vlasti za ženske.
Potencial tukaj.
Vestna in kolikor možno hitra
postrežba zagotovljena.
Zunanji dopisom je priložiti znanke za odgovor.
Prosi se za natančni naslov.

Priložnostni nakup za gospodinj-
in neveste!
**600 tucatov zarobljenih
rjuh brez šiva**
150 cm šir., 225 dolg., zajamčeno plat-
no, I. kakovost, se zaradi nadproduk-
cije proda kos po 280
Vzeti treba najmanj 6 kosov. Dalje
400 metrov ostanekov platna za
najfinije telesno in posteljno perilo;
ostanki so dolgi od 10 do 20 metrov,
meter po 60 h. Vzeti je najmanj 25 m.
Izberne čiste platnene da-
maske brisače.
50/100 cm 55/110. 58/125 cm.
K 6.40 10.— 13.— tucat
Čisto platnene brisače za posodo
od K 4.— do K 6. tucat. 2489
Vse najsolidnejše kakovosti razpo-
lžila zasebnikom po povzetju in ne-
ugajajoče radovolje vzame nazaj in
povrne denar
Tiskalnik na platno E. Willig,
Brenov na Metavi, Celice.

Upokojena orožnik 1886
službe
vratarja, sluga, hišnega oskrbnika itd.
Nastopi lahko takoj. 2476
Naslov v upravnistvu „Sl. Nar.“
Dobro ohranjen 2491-1
avtomat
velik in lep, se prav cené proda
v gostilni pri „Panju“ v Ljubljani,
v Vogovi ulici št. 10. Se priporoča
Leonardo Galante.

Spretna
knjigovodkinja
večja slovenskega in nemškega, event.
italijanskega jezika v govoru in pisavi
se išče za večje en gros trgo-
vine v Gradcu. 2497-1
Ponudbe v nemškem jeziku s na-
vedbo plače ter prepisi ispičeval pod
„S. K. 4015“ na uprav. „Sl. Naroda“.

Gospodična
z lepo pisavo, ki je bila že v notar-
ski pisarni, išče službe v kaki no-
tarski ali odvetniški pisarni. Gre tudi
kot blagajničarka. Vstop ti želi do
15. julija. 2501-1
Cenjene ponudbe pod „F. R.“
poste restant. I. Central, Ljubljana.

Anton Leutgeb,
358 rokavičar in bandažist. 27
Pod trančo 1. Ljubljana. Pod trančo 1.
Lastna izdelovalnica vsakovrstnih glave,
usnjatih in vojaških rokavic.
Izdelovatelj
klinih pasov.
Vsa kirur-
gična dela.
Zunanja na-
ročila točno.
Cene nizke.

Vino
hrvaško belo namreč renska gra-
ševina, kraljevina in zelenika
(450 hl) je napredaj.
Cena od kolodvora Zagreb v do-
poslani kupčevi posodi 24 v za liter.
J. Hočevar,
Zagreb, Prilaz 32.

V nedeljo, dne 4. julija t. l.
se vrši na korist
požarne brambe v Sori
velika
ljudska veselica
na vrtn
restavracije gosp. Kolencu
v Goričanah pri Medvodah
pri kateri sodeluje
domača in vevška godba.
Za jed in pijačo bo dobro pre-
skrbljeno.
Za obilen obisk se priporoča
J. Kolenc
posestnik in gostilničar.
2455-3

Priložnostni nakup za gospodinj-
in neveste!
**600 tucatov zarobljenih
rjuh brez šiva**
150 cm šir., 225 dolg., zajamčeno plat-
no, I. kakovost, se zaradi nadproduk-
cije proda kos po 280
Vzeti treba najmanj 6 kosov. Dalje
400 metrov ostanekov platna za
najfinije telesno in posteljno perilo;
ostanki so dolgi od 10 do 20 metrov,
meter po 60 h. Vzeti je najmanj 25 m.
Izberne čiste platnene da-
maske brisače.
50/100 cm 55/110. 58/125 cm.
K 6.40 10.— 13.— tucat
Čisto platnene brisače za posodo
od K 4.— do K 6. tucat. 2489
Vse najsolidnejše kakovosti razpo-
lžila zasebnikom po povzetju in ne-
ugajajoče radovolje vzame nazaj in
povrne denar
Tiskalnik na platno E. Willig,
Brenov na Metavi, Celice.

Učenec
se sprejme v trgovini 2469 3
M. Spreitzer v Ljubljani.
Trgovski pomočnik
prva moč, se takoj sprejme v tr-
govino z mešanim blagom. 2502-1
Naslov v uprav. „Slov. Naroda“.

Poslovodkinja
za dobro idočo trgovino z narejeno
obleko in raznim drugim blagom se
išče proti dobri plači in odstotkom.
V slučaju se proda tudi trgovina
pod zelo ugodnimi pogoji.
Naslov pove upravnistvo „Slov.
Naroda“. 2415-3

Trgovina
z mešanim blagom na deželi se da
tako v najem ali pa se tudi proda
s hišo ter lepim vrtem vred.
Poizve se pri Antonu Kušanju,
Šmarje pri Ljubljani. 2460-3
**K. Donawitz pri Leobnu na Ger-
njem Štajerskem se proda dobro
idoča**

trgovina
z mešanim blagom in s trafiko.
Letnega prometa 12 000 K.
Prijazni dopisi pod „A. B.“ na
uprav. „Slov. Naroda“. 2447-3

2 dijaka
iz boljše rodbine se sprejmeta za
tekoče šolsko leto 1909/10 na hrano
in stanovanje. Na razpolago stoji
tudi nov klavir. 2498-1
Natančneje se poizve pri Josi-
pini Lavrenčič na Marije Terezije
cesti 11/64 v Ljubljani. 2498

Stanovanje
z 2 do 3 sobami, pripravno za
pisarno, če mogoče v bližini
Ljubljane, se išče za takoj.
Ponudbe pod „W. I. 2887“ na
naslov Rudolf Mosse na Dunaju,
I. Selterstätt 2. 2485

Gozdni in poljski čuvaj.
Službo gozdnega in poljskega
čuvaja odda občina Zgornja Šiška.
Prosilec za to službo se je
oglasiti do 10. julija t. l. pri podpi-
sanem županstvu. 2399-3
Županstvo občine Zgornja Šiška.
dne 24. junija 1909.
Ivan Zakotnik.

2470-3 E 93,96/
Dražbeni oklic.
Dne 12. julija ob 10. uri dopoldne
se bosta prodali
pri okraj. sodišču v Krškem
na javni dražbi
2 hiši v Krškem
in nekaj k tema hišama spadajočih
zemljišč.
Najmanjši ponudek znaša skupaj
5788 K 40 vin.

Triumph-štedilna ognjišča
za gospodinj-
stva, ekono-
mijske i. t. dr. v
vsakršni us-
lojavi. Že 30
let so najbolje
primerna. Pri-
mana tudi kot
najbolji in naj-
trpežnejši izdelki. Najbolja prihranitev
goriva. Specialiteta: Štedilna ognjišča
na bota, gozdne, restavracije, kaverne
i. dr. Osnaki in poročila na razpolago.
Glavni katagorizirani proti domaćim
izdelkom. 2441 54
Tovarna za štedilna ognjišča „Triumph“
H. Goldschmidt & Co.

Slov. tvrdke v Ljubljani.

Brivci:
Fran Zajc
 brivec,
 Dunajska cesta št. 12.

Čevljarji:
Ivan Zamljen
 čevljarški mojster,
 Kongresni trg št. 13.

Čevljarne:
Josipina Herisch
 zaloga čevljev češke tovarne,
 Židovske ulice št. 7.

„Združeni čevljarji“
 trgovina s čevlji za gospode, dame in otroke,
 Wolfsove ulice št. 14.

Drožarji:
 Drože: Jugoslovanska drožarna
Fran Golob & Jos. Polak
 Ljubljana.

Gostilne, restavracije:
Avguštin Zajec
 restavracija,
 Sodnijske ulice št. 6.

Galanterijsko blago:
J. Frisch
 trgovina potovalnih predmetov ter usnjeno-
 galanterijskega blaga,
 Marijin trg št. 3.

Fr. Igljč
 trgovina s papirjem in galanterijskim blagom,
 Mestni trg.

A. Skulj
 trgovina s papirjem,
 Poljanska cesta št. 12.

Knjigarne:
Narodna knjigarna
 Zaloga papirja, šolskih in drugih knjig
 Ljubljana, Jurčičev trg št. 3.

Ivan Vrečko
 trgovina s papirjem in galant. blagom,
 Sv. Petra cesta št. 31.

Knjigoveznice:
 Knjigoveznica
Katol. tiskovnega društva
 Kopitarjeve ulice, II. nadstropje.

Lekarne:
M. Ph. Josip Čizmar
 lekarna „pri Zlatem orlu“,
 Jurčičev trg.

Lekarna Leustek
 „pri Mariji pomagaj“,
 Resljeva cesta, (poleg jubilejn. mosta).

Lekarna Trnkoczy
 Ljubljana
 Mestni trg (poleg rotovža).

Manufakturno blago:
Janko Česnik
 „pri Česniku“
 trgovina s manufakturnim blagom
 Stritarjeve ulice Ljubljana Lingarjeve ulice.

J. Kostevc
 modna trgovina, Ljubljana, Sv. Petra
 cesta št. 4.

Lenasi & Gerkman
 trgovina s sukninim blagom,
 Stritarjeve (Špitalske) ulice.

J. Lozar
 manufakturna trgovina
 Mestni trg št. 7.

„pri Cirilu in Metodu“
 (lastnik Ivan Miklavc)
 Lingarjeve ulice št. 1.

A. & E. Skaberne
 trgovina s manufakturnim blagom
 na debelo in drobno,
 Mestni trg št. 10.

Franč Ksav. Souvan
 manufakturna trgovina na debelo,
 Francovo nabrežje.

Franč Ksav. Souvan
 manufakturni trgovini na drobno,
 Mestni trg, nasproti mest. magistrata.

Franč Souvan, sin
 manufakturna trgovina na drobno,
 Mestni trg 22, stara Souvanova hiša.

Franč Souvan, sin
 manufakturna trgovina na debelo,
 Mestni trg št. 23.

Feliks Urbanc
 manufakturna trgovina na debelo in
 na drobno
 Vogal Miklošičeve in Sv. Petra ceste.

Feliks Urbanc
 trgovina s manufakturnim blagom
 Pod Trančo št. 2.

Modno in meš. blago:
Lud. Dolenc
 zaloga na debelo s pleteninami, modnim in
 drobnim blagom vsake vrste, Kongresni trg 14.

Matej Orehek
 trgovina s mešanim blagom,
 zaloga modernih oblač,
 Kolodvorske ulice št. 26.

Josipina Podkrajšek
 modna trgovina,
 Jurčičev trg.

E. Skusek
 modna trgovina za gospode,
 Mestni trg št. 19.

A. Šinkovic dediči
 modna trgovina,
 Mestni trg št. 19.

Katinka Widmayer
 trgovina s vsakovrstnim blagom za otroke
 dame in gospode, „pri Solcu“ za vodo.

„Pri Žargi“ Sv. Petra
 cesta št. 2.
 velika izbira raznega perila, kravati itd. in
 potrebščin za kroj. če in šivilje.

Franč Zorec
 trgovina s mešanim blagom manufakturno in
 potrebščinami za šivilje,
 Martinova cesta št. 23.

Franč Zorec
 trgovina s mešanim blagom in moko,
 Sv. Petra cesta št. 21.

Peki:
Avgust Jenko
 pekovski mojster,
 Marija Terezija cesta št. 7.

Karel Žužek
 pekovski mojster,
 Florijanska ulica št. 8.

Perilo:
Marija Alešovec
 perilo za gospode in dame, opreme,
 učilnice za šivanje perila,
 Poljanska cesta št. 22.

Posojilnice:
Kmetska posojilnica
 ljubljanske okolice, sprejema hranilne vloge
 in daje posojila, Dunajska cesta št. 17.

Obrotno pomožno društvo
 r. z. z. o. z. Judovske ulice,
 sprejema hranilne vloge in daje posojila.

Slaščičarne:
Rudolf Bischof
 slaščičarna,
 Židovske ulice št. 8.

Jakob Zalaznik
 slaščičarna, kavarina in pekarija,
 Stari trg št. 21.

Stavbniki:
 Tehnična pisarna
Karol Holinsky
 arhitekt in mestni stavbnik,
 Selenburgove ulice št. 4, II. nadstropje.

Ivan Ogrin
 stavbnik
 Karlovska cesta št. 5 (I. nadstropje).

Špecerijsko blago:
Berjak & Sober
 specerijska trgovina in zganje
 Ljubljana, Vodnikov trg št. 2.

Josip Boltar
 trgovina s mešanim blagom,
 Florijanske ulice št. 17.

Štefan Mencinger
 trgovina s specerijskim, delikatesnim
 in mešanim blagom,
 Martinova cesta št. 18.

T. Mencinger
 trgovina s specerijskim blagom in delikatesami,
 Sv. Petra cesta št. 37 in 42.

Božidar Pavčič
 trgovina s manufakturnim in specerijskim
 blagom,
 Zaloška cesta št. 15.

Fr. Sark
 trgovina s specerijskim blagom, delikatesni
 predmeti in moko,
 Marija Terezija cesta št. 11 (Kolisej).

Tapetniki:
Anton Obreza
 tapetnik in dekorator,
 Selenburgove ulice št. 1.

Urarji in zlatarji:
Milko Krapeš
 urar in trgovec s slatnino in srebrnino
 Ljubljana, Jurčičev trg št. 3.

Usnje:
Fran Mally
 trgovina s usnjem
 Resljeva cesta št. 2.

Josip Seunig
 zaloga vsakovrstnega usnja in čevljarških
 potrebščin na debelo in drobno,
 Prešernove ulice.

Vezenine itd.:
Toni Jager
 trgovina ročnih del
 Židovske ulice št. 5.

F. Meršol
 trgovina s drobnim in modnim blagom,
 vezenine, ročna dela, predtiskarija,
 Mestni trg št. 18.

Vrtnarji:
Anton Bajec
 ovetlični salon pod Trančo,
 vrtnarija Karlovska cesta št. 2.

Ivan Bizovičar
 umetni in trgovski vrtnar,
 Kolizejske ulice št. 16.

Zastopstva:
Jakob Bončar
 zastopnik in zaloga valjčnega mlina
 Vinko Majdiča v Kranju,
 Vegove ulice št. 6.

Jakob Bončar
 zastopnik in zaloga valjčnega mlina
 Peter Majdiča v Jaršah,
 Vegove ulice št. 6.

Železninske trgovine:
Valentin Golob
 trgovina s železnino in kuhinjskimi
 predmeti, Mestni trg št. 10.

Ključavničarji:
Jos. Rebek
 ključavničarski mojster,
 Francovo nabrežje št. 9.

Slikarji:
Brata Eberl
 črkoslikarija, tovarna barv in lakov,
 stavbna in pohištvena pleskarja,
 Miklošičeve ulice št. 4.

Filip Pristou
 slikar specialno le za napise in grbe,
 Prešernove ulice št. 50.

Razne tvrdke:
Ivan N. Adamič
 prva kranjska vrvarna in trgovina konopnine,
 Sv. Petra cesta št. 33.

Matko Arko
 trgovina s lesno, pletarsko in sitarsko robo,
 zaloga otroških vozičkov žime in morske trave,
 v Ljubljani, semeniščno poslojpe.

M. Drenik Kongresni trg
 sokolske potrebšchine, izdelovanje in vezenje
 zastav, kakon vsakovrstne druge vezenine itd.

M. Franzi
 mehanično pletenje na stroj,
 Privoz št. 10.

Götzl ml. & Lebar
 restavracija, poslatarstvo in izdelava modernih
 okvirjev
 Turjaški trg št. 1.

Ana Hofbauer
 izdelovalka cerkvenih paramentov,
 Wolfsove ulice.

Brata Hlavka
 izdelovatelj kirurških in otropeidičnih
 predmetov in baudi, Prešernove ulice.

G. F. Jurasek
 uglaševalac glasovirjev,
 Sv. Petra cesta št. 63 a.1.

Fran Kollmann
 zaloga porcelana in steklenine
 Mestni trg.

Ludovik Krema
 trgovina s specerijskim blagom, delikatesni
 predmeti in moko,
 Sv. Petra cesta št. 37.

Lavrenčič & Domicelj
 n. st. Karol Meglič
 kitna trgovina, Dunajska cesta št. 32.

Fr. Mally & dr.
 parna opekarna
 Resljeva cesta št. 2.

Peter Matehč
 plakater in snatilec,
 Škofijske ulice št. 14.

Fr. Sax
 elektr. tehniška obrt,
 Gradišče št. 17.

F. Smolč
 plakater, snajenje oken in stanovanj,
 Selenburgove ulice št. 6.

Fr. Ševčik
 puškar in trgovec s orožjem,
 Židovske ulice št. 8.

Josip Škerlj
 spedijsko podjetje
 Kongresni trg št. 16.

Jos. Škerlj
 prevoz pohištva,
 Kongresni trg št. 16.

Josip Vidmar
 zaloga delnikov in solčnikov
 Pred škofo št. 19 Prešernove ulice št. 4
 Stari trg št. 4.

2 enonadstropni hiši
 se ceno predasta.
 Vpraša se na na Poljaki cesti
 št. 20 na Solu. 2468-2

Sprejme se takoj 2484
sedlarski pomočnik
 :: sproten pleskar za vozove ::
JOSIP KIN
 sedlar v Pestojni.

Stampilije
 vseh vrst za urade,
 društva, trgovce itd.
Anton Černe
 gravir in izdelovatelj
 kavičkovih stampilij
 Ljubljana, Sv. Petra c. 6.
 Ceniti franke.

Za šport in promet.
Zaloga koles
 Pack, (Styria), Globus,
 Regent in drugih specialnih
 znamk ter posameznih delov.
Jzposojevanje koles
 prejem koles za emajliranje,
 ponikanje ter popravila
 9 solidno in ceno. 1590

Karel Čamernik
 Ljubljana, Dunajska cesta št. 9.

Fr. Merhar
 stavbni in galanterijski
 klepar
 Tržaška cesta št. 2.
 se priporoča vsem svojim cenjenim
 naročnikom ter p. n. občinstvu za
 izvrševanje vseh v njegovo stroko
 spadajočih del. Naročila in popravila
 vseh vrst se sprejemajo in točno
 izvršujejo v delavnici na Tržaški cesti
 št. 2.

Dva dobra in poštena
kleparska pomočnika
 sprejme takoj v stalno delo **Simon**
 Negro, kleparski mojster v Cerkljah,
 podružnica v Pestojni. Plača po
 dogovoru. 2452-2

Trgovski pomočnik
 mešane stroke
kontoristinja,
blagajničarka
 se sprejmejo pod ugodnimi pogoji.
 Ponudbe pod „Bodočnost“ na
 uprav. „Slov. Naroda“. 2459-2

Veliko zalogo
gramofonov in plošč
 tudi s slovenskimi komad
 plošč
 od
 K 1-80
 naprej
 pri-
 poroča
FR. P. ZAJEC, urar
 347 Ljubljana, Stari trg 26. 52

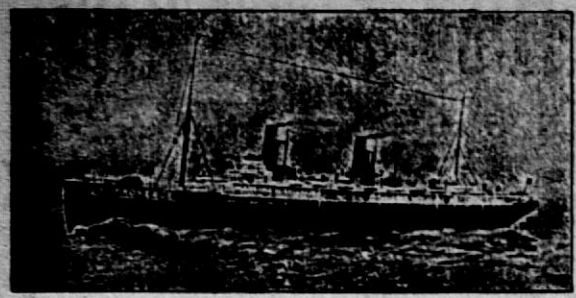
Društvo za otroško varstvo
 in mladinsko oskrb
 v sodnem okraju Litija,
 vabi vse cenjene člane in članice na svoj
občni zbor
 ki ga sklicuje
 dne 8. julija t. l. ob 2. pop.
 v sodnijskem poslojpu v Litiji
 s sledečim vspor. dom:
 1. Nagovor predsednika.
 2. Poročilo tajnika.
 3. Poročilo blagajnika.
 4. Predlogi in nasveti. 2376 2
 Za odbor: Tajnik: Predsednik:
M. Pelko B. Andoljšek.

Uničevalec sten
Jing-Jing
 23 5-3
 obl var usmrti takoj vse stenice
 z zalogo vred. Nestrupeno, blago-
 dišeče, razkužujoče. Dobiva se v ste-
 klenicah po 60 h, zraven spadajoča
 brizgalnica 20 h v 1/2 in 1/4 litrskih
 steklenicah primerno ceneje in samo
 v glavni zalogi
ANTON KANC
 drogerija v Ljubljani.
 Druga sredstva odločno zavračajte.
 Generalna zaloga
 Dunaj, XVIII., Gentsgasse
 št. 27

Pozor! Pozor!
Pavel Rocco
 Rovinj Istra.
 Ustanovljeno l. 1926
 priporoča svoja

VINA
 lastnega pridelka 247-2
 za gostilne in restavracije
 ter
fini namizna vina
 po zelo nizkih cenah
 na drobno in debelo!
 Postrežba hitra. — Vzorci na zahtevo takoj.

2-4 krone na dan
 stalnega zaslužka.
 Mame za prevzete pletenega blaga
 oboje, ki bi na našem stroju delale
 doma za naše podjetje. Pred-
 znanja ni treba. Pouk zastoj. Od-
 daljenost ni zapreka. Z majhnimi
 nabavnimi stroški gotova ekal-
 steno. Pisarno jamstvo za stalni
 zaslužek. Lahko in ugodno delo ob
 vsakem položaju. Zahtevajte vse-
 kakor naš prospekt. 1650 21
 Domača industrija trikotaje,
 Zagreb, Ilica 93/10.
 Naša zastopnica v Ljubljani je
 gospodinja **Emma Karmayor, Sv.**
 Petra cesta št. 67.

Samo 6 dni Havre-New York

Francoske prekomorske družbe.

Edina najkrajša črta v Ameriko.

Veljavne vozne liste in brezplačna pojanila daje za vse slovenske pokrajine

samo

2049-6

Ed. Šmarda

oblastveno potrjena potovalna pisarna

Ljubljana Dunajska cesta 18 Ljubljana
v novi hiši „Kmetke posejnice“, nasproti gostilni pri „Figuero“.

C. kr. avstrijske državne železnice.

Izveleček iz voznega reda.

Veljaven od 1. maja 1909.

Odhod iz Ljubljane (juž. žel.)

7-08 zjutraj. Osebn. vlak v smeri: Tržič, Jesenice, Trbiž, Beljak, juž. žel., Gorico, dr. žel., Trst, c. kr. dr. žel., Beljak (čez Podrožico), Celovec.

7-25 zjutraj. Osebn. vlak v smeri: Grosuplje, Rudolfovo, Straža-Toplice, Kočevje.

9-26 dopoldne. Osebn. vlak v smeri: Jesenice, Beljak, (čez Podrožico), Celovec, Prago, Draždane, Berlin.

11-40 dopoldne. Osebn. vlak v smeri: Tržič, Jesenice, Trbiž, Beljak, juž. žel., Gorico, dr. žel., Trst, c. kr. dr. žel., Beljak, (čez Podrožico), Celovec.

3-32 popoldne. Osebn. vlak v smeri: Grosuplje, Rudolfovo, Straža-Toplice, Kočevje.

3-38 popoldne. Osebn. vlak v smeri: Tržič, Jesenice, Trbiž, Beljak, juž. žel., Gorico, dr. žel., Trst, c. kr. dr. žel., Beljak, (čez Podrožico), Celovec.

6-23 zvečer. Osebn. vlak v smeri: Tržič, Jesenice, Trbiž, Beljak, (čez Podrožico), Celovec, Prago, Draždane, Berlin.

7-40 zvečer. Osebn. vlak v smeri: Grosuplje, Rudolfovo, Straža-Toplice, Kočevje.

9-00 ponoči. Osebn. vlak v smeri: Jesenice, Trbiž, Beljak, juž. žel., Gorico, dr. žel., Trst, c. kr. dr. žel., Beljak, (čez Podrožico), Prago, Draždane, Berlin.

5-42 zjutraj. Osebn. vlak v smeri: Jesenice, Trbiž, Gorica, dr. žel., Trst, c. kr. dr. žel., (od 30. maja le ob nedeljah in praznikih na progi Ljubljana juž. žel.-Trbiž, od 1. julija na progi Ljubljana juž. žel. — Jesenice vsak dan).

Odhod iz Ljubljane (državne železnice):

7-28 zjutraj: Osebn. vlak v Kamnik.

2-05 popoldne: Osebn. vlak v Kamnik.

7-10 zvečer: Osebn. vlak v Kamnik.

10-50 ponoči: Osebn. vlak v Kamnik.

(Le ob nedeljah in praznikih)

Prihod v Ljubljano (južne železnice):

7-12 zjutraj: Osebn. vlak iz Berlina, Draždan, Prago, Beljaka, juž. žel., Trbiža, Jesenic, Gorice, Trsta, Tržiča.

8-52 zjutraj: Osebn. vlak iz Kočevja, Straže-Toplice, Rudolfovega, Grosuplja.

11-23 dopoldne: Osebn. vlak iz Berlina, Draždan, Prago, Celovca, Beljaka, juž. žel., čez Podrožico in Trbiž, Gorice, dr. žel., Jesenic, Tržiča.

2-58 popoldne: Osebn. vlak iz Kočevja, Straže-Toplice, Rudolfovega, Grosuplja.

4-15 popoldne: Osebn. vlak iz Beljaka, juž. žel., Trbiža, Celovca, Beljaka, (čez Podrožico), Gorice, dr. žel., Trsta c. kr. dr. žel., Jesenic, Tržiča.

6-40 zvečer: Osebn. vlak iz Berlina, Draždan, Prago, Celovca, Beljaka, (čez Podrožico), Jesenic.

8-42 zvečer: Osebn. vlak iz Beljaka, juž. žel., Trbiža, Celovca, Beljaka, (čez Podrožico), Trsta, c. kr. dr. žel., Gorice, dr. žel., Jesenic, Tržiča.

9-07 zvečer: Osebn. vlak iz Kočevja, Straže-Toplice, Rudolfovega, Grosuplja.

11-08 ponoči: Osebn. vlak iz Trbiža, Celovca, Beljaka (čez Podrožico), Trsta, c. kr. dr. žel., Gorice, dr. žel., Jesenic.

Prihod v Ljubljano (državne železnice):

6-46 zjutraj: Osebn. vlak iz Kamnika.

10-59 dopoldne: Osebn. vlak iz Kamnika.

6-10 zvečer: Osebn. vlak iz Kamnika.

9-55 zvečer: Osebn. vlak iz Kamnika.

(Le ob nedeljah in praznikih).

Casi prihoda in odhoda so navedeni v srednje evropskem času.

C. kr. državno-železniško ravnateljstvo v Trstu.

Domač dober izdelek!

Srajce za gospode

: bele in barvaste po nizkih cenah priporoča :

Anton Šarc, Ljubljana

Sv. Petra cesta št. 8. 1586-31

St. 10.523.

2477-2

Razpis.

Za zgradbo vodovoda

v Kuteževem, občina Jablanica, polit. okraj Postojna

na 16.500 kron proračunjena dela in dobave se bodo oddala **potem javne ponudbene obravnave.**

Pismene, vsa dela zapopadajoče ponudbe z napovedbo popusta ali doplačila v odstotkih na enotne cene proračuna, naj se predlože

do 12. julija t. l. ob 12. opoldne

podpisnemu deželnemu odboru.

Ponudbe, katere morajo biti kolkovane s kolkom za eno krono, je doposlati zapečatenih z nadpisom: „**Ponudba za prevzeto gradbo vodovoda za Kutežev, občina Jablanica, polit. okraj Postojna.**“

Ponudbi mora biti dodana izrečna izjava, da pripozna ponudnik stavbne pogoje po vsej vsebini in da se jim ukloni brezpogojno.

Ravnatelj je izrečno izjaviti, od kje da hoče ponudnik dobaviti armature.

Ponudbi je tudi priložiti seznam enotnih cen za pri hišnih vpljavah potrebna dela in dobave.

Razen tega je še dodati kot vadij 5% stavbnih stroškov v gotovini ali pa v pupilarnovarnih vrednostnostnih papirjih po kurzni ceni.

Deželni odbor si izrečno pridrži pravico, izbrati ponudnika ne glede na višino ponudbene cene, oziroma če se mu vidi potrebno, raspisati novo ponudbeno razpravo.

Načrti, proračun in stavbni pogoji so na ogled v deželnem stavbnem uradu v običajnih uradnih urah.

Deželni odbor kranjski v Ljubljani

dne 28. junija 1909.

J. Kunst

Ljubljana

Židovske ulice 4.

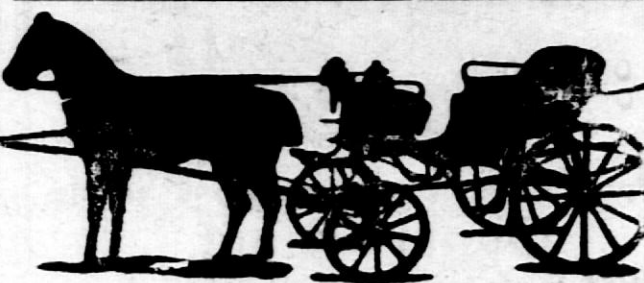
Velika zaloga obuval

lastnega izdelka za dame, gospode in otroke je vedno na izbero.

Vsakič naročila se izvršujejo točno in po nizki ceni. Vse mere se shranjujejo in zaznamujejo. — Pri zunanjih naročilih naj se blagovoli vzorcev poslati.

Fr. P. Zajec
optik, urar in trgovec z
zlatarino in srebrnino.
Stari trg 26.
Popravila se izvršujejo
točno in ceno.

Slovenski optični zavod v Ljubljani.

JOSIP STUPICA

čermesar in sedlar

v Ljubljani, Kolodvorske ulice št. 6.

Priporočam svojo bogato zalogo najrazličnejših

konjskih oprav

kakor tudi krasno opremljeno

kočije, druge vozove in

: najrazličnejšo vpežno :

opravo

katero imam vedno v zalogi, kakor tudi vse druge v sedlarsko obrt spadajoče potrebščine kakor tudi že obrabljene vozove in konjske oprave.

Br. Hlavka Prešernove
ulice št. 5.

Atelje za ortopedične aparate in
bandaže.

galvanoplatiranje z električno silo.

galvanoplatiranje z električno silo.

Izdelovatelj kirurških medicinskih
inštrumentov in vseh potrebščin
za bolnike.

Anton Krejči

Ljubljana, Wolfve ulice št. 5

priporoča svojo bogato zalogo
najmodernejših, najfinišnih

kožuhovin,

klobukov in čepic

Prevzema tudi vsa v to vrsto
spadajoča popravila proti naj-
nižji ceni. Kupuje tudi vsako-
vrstne kose divjačine in jih
najbolje plačuje.

Blago ceno in solidno.

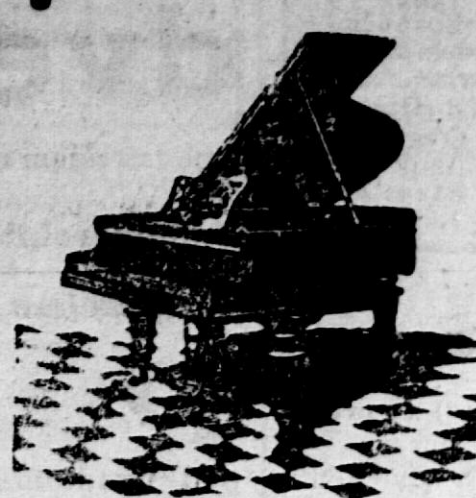
Klavirje prvovrstnih tvornic

izposoja najceneje in
prebaja proti ceniku z
izrednim popustom ter
na delna odplačila edino
le narodna tvrdka.

Alfonz

Breznik

Gradišče št. 11 (blizu
nunske cerkve).

Kot strokovnjakin
učitelj Glasb. Matice
opozarjam na trpež-
nost in blagolasje
svojih instrumentov
ter priporočam zlasti
H. Heitzmannove
pianine, ki so ne-
prekosljivi.
Jamstvo 10 let!

Vinska trgovina ALOJZIJA ZAJCA

v Spodnji Šiški

2209-12

se priporoča slavnemu občinstvu in opozarja na svojo veliko
zalogo za jamčeno priatnih raznih vin po znižanih cenah,
liter od 20 vinarjev naprej.

Dražbeni oklic.

Vsled sklepa z dne 7. junija opravilna številka S 5/9/49 se bode

dne 5. julija t. l. ob 10^h dopoldne

in naslednje dni v Kranjski gori št. 21 na javni dražbi prodajalo
v konkurzni sklad zapuščine Ivana Primožiča v Kranjski gori spadajoče

**razno špecerijsko, manufakturno, ga-
lanterijsko blago, železnina itd.**

R-či se smejo pred dražbo ogledati.

C. kr. okrajna sodnija v Kranjski gori, odd. II.

dne 12. junija 1909.

2440 3

POZOR!

POZOR!

POZOR!

Najstarejša prevozna tvrdka v Ljubljani

Jurja Jankoviča naslednik

1640-11

MARTIN LAMPERT, Kolodvorska ulica št. 31

se priporoča slavnemu občinstvu v Ljubljani in na deželi za prevažanje
raznovrstnega blaga, kakor tudi za vsakovrstne selitve s posebnim novo
nabavljenim modernim vozom.

Cene zmerne!

Postrežba najtočnejša!

Razpis.

Zgradba novega gospodarskega poslopja pri
župnišču v Košani, proračunjena na 15.800 K

se bode oddala potom javne ponudbene obravnave.

Pismene, vsa dela zapopadajoče ponudbe z napovedbo popusta ali
doplačila v odstotkih na enotne cene proračuna naj se predlože do

5. julija t. l. ob 9. uri dopoldne

pri župnem uradu v Košani. Ponudbe, katere morajo biti kolkovane s kol-
kom za eno krono, doposlati je zapečatenih z nadpisom:

**Ponudba za prevzeto zgradbo gospodarskega poslopja pri
župnišču v Košani.** Ponudbi mora biti dodana izrečna izjava, da pripozna
ponudnik stavbne pogoje po vsej vsebini, in da se jim brezpogojno ukloni.

Kot vadij je dodati 10% stavbnih stroškov v gotovini ali pa v pupi-
larno varnih vrednostnih papirjih.

Stavbni odbor si pridrži pravico izbrati ponudnika ne glede na višino
ponudbene cene.

Načrti, proračun in stavbni pogoji so na ogled pri župnem uradu v
Košani.

2428-3

Stavbni odbor

dne 18. junija 1909.

K. Lenasi, blagajničar.

Jožef Kaluža, načelnik.

Ali hočete piti ceno in dobro vino?

Obrnite se na

zalogo vina A. Rossi
v Zagorju ob Savi,

kjer dobite sajamočno pristno vino liter od 20 h naprej na
debele. 2459-2

Pri naročilih preko 300 litrov, 5 odstotkov popusta!

Polakusite, da se prepričate!

Z veselo spoštovanjem

A. Rossi.

MOTORNİ VOZOVİ! Zahtevajte prospekte od Douglas Robinson, Gradec, Nenthorgasse 55. Delavnica za popravila.

Drobne, suhe kamilice
kupim.
Vzorci pošljite na C. F. Schubert, Gradec, Marplatz 10. 2451-2

Parotovarna za milo, surovi margarin, kristalno sodo in stearinske sveče
IGNAC FOCK v Kranju

Priloga: 255 25
milo v priči družbi sv. Cirila in Metoda z znamko: 20. IX. 1908 in blagovestnikov nadalje vse druge vrste mila, kristalne sode, stearinske sveče znamki „Elektra“ in „Solnoe“, tečajne mase ter vse druge pralne snovi.
Čast in ponos vsake gospodinje zahteva, da rabi odtlej le Ciril-Metod. milo z gorenjo znamko.

SVETOVNOSLAVNI FERNET-BRANCA

tyrdke FRATELLI BRANCA v MILANO
EDINE IN IZKLJUČNE LASTNICE TAJNOSTI O PRIPRAVLJANJU
JE NAJUSPEŠNEJŠA ŽELODOHA GRENČIOA NA SVETU!
Neuprljiva v vsaki družini! Dobiya se v Ljubljani pri: J. Buzzo
linju; Anton Staculu; slaščičarni Jak. Zalaznika.

Izdelane postelje
iz rdečega postelnega inleta.
Prav dobro napolneno!
Pernica ali blazina, 180 cm dolga, 116 cm široka K 10—
K 12—, K 15— in K 18— 2 metra dolga,
140 cm široka K 14—, K 16—, K 18—
K 21—, Zglavnik 80 cm dolg, 58 cm širok
K 3—, K 3-50 in K 4—, 90 cm dolg,
70 cm širok K 4-50 in K 5—, Izdelujem
tudi po kakršnikoli drugi meri, 3 delni
modroci iz dlake za 1 posteljo K 27—, boljši
K 33—, Pošilja se poštne prosto po po-
vzetju od K 10— naprej. Zamenja ali nazaj
se vzame proti povrnitvi poštne stroškov.
Benedikt Sachscl, Lob s 913.
2334 pri Pliznju na Češkem. 8

Predstave ob delavnikih:
ob 4., 5., 6., 7. in 8. uri
Ob nedeljah in praznikih:
ob 10. in 11. uri dopoldne in
ob 3., 4., 5., 6., 7., 8. in 9. uri popoldne.
Vsako soboto in srede nov program
Slike se dobivajo samo iz prve svetovne
pariške tvornice Pathé Frères.

Kinematograf Pathé
prej „EDISON“
Dunajska cesta, nasproti kavarne „Evropa“.

Gene prostorem: I. prostor 50 h,
II. prostor 30 h; I. prostor otroci 30 h,
II. prostor otroci in vojaki do nared-
nika 20 h. — Vsak četrtak in soboto
od 3. do 6. predstave za učence
po znižani ceni: I. prostor 20 h, II.
prostor 10 h. — Abonementni listki:
I. razred 12 komadov za 5 K, II. raz-
red 12 komadov za 3 K. 2473

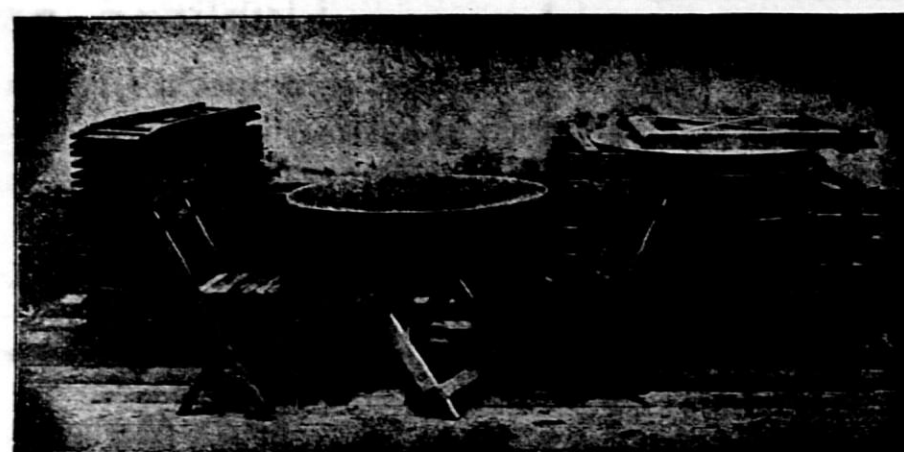
Zdravilišče in vodno lečišče.
Kopalnice Kamnik na Kranjskem.
Sezija se začne 15. maja.

Prekrasen gorski zaveten kraj, mlo subal-
pinski podnebje.
Za notranje, živčne bolezni, prebolele,
vsakemu primerjeno utrdilno postopanje. Vodna
zdavljenja po sistemu Priesnitz, Winternitz,
Kneipp, Solné, glikokovale in električne
kopeni. Zdravjenje z radijem, pitja in kopa/na
zdravljenja. Zdravljenje z vročim suhim zrakom.
Masaža in elektroterapija. Kopalni basini, senenat
zdraviliški park, izvrstna cenena restavracija.
Dobra stanovanja v zdraviliškem domu in več
vilah. Zmerne cene Prospekte pošilja zastoj-
dr. Rudolf Wacke, zdravnikiški
voditelj in zakupnik kopalnice. 1614-13

Hutter & Schrantz d. d.
Dunaj, Mariahilf in Praga-Bubna. 1551-5

OGRAJE, PLOTI ZA PARKE ZA DIVJAČINO,
BODEČA ŽICA, ŽIČASTI MODROCI, ŽELEZNI PO-
STELJNJIKI. PRORAČUNI ZASTONJ.

Novo!
[90% manj prostora potrebujejo patentovane
„Kolumbus“ 1639-21
skladne mize in skladni stoli
za vrtove in vile ter gostilniške salone
ki jih izdeluje in zalaga parna tovarna lesnih izdelkov
Fr. Burger v Spod. Šiški.

Voda, zrak in luč

Pomen teh treh ele-
mentov je gotovo
dandanes že znan
vsakomur, prav po-
sebnost pa se na to-
rišču zdravilstva,
kjer odlično kori-
stijo v obliki ma-
saže, ko-
peli itd. v
slučajih,
kjer zdra-
vila kori-
stijo le še
malo.
Poslednja leta se
je pa tem pomem-
bnim zdravilnim fak-
torjem pridružil še
množično važnejši ele-
ment, elektriciteta,
katere pomembnost
na različnih toriščih
industrije skoro
obožujejo. Feno-
malne učinke elektrinega toka si je
tudi zdravilska umetnost obrnila v prid
in v skoro vseh slučajih, kjer celo voda
zrak in luč ne morejo več mnogo opravi-
ti, se uporablja to sredstvo s prese-
netljivim uspehom.
Vsak bolnik naj bi vedel o eks-
stenci tega pomembnega zdravilnega
faktorja, mi pa smo si radi tega stavili
nalogo, da ta zdravilni način v obliki
knjižice razširimo med vse sloje občin-
stva. Vsak bolnik, posebno taki, ki jih
muči nervoznost, nevrastenija, bolečine
v hrbtu in v glavi, želodčne in črevesne
neprilike, slabost srca, ohromelosti in
oslabelosti vseh vrst, menstruacijske
težkote, bolezn maternice itd., naj torej
nemudoma pišejo po to zanimivo in s
premnogimi zdravniškimi nasveti oprem-
ljeno knjižico, v kar zadostuje, da spodnji
kupon z imenom in natančnim naslo-
vom pošljejo na nas, nakaž takoj do-
pošljemo našo 63 strani obsežno, ilu-
strovano 2479

brezplačno knjižico

razpravo o moderni elektroterapiji
pod zaprto kuverto gratis in franko.
Elektro-terapevtska ordinacija

Vsakovrstne obleke
3a
hribolazce in lovce
priporočata
v velikanski izbiri
po najnižjih cenah 2342-3
Gričar & Mejač
Ljubljana, Prežernova ulica 9.

2 zavitka naročena — franko.

Izborna kupna prilika za kupčevalce
in krošnjarje z oblačilnim blagom.
Razpošilja tudi privatnim.

40—45 metrov za samo 15 kron

Blago za bluze (angl. cejir) 80 cm šir., naj-
novejši nežni vzorci.
Modni cejir za obleke, bluze in srajce.
Kanafor za posteljne preobleke, žive barve.
Oksford za moške srajce, posebno stanovi-
tna kakovost.
Krizet za spodnja krila v temnih in rdečih
barvah.
Modrotisk za kuhinjske predpasnike in do-
mača oblačila.
Ostanki so dolgi po 6—15 metrov. Zajamčeno
brez hibe, zajamčeno pralno in najboljše ka-
kovosti.

Znesek se takoj vrne, ako blago ne ugaja
in zavitek nefrankirano vzame nazaj.

Vzeti je treba najmanj 1 poštni zavoje s 40—45 m
po povzetju. Pri naročilu se lahko tudi na-
vede željena odbira. Tkalnica R. Horner
Nachod, Češko. Dalje nudimo veleprimo za
najfinejše perilo in opreme nevest pripravno
beljeno rumbarško platno in beljen
gradl za spodnje perilo. 40 m, po že
lji odbrano stane 18-50 K. 2013-7

Dragotin Puc

: tapetniški in preprogarski :
mojster

v trdki Puc & Komp.

Izdelujem vsa v to stroko
spadajoča dela solidno in po
1078 nizkih cenah. 17

Ljubljana

Marlje Terezije cesta 11.

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani.

Podružnica v Splitu.
Del. glavica K 3.000.000.

Podružnica v Celovcu.
Stritarjevo ulico št. 2.

Podružnica v Trstu. 14-74
Rezervni fond K 300.000.

Promese na komunalne srečke à kron 15%
„ „ kreditne srečke à kron 20

žrebanje 1. julija
1. julija

glavni dobiček kron 300.000
„ „ kron 300.000

Obe promesi skupno le 34 kron.

Obrestuje vloge na knjižice in na tekoči račun po 4½%

Vedno in v vsaki množini je dobiti:

zarezano strešno opeko prve in druge vrste,

z jamstvom za nje trpežnost skleni 5 let

iz lastne nove moderno opremljene parne opekarne na Viču pri Ljubljani

in opeko za zid, dalje stavbni kamen za zidanje iz domačega kamenoloma v Podpeči

pri J. KNEZU v Ljubljani.

16 6-11

Kraško
BLUZE
največja izbira v svili in drugem
modnem blagu tudi po meri.
Vsakovrstna krila, perilo
In otroške obleke
priporoča po najnižjih cenah
M. KRISTOFIČ
por. Bnjar
STARI TRG št. 28.

Slovenci!

Kupujte in zahtevajte po vseh
trgovinah edino Ivo Kebrvo

najboljše čistilo za čevlje in usnje à 24 vin.
v prid družbi sv. Cirila in Metoda.

„Ottoman“

papir za cigarete
in cigaretne stročnice se hvalijo same,
reklame zanje ni treba.

Patentirano v 30. državah.

Lelošnja huda zima je pokazala, da preneha glade trpežnosti vsako drugo opeko

Köhlerjeva cementna strešna opeka z zarezo

V veliki zalogi je ima edini izdelovatelj za slovenske doželo **Ivan Jelačin na Glincah pri Ljubljani.**

Ravnotam se dobi tudi navadna cementna opeka brez zareze v najboljši kakovosti. — Vprašanja je nasloviti na: **Ivan Jelačin v Ljubljani.**

Izdelovatelj vozov
Franc Visjan
Ljubljana, Koroševske ulice št. 25
priporoča svojo bogato zalogo
16 27 novih in že rabljenih
VOZOV.

J. KORENČAN
Ljubljana, Stari trg št. 5.

Trgovina z norimberškim
in galanterijskim blagom
na drobno in na debelo.

: Velika zaloga pletenin :
kakor nogavic, srajc, maj,
spodnjih hlač, otroške
:: obleke itd. ::

Naprave za dviganje vode

za visokoležeča mesta,
kmetiška slišča, vile,
graščine, vištelni stva,
gradove, tvornice, parke
in vrtno naprave. Inštalacija
kompletnih naprav,
vštevši kopslišča, hišne
napeljave, klozete,
fontene, samodelne
napajalnike za živino
ognjegasne naprave
itd. gradi največja
slovanška firma mo-
narhije

Anton Kunz
c. in kr. dvorni dobavitelj Hraniče, Morava.
697 Prospekti gratis in franko 21

Izvrstnega vipavskega vina

latnega pridelka, iz reblanega grozdja po novem sistemu, zanesljivo čisto
napravljenega, **imam oddati.** — Gospodje, ki hodite sami kupovat vino v
Vipavo, oglasite se radi pokušnje v moji hiši v **Vipavi št. 44**, tik graščine,
drugi pa zahtevajte pismeno vzorce. — Manj kot 1 sod (15 hektolitrov) se
ne oddaja. — Cene po dogovoru.

Franc Dolenc, posestnik, Ljubljana, Stari trg št. 1.

Modna trgovina za dame
P. Magdić
Ljubljana, nasproti glavne pošte

priporoča moderce, bluze, spodnja krila, damsko perilo,
rohavice, nogavice, čipke, svilo, baršun in ves moderni
nahit ter potrebščine za šivilje in krojače. Solidne cene.

Največja zaloga
moških in deških oblek
A. Kunc
Ljubljana, Dvorski trg št. 3.
Podružnica: Novo mesto, Glavni trg.

Svoji k svojim!

Velika zaloga
juvelov, zlatnine,
srebrnine različ-
nih ur in očal.

Blago prve vrste.
Solidna posrežba. Cene najnižje.
Lastna delavnica
za popravila in nova dela.

Lud. Černe
juvelir, trgovec z urami
ter zapriseženi sodnijski cenilec.
Ljubljana, Wolfove ulice 3.

Pozor kolesarji!

Edino zastopstvo za Kranjsko
za prava 860—8

Puchova kolesa

Puch-Special' K 150
„Carrier“-kolo K 115
Najbolj. pnevmatike Relthofferjeve
Najnovejši šivalni stroji od
66 K naprej.
Za prekuovalce ista cena, kakor
v tovarni.

Ker prodajam brez potnikov,
vsled tega blago veliko ceneje.
Ceniki zastoj in poštne prosto.
Z odličnim spoštovanjem
Fr. Čuden
urar in trgovec v Ljubljani.

Fotografski umetni zavod
Av. Berthold
Ljubljana, Sodnijske ulice št. 11.
Izvrševanje vseh v fotografsko stroko
spadajočih naročil kakor: reproduciranje,
povečavanje, fotografiranje tehničnih
predmetov, interijerjev itd.

Vsa dela se izvršujejo točno tudi v največji množini.

Klobuke slamnike
cilindre in čepice
v najnovejših fasonah in v veliki izbiri
priporoča

IVAN SOKLIČ.
Pod trambo št. 2. Postaja elek. železnice.

Prost ogled
do 1. avgusta t. l. Prodaja pod ceno.

Uč vrst platnenega blaga, prtov, prtičev,
žepnih robcev, kravat, švicarskih vezil, no-
gavic in perila.
Prilika je zelo ugodna. Samo proti takojšnjemu plačilu.

Anton Šarc
Su. Petra cesta št. 8 v Ljubljani.
Izdelovanje perila in oprem za neveste

Ponudimo vsako poljubno množino:

Zarezane strešnike (prve vrste) (za privezati in pribiti na lato,
torej popolnoma varno proti nevihti).

zidarsko strojno opeko, Portland-cement, peči, štedilnike, samotne plošče
za tlakanje cerkva, hodnikov i. t. d.

F. P. VIDIC & Komp. Ljubljana.

Na zahtevo pošljemo vzorce in prospekte takej brezplačno.